

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-134-25

Druk nr 1492
Warszawa, 16 lipca 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw.

Z uwagi na konieczność przedłużenia okresu obowiązywania tymczasowej ochrony obejmującej obywateli Ukrainy, który obecnie obowiązuje do dnia 30 września 2025 r., na podstawie art. 51 ust. 2 regulaminu Sejmu przedstawiam wniosek o skrócenie postępowania z projektem ustawy przez przystąpienie do pierwszego czytania bez zachowania terminu określonego w art. 37 ust. 4 regulaminu Sejmu, przystąpienie do drugiego czytania bez zachowania terminu określonego w art. 44 ust. 3 regulaminu Sejmu, przystąpienie do trzeciego czytania bez kierowania projektu do komisji w razie zgłoszenia w drugim czytaniu poprawek i wniosków oraz o rozpatrzenie przez Sejm sprawozdania komisji o uchwale Senatu w sprawie ustawy bez zachowania terminu określonego w art. 54 ust. 5 regulaminu Sejmu.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, 620 i 621) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) użyte w art. 2 ust. 1 w zdaniu pierwszym, w art. 2 w ust. 2 w zdaniu pierwszym, w art. 4 w ust. 20a w zdaniu pierwszym, w art. 12a w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia, w art. 42 w ust. 3a w zdaniu pierwszym, w ust. 5a, w ust. 6 w zdaniu pierwszym, w ust. 7 w zdaniu pierwszym, w ust. 8 w części wspólnej, w ust. 11 w części wspólnej i w ust. 12a, w art. 42a w ust. 1 w zdaniu pierwszym, w art. 42b, w art. 50a, w art. 55b w ust. 1 oraz w art. 100d w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „do dnia 30 września 2025 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 4 marca 2026 r.”;
- 2) w art. 2:
 - a) w ust. 3:
 - pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) którzy uzyskali ochronę czasową na terenie innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przyznaną z powodu działań wojennych prowadzonych na terytorium Ukrainy;”,
 - dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) którzy przekroczyli granicę państwową na podstawie zezwolenia na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego.”,

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty, ustawę z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz ustawę z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej.

- b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców przekazuje na bieżąco Komendantowi Głównemu Straży Granicznej informacje o dokumentach, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2.”;
- 3) w art. 3 w ust. 4:
 - a) w pkt 1 lit. e i f otrzymują brzmienie:

„e) rodzaj dokumentu stanowiącego podstawę przekroczenia granicy,
f) serię i numer dokumentu stanowiącego podstawę przekroczenia granicy,”
 - b) uchyla się pkt 6,
 - c) dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) odciski linii papilarnych, o których mowa w art. 4 ust. 8, jeżeli występują.”;
- 4) w art. 4:
 - a) w ust. 2 skreśla się zdanie trzecie,
 - b) w ust. 3a skreśla się zdanie drugie,
 - c) w ust. 4 pkt 20a otrzymuje brzmienie:

„20a) oświadczenie o braku posiadania tytułów pobytowych, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 1, lub wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 2, 3 i 4;”
 - d) w ust. 8 skreśla się zdanie drugie,
 - e) po ust. 11 dodaje się ust. 11a w brzmieniu:

„11a. Organ gminy potwierdza więzy rodzinne, o których mowa w ust. 4 pkt 20, stosownymi dokumentami stanu cywilnego bądź innymi dokumentami wydanymi przez właściwe władze, chyba że dane te będą możliwe do potwierdzenia na podstawie danych znajdujących się w rejestrze PESEL.”
 - f) po ust. 14 dodaje się ust. 14a w brzmieniu:

„14a. Minister właściwy do spraw informatyzacji, jeżeli warunki techniczne i organizacyjne to umożliwiają, udostępnia Komendantowi Głównemu Straży Granicznej w drodze teletransmisji danych fotografię, o której mowa w ust. 7, osoby, której ma zostać nadany numer PESEL, w celu potwierdzenia tożsamości i autentyczności danych tej osoby podczas weryfikacji, o której mowa w ust. 14. Komendant Główny Straży Granicznej udostępnia ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji z rejestru odpraw granicznych i legitymowań Komendanta Głównego Straży Granicznej wynik weryfikacji wraz z imieniem, nazwiskiem, datą urodzenia,

numerem PESEL – jeśli widnieje w rejestrze, obywatelstwem, krajem wydania dokumentu podróży i numerem tego dokumentu, w celu zapewnienia poprawności wprowadzanych danych do rejestru PESEL i rejestru obywateli Ukrainy.”,

g) w ust. 17a pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) uzyskaniu przez obywatela Ukrainy ochrony czasowej, o której mowa w art. 2 ust. 3 pkt 3.”,

h) ust. 17k otrzymuje brzmienie:

„17k. W przypadku ujawnienia, że obywatelowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej został nadany numer PESEL na podstawie ust. 1 lub że takiemu obywatelowi został nadany status UKR na podstawie ust. 1a, status UKR jest zmieniany na status, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. a ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności. Zmiany statusu dokonuje dowolny organ wykonawczy gminy. Datą zmiany statusu jest data nadania statusu UKR.”,

i) po ust. 17k dodaje ust. 17l w brzmieniu:

„17l. W przypadku ujawnienia, że osobie, która posiadała jeden z dokumentów, o którym mowa w art. 2 ust. 3 pkt 1, został nadany numer PESEL, na podstawie ust. 1, lub że takiemu obywatelowi został nadany status UKR, na podstawie ust. 1a, status UKR zmienia się na status, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. c ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności. Zmiany statusu dokonuje dowolny organ wykonawczy gminy. Datą zmiany statusu jest data nadania statusu UKR.”,

j) ust. 20b otrzymuje brzmienie:

„20b. W przypadku zmiany danych, o których mowa w art. 8 pkt 1, 9, 11 lub 24 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, obywatel Ukrainy jest zobowiązany dokonać zgłoszenia zmiany tych danych w dowolnym organie gminy. W organie tym cudzoziemiec może także dokonać rejestracji danych, o których mowa w art. 8 pkt 3 i 3a ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.”;

5) w art. 10 w ust. 1a we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „w ramach publicznej aplikacji mobilnej, o której mowa w art. 19e ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,” zastępuje się wyrazami „w aplikacji mObywatel w rozumieniu ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel”;

6) w art. 11 w ust. 4 wyrazy „Korzystanie przez obywatela Ukrainy z” zastępuje się wyrazami „Uzyskanie przez obywatela Ukrainy”;

7) w art. 12:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zapewnieniu zakwaterowania zbiorowego z całodziennym wyżywieniem, za które uznaje się zakwaterowanie w obiekcie:

a) w którym przebywa co najmniej 20 osób lub

b) w którym za zgodą ministra właściwego do spraw rodziny przebywają osoby, o których mowa w art. 27e, lub

c) będącym własnością lub przedmiotem trwałego zarządu jednostek sektora finansów publicznych;”,

b) ust. 17 otrzymuje brzmienie:

„17. Wojewoda oraz podmioty określone w ust. 3 i 4 mogą zapewnić pomoc, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nie dłużej niż przez 120 dni od dnia pierwszego wjazdu obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie dłużej niż do dnia 31 października 2025 r.”,

c) uchyla się ust. 17a i 17b,

d) ust. 17c otrzymuje brzmienie:

„17c. Od dnia 1 listopada 2025 r. wojewoda oraz podmioty określone w ust. 3 i 4 mogą zapewnić pomoc, o której mowa w ust. 1 pkt 1, obywatelowi Ukrainy uciekającemu przed wojną w przypadku posiadania przez niego numeru PESEL UKR oraz gdy obywatel ten:

1) posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności umiarkowanym i znacznym lub orzeczenie równoważne, o którym mowa w art. 5 pkt 1–2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913), lub jest opiekunem takiej osoby i nie pobiera świadczenia pielęgnacyjnego;

2) ukończył:

a) w przypadku kobiet – 60. rok życia,

b) w przypadku mężczyzn – 65. rok życia

– o ile nie pobiera polskiego świadczenia emerytalnego;

3) jest kobietą w ciąży lub osobą wychowującą dziecko do 12 miesiąca życia, na podstawie przedstawionych dokumentów;

- 4) samotnie sprawuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej opiekę nad trojgiem i więcej dzieci, o ile przynajmniej jedno z dzieci nie ukończyło 7. roku życia, na podstawie przedstawionych dokumentów;
- 5) jest małoletnim w pieczy zastępczej lub jest małoletnim, na którego nie jest pobierane świadczenie wychowawcze;
- 6) jest opiekunem tymczasowym ustanowionym dla małoletnich, o których mowa w art. 25a ust. 1, lub jest opiekunem ustanowionym przez władze ukraińskie, o którym mowa w art. 25¹ ust. 1;
- 7) jest pełnoletnim uczniem szkoły ponadpodstawowej prowadzącej kształcenie w formie dziennej, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a–d ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.²⁾), nie dłużej niż do końca roku szkolnego, w którym ukończył 20. rok życia, na podstawie przedstawionych dokumentów;
- 8) jest osobą bezpośrednio po hospitalizacji finansowanej przez Narodowy Fundusz Zdrowia lub Fundusz Pomocy, o którym mowa w art. 14, trwającej przynajmniej 7 dni, nie dłużej niż do ustania przyczyny będącej powodem hospitalizacji;
- 9) z góry pokryto część kosztów pobytu w przypadku:
 - a) małoletniego, na którego pobierane jest świadczenie wychowawcze, w wysokości 15 zł za osobę dziennie,
 - b) emeryta, który pobiera polskie świadczenie emerytalne, w wysokości 15 zł za osobę dziennie.”,
- e) uchyla się ust. 17d,
- f) ust. 17e otrzymuje brzmienie:

„17e. Partycypacja obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1, w kosztach pomocy, o której mowa w ust. 17c pkt 9, obniża wysokość pomocy zapewnianej przez wojewodę oraz podmioty określone w ust. 3 i 4. Koszty te obywatel Ukrainy uiszcza podmiotom realizującym na rzecz wojewody oraz podmiotów określonych w ust. 3 i 4 usługi w zakresie zakwaterowania i całodziennego wyżywienia zbiorowego.”,
- g) uchyla się ust. 17f,

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 854, 1562, 1635 i 1933 oraz z 2025 r. poz. 619, 620, 622 i 769.

h) w ust. 17g w pkt 5 skreśla się wyrazy „lub 17d”,

i) ust. 17h otrzymuje brzmienie:

„17h. W przypadku pisemnego oświadczenia o niepobieraniu świadczenia wychowawczego lub emerytalnego, lub pielęgnacyjnego wojewoda oraz podmioty, o których mowa w ust. 3 i 4, mają prawo pozyskiwać informacje o pobieraniu świadczeń, a organy właściwe do gromadzenia tych danych obowiązane są do udzielenia informacji, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia wpływu wniosku.”,

j) w ust. 17j skreśla się wyrazy „i ust. 17d pkt 1”,

k) po ust. 17j dodaje się ust. 17k w brzmieniu:

„17k. Wojewoda ma prawo nakazać natychmiastowe wykwaterowanie obywateli Ukrainy, którzy:

- 1) notorycznie łamią przyjęty w obiekcie zakwaterowania regulamin wewnętrzny w zakresie ciszy nocnej, utrzymania czystości i porządku wewnątrz użytkowanych pomieszczeń, przyjmowania gości i zasad trzymania zwierząt domowych;
- 2) spożywają alkohol, używają środków odurzających, stosują przemoc fizyczną lub psychiczną w stosunku do innych osób;
- 3) nie wywiązują się z partycypacji z góry w kosztach pobytu.”;

8) w art. 12a w ust. 3 wyrazy „5 dni roboczych” zastępuje się wyrazami „10 dni roboczych”;

9) w art. 14:

a) uchyla się ust. 4c,

b) ust. 4d otrzymuje brzmienie:

„4d. Odsetki od zgromadzonych środków z Funduszu podlegają zwrotowi na wydzielony rachunek prowadzony w Banku Gospodarstwa Krajowego w terminie 15 dni od dnia upływu każdego kwartału, z wyjątkiem odsetek znajdujących się na wyodrębnionych dla dysponentów rachunkach pomocniczych Funduszu, które zwracane są w terminie określonym w porozumieniach, o których mowa w ust. 10.”,

c) w ust. 5 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) ze środków z zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji, o których mowa w art. 16 ust. 3;”,

d) w ust. 6 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 16 ust. 3, wraz z odsetkami i innymi kosztami bezpośrednio związanymi z tymi kredytami i pożyczkami;”,

e) uchyla się ust. 16–17,

f) po ust. 17 dodaje się ust. 17a i 17b w brzmieniu:

„17a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może żądać od upoważnionych podmiotów, o których mowa w ust. 4 i 4a, bieżących informacji i wyjaśnień w zakresie finansowanych lub dofinansowanych z Funduszu zadań, o których mowa w ust. 1.

17b. Podmioty, które otrzymały środki z Funduszu, są zobowiązane przekazać na żądanie upoważnionych podmiotów, o których mowa w ust. 4 i 4a, lub wojewodów bieżące informacje i wyjaśnienia w zakresie, o którym mowa w ust. 17a.”,

g) uchyla się ust. 18,

h) użyte w ust. 21a wyrazy „ust. 17 i 21” zastępuje się wyrazami „ust. 21”,

i) w ust. 27 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) kwotę planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek oraz planowanych do wyemitowania przez Bank Gospodarstwa Krajowego obligacji w kraju i za granicą na rzecz Funduszu, o których mowa w art. 16 ust. 3;”,

j) ust. 32 otrzymuje brzmienie:

„32. Plan finansowy Funduszu stanowi podstawę dokonywania wypłat ze środków Funduszu, zaciągania kredytów i pożyczek oraz przeprowadzania emisji obligacji, o których mowa w art. 16 ust. 3.”;

10) w art. 16:

a) ust. 1–4 otrzymują brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje do Funduszu środki niezbędne do terminowej obsługi zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji, o których mowa w ust. 3, w przypadku gdy poziom środków Funduszu jest niewystarczający do obsługi tych zobowiązań.

2. W przypadku niedoboru na rachunku Funduszu środków niezbędnych do terminowej obsługi działań, o których mowa w art. 14 ust. 6, 6a i 6d–6f, finansowanie ich realizacji może odbywać się, po uzgodnieniu z ministrem

właściwym do spraw finansów publicznych, ze środków Banku Gospodarstwa Krajowego.

3. Bank Gospodarstwa Krajowego może zaciągać kredyty i pożyczki lub emitować obligacje w kraju i za granicą na rzecz Funduszu.

4. Zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek lub wyemitowanych obligacji, o których mowa w ust. 3, są objęte gwarancją Skarbu Państwa, reprezentowanego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.”,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Gwarancja, o której mowa w ust. 4, jest udzielana do wysokości 100% pozostającej do spłaty kwoty kredytu lub pożyczki objętych gwarancją lub 100% pozostających do wypłaty świadczeń pieniężnych wynikających z wyemitowanych obligacji objętych gwarancją, wraz ze 100% należnych odsetek od tych kwot i innych kosztów bezpośrednio związanych odpowiednio z tym kredytem, pożyczką lub obligacjami, wynikających z warunków udzielenia kredytu, pożyczki lub emisji obligacji.”,

c) dodaje się ust. 11 w brzmieniu:

„11. Warunki finansowe obejmujące parametry ekonomiczne kredytów lub pożyczek wymagają uprzedniej akceptacji ministra właściwego do spraw budżetu.”;

11) uchyla się art. 22a–22h;

12) w art. 25¹:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna, o którym mowa w ust. 1, a także osób, o których mowa w art. 27e pkt 2, oraz nad zapewnieniem dziecku odpowiednich warunków opieki i wychowania, w tym przestrzegania praw dziecka, sprawuje powiatowe centrum pomocy rodzinie właściwe ze względu na miejsce pobytu dziecka z ukraińskiej instytucjonalnej pieczy zastępczej.”,

b) dodaje się ust. 13 w brzmieniu:

„13. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna, o którym mowa w art. 25¹ ust. 1, a także osób, o których mowa w art. 27e pkt 2, oraz nad zapewnieniem dziecku odpowiednich warunków opieki i wychowania, mając na uwadze przestrzeganie praw dziecka i dobro dziecka oraz potrzebę zapewnienia

skutecznego, jednolitego i kompleksowego nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna.”;

13) w art. 26:

a) w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „albo obowiązki te zostały mu odroczone” zastępuje się wyrazami „albo obowiązki te zostały mu odroczone, albo dziecko realizuje obowiązek nauki przez uczęszczanie do uczelni należącej do polskiego systemu szkolnictwa wyższego, na kwalifikacyjny kurs zawodowy albo na praktykę absolwencką, o której mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz. U. z 2018 r. poz. 1244 oraz z 2025 r. poz. 620), zgodnie z art. 36 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe”;

b) po ust. 3bc dodaje się ust. 3bd w brzmieniu:

„3bd. Realizację przez dziecko obowiązku nauki przez uczęszczanie do uczelni należącej do polskiego systemu szkolnictwa wyższego, na kwalifikacyjny kurs zawodowy albo na praktykę absolwencką, o której mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich, osoba ubiegająca się lub pobierająca świadczenie wychowawcze potwierdza zaświadczeniem wydanym przez uczelnię, organizatora kwalifikacyjnego kursu zawodowego albo praktyki absolwenckiej.”;

14) uchyla się art. 28;

15) w art. 42a:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Obywatelowi Ukrainy zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może być udzielone tylko raz.”;

b) w ust. 5:

- w pkt 2 wyrazy „obowiązujących Rzeczpospolitą Polską.” zastępuje się wyrazami „obowiązujących Rzeczpospolitą Polską, lub”;
- dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:

„3) w postępowaniu w sprawie udzielenia obywatelowi Ukrainy zezwolenia na pobyt czasowy:

a) złożył on wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje, lub

- b) zeznał on nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu użycia go jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego, lub
 - 4) związek małżeński został zawarty w celu obejścia przepisów określających zasady i warunki wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ich przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu z niego.”;
- 16) użyte w art. 42c w pkt 1 i w art. 42g w ust. 4 w pkt 10 wyrazy „w dniu 4 marca 2024 r.” zastępuje się wyrazami „w dniu 4 czerwca 2025 r.”;
- 17) po art. 42w dodaje się art. 42x w brzmieniu:

„Art. 42x. Jeżeli do dnia 4 marca 2026 r. uprawniony obywatel Ukrainy złoży wniosek, o którym mowa w art. 42c lub art. 42d, w trybie przewidzianym w art. 42f ust. 1, pobyt obywatela Ukrainy, dla którego został złożony wniosek, uważa się za legalny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do dnia:

 - 1) odbioru karty pobytu lub jej unieważnienia w trybie art. 42r ust. 2,
 - 2) w którym decyzja o odmowie wydania karty pobytu lub umorzenia postępowania w sprawie wydania karty pobytu stanie się ostateczna.”;
- 18) w art. 50:
 - a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Jednostki samorządu terytorialnego, w terminie do dnia 31 marca 2026 r., zwracają środki z Funduszu niewykorzystane do dnia 31 grudnia 2025 r. na wydzielony rachunek, z którego otrzymały środki z Funduszu.”,
 - b) uchyla się ust. 5b,
 - c) po ust. 5b dodaje się ust. 5c w brzmieniu:

„5c. Jednostki samorządu terytorialnego w terminie do dnia 15 kwietnia 2026 r. informują ministra właściwego do spraw finansów publicznych o dokonaniu zwrotu środków, o którym mowa w ust. 4, lub o całkowitym wykorzystaniu środków z Funduszu, o których mowa w ust. 1, 6 i 6a.”;
- 19) art. 50ba otrzymuje brzmienie:

„Art. 50ba. W roku 2025 przy podziale łącznej kwoty potrzeb oświatowych między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, nie uwzględnia się dzieci i uczniów będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na

terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.”;

20) w art. 50c:

a) w ust. 10 objaśnienie symbolu WbU_{t-1} otrzymuje brzmienie:

„ WbU_{t-1} – poniesione w 2025 r. z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, inne niż wymienione w $WbUE_{t-1}$, WbI_{t-1} i WbP_{t-1} wydatki bieżące na prowadzenie przez tę jednostkę szkół danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi, związane z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami, będącymi obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa,”

b) w ust. 11 objaśnienie symbolu WbU_{t-1} otrzymuje brzmienie:

„ WbU_{t-1} – poniesione w 2025 r. z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, inne niż wymienione w $WbUE_{t-1}$, WbI_{t-1} i WbP_{t-1} wydatki bieżące na prowadzenie przez tę jednostkę szkół danego typu będących szkołami specjalnymi, związane z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa,”

21) użyte w art. 56 i art. 57 wyrazy „W latach szkolnych 2021/2022–2024/2025” zastępuje się wyrazami „Do dnia 4 marca 2026 r.”;

- 22) użyte w art. 56a i w art. 58 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia i w ust. 3 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „31 sierpnia 2025 r.” zastępuje się wyrazami „4 marca 2026 r.”;
- 23) w art. 57a wyrazy „W roku szkolnym 2024/2025” zastępuje się wyrazami „Do dnia 4 marca 2026 r.”;
- 24) użyte w art. 63 w ust. 1 i 3 wyrazy „do 30 września 2025 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 4 marca 2026 r.”;
- 25) użyte w art. 64b wyrazy „do 30 września 2025 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 31 grudnia 2025 r.”;
- 26) po art. 100d dodaje się art. 100da w brzmieniu:

„Art. 100da. 1. W okresie do dnia 4 marca 2026 r. bieg terminów na załatwienie spraw udzielenia ochrony międzynarodowej w postępowaniach prowadzonych przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres.

2. Czynności dokonane w okresie, o którym mowa w ust. 1, w postępowaniach w sprawach, o których mowa w ust. 1, są skuteczne.

3. Do dnia 4 marca 2026 r.:

- 1) przepisów o beczynności organu, o przewlekłym prowadzeniu postępowania oraz o obowiązku organu prowadzącego postępowanie w sprawach, o których mowa w ust. 1, do powiadamiania strony lub uczestnika postępowania o niezałatwieniu sprawy w terminie nie stosuje się;
- 2) organowi prowadzącemu postępowanie w sprawach, o których mowa w ust. 1, nie wymierza się grzywny ani nie zasądza się od niego sum pieniężnych na rzecz skarżących za niewydanie rozstrzygnięć w terminach określonych przepisami prawa.

4. Zaprzestanie czynności przez organ prowadzący postępowanie w sprawach, o których mowa w ust. 1, lub ich dokonywanie z opóźnieniem, w okresie, o którym mowa w ust. 1, nie może być podstawą wywodzenia środków prawnych dotyczących beczynności, przewlekłości lub naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki.

5. Jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 1, upłynęło 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, stosuje się przepis art. 35 ustawy z dnia

13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

27) art. 115 otrzymuje brzmienie:

„Art. 115. Rada Ministrów raz na 12 miesięcy składa na piśmie Sejmowi i Senatowi szczegółowe sprawozdanie z wykonania ustawy. Ostatnie sprawozdanie składa się w terminie 6 miesięcy od daty wskazanej w art. 2 ust. 1, określającej legalny pobyt obywateli Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Sprawozdanie czyni się niezwłocznie przedmiotem debat Sejmu i Senatu.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163, 340, 368, 620 i 680) użyte w art. 52zo w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia i w ust. 2 oraz w art. 52zp–52zr wyrazy „do dnia 31 grudnia 2025 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 31 grudnia 2026 r.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 278, 340, 620 i 680) użyte w art. 38wc w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia i w ust. 2 oraz w art. 38xb wyrazy „do dnia 31 grudnia 2025 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 31 grudnia 2026 r.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2024 r. poz. 1287 i 1897 oraz z 2025 r. poz. 619 i 769) w art. 7:

1) w ust. 1d:

- a) we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazie „jeżeli” dodaje się wyrazy „w okresie 4 lat bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku o uznanie czasu wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej za równoważny z odbyciem stażu podyplomowego”;
- b) w pkt 2 po wyrazie „przez” dodaje się wyraz „łącznie”;

2) po ust. 2d dodaje się ust. 2da–2dc w brzmieniu:

„2da. Lekarz albo lekarz dentysta, który uzyskał zgodę, o której mowa w ust. 2a, składa po raz pierwszy wniosek o przyznanie prawa wykonywania zawodu, o którym mowa w ust. 2e, do okręgowej izby lekarskiej, w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania decyzji, o której mowa w ust. 2b.

2db. Właściwa okręgowa izba lekarska wydaje lekarzowi potwierdzenie złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2da, wraz ze wskazaniem daty złożenia tego wniosku. Warunku, o którym mowa w ust. 2da, nie stosuje się do kolejnych wniosków o przyznanie

prawa wykonywania zawodu, o którym mowa w ust. 2e, złożonych na podstawie tej samej decyzji.

2dc. W przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2da, po terminie wskazanym w ust. 2da, okręgowa rada lekarska może odmówić przyznania prawa wykonywania zawodu. W takim przypadku ust. 21 nie stosuje się.”;

- 3) w ust. 2e zdanie czwarte otrzymuje brzmienie:

„Okręgowa rada lekarska niezwłocznie informuje ministra właściwego do spraw zdrowia o przyznaniu prawa wykonywania zawodu, odmowie przyznania prawa wykonywania zawodu albo o innym rozstrzygnięciu lub działaniu skutkującym nieprzyznaniem prawa wykonywania zawodu przez radę, jednocześnie wskazując przyczyny takiego rozstrzygnięcia lub działania.”;

- 4) po ust. 12b dodaje się ust. 12c–12e w brzmieniu:

„12c. Lekarz albo lekarz dentysta, który uzyskał zgodę, o której mowa w ust. 9 lub 10, składa po raz pierwszy wniosek o przyznanie prawa wykonywania zawodu, o którym mowa w ust. 13, w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania decyzji, o której mowa w ust. 12.

12d. Właściwa okręgowa izba lekarska wydaje lekarzowi potwierdzenie złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 12c, wraz ze wskazaniem daty złożenia tego wniosku. Warunku, o którym mowa w ust. 12c, nie stosuje się do kolejnych wniosków o przyznanie prawa wykonywania zawodu, o którym mowa w ust. 13, złożonych na podstawie tej samej decyzji.

12e. W przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 12c, po terminie wskazanym w ust. 12c, okręgowa rada lekarska może odmówić przyznania prawa wykonywania zawodu. W takim przypadku ust. 21 nie stosuje się.”;

- 5) w ust. 13 zdanie czwarte otrzymuje brzmienie:

„Okręgowa rada lekarska niezwłocznie informuje ministra właściwego do spraw zdrowia o przyznaniu warunkowego prawa wykonywania zawodu, odmowie przyznania warunkowego prawa wykonywania zawodu albo o innym rozstrzygnięciu lub działaniu skutkującym nieprzyznaniem warunkowego prawa wykonywania zawodu przez radę, jednocześnie wskazując przyczyny takiego rozstrzygnięcia lub działania.”;

- 6) po ust. 18b dodaje się ust. 18c w brzmieniu:

„18c. Lekarz lub lekarz dentysta, który uzyskał zgodę, o której mowa w ust. 2a albo w ust. 9 lub 10, jest obowiązany do informowania ministra właściwego do spraw zdrowia o zmianie danych osobowych oraz o zmianie adresu do korespondencji.”;

- 7) po ust. 21 dodaje się ust. 21a w brzmieniu:

„21a. Okręgowa rada lekarska albo Naczelna Rada Lekarska niezwłocznie informuje ministra właściwego do spraw zdrowia o wszelkich rozstrzygnięciach, w tym rozstrzygnięciach sądów administracyjnych, wydanych w ramach postępowania w sprawie przyznania prawa wykonywania zawodu lekarza albo lekarza dentysty, o którym mowa w ust. 21, oraz przekazuje potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopię tych rozstrzygnięć.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557 i 1717) uchyla się art. 13aa.

Art. 6. W ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 814, 854 i 1897 oraz z 2025 r. poz. 129, 619 i 637) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 35a dodaje się ust. 30 i 31 w brzmieniu:

„30. Przepisu ust. 12 nie stosuje się do pielęgniarki albo położnej, która posiada zgodę ministra właściwego do spraw zdrowia, o której mowa w ust. 1 lub 14, i prawo wykonywania zawodu, o którym mowa w ust. 6 lub 18, oraz w okresie jego obowiązywania wykonuje zawód na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i jednocześnie kształci się w szkole pielęgniarstwa lub szkole położnych, o których mowa w art. 52 ust. 2 pkt 1 i art. 53 ust. 2 pkt 1.

31. Właściwa okręgowa rada pielęgniarstwa i położnych na wniosek pielęgniarki lub położnej może przedłużyć prawo wykonywania zawodu, o którym mowa w ust. 6 i 18, na okres kształcenia się w szkole pielęgniarstwa lub szkole położnych, o których mowa w art. 52 ust. 2 pkt 1 i art. 53 ust. 2 pkt 1, jednak nie dłużej niż 3 lata, po przedłożeniu przez wnioskodawcę zaświadczenia o aktualnym zatrudnieniu w zawodzie pielęgniarki lub położnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zaświadczenia o realizacji kształcenia w szkole pielęgniarstwa lub w szkole położnych, o których mowa w art. 52 ust. 2 pkt 1 i art. 53 ust. 2 pkt 1.”;

- 2) uchyla się art. 55a.

Art. 7. Przepisu art. 2 ust. 3 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się do obywateli Ukrainy, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy posiadali numer PESEL ze statusem UKR, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, pomimo wcześniejszego posiadania ochrony czasowej na terenie innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Art. 8. Minister właściwy do spraw informatyzacji, jeżeli warunki techniczne i organizacyjne to umożliwiają, udostępnia Komendantowi Głównemu Straży Granicznej fotografię, o której mowa w art. 4 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 1, osoby, która posiada lub posiadała status UKR, w celu potwierdzenia w sposób niebudzący wątpliwości tożsamości i autentyczności danych tej osoby. Komendant Główny Straży Granicznej udostępnia ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji wynik weryfikacji wraz z danymi osoby, w tym jej fotografię zgromadzoną w związku z odprawą graniczną, w celu weryfikacji poprawności zapisów danych w rejestrze PESEL i rejestrze obywateli Ukrainy oraz weryfikacji, czy osoba posiada tylko jeden numer PESEL.

Art. 9. Przepis art. 12 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się również do osób zamieszkujących w miejscach zakwaterowania zbiorowego przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 10. Minister właściwy do spraw informatyzacji usuwa dane użytkowników systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 22a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, gromadzone na profilu pracownika, w tym dane użytkowników usługi online lub usługi sieciowej, o których mowa w uchylanym art. 22f ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie art. 1 pkt 11.

Art. 11. Odsetki, o których mowa w art. 14 ust. 4c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, niewykorzystane do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, podlegają zwrotowi na wydzielony rachunek prowadzony w Banku Gospodarstwa Krajowego w terminie 15 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 12. Do procedur związanych z nadzorem, o którym mowa w art. 25¹ ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 13. Przepisy art. 26 ust. 1 pkt 2 i ust. 3bd ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie po raz pierwszy przy ustalaniu prawa do

świadczenia wychowawczego na okres, który rozpoczął się 1 czerwca 2025 r. W sprawach dotyczących świadczenia wychowawczego za okresy, które rozpoczęły się przed 1 czerwca 2025 r., stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 14. 1. Żłobki i kluby dziecięce utworzone lub prowadzone zgodnie z przepisami art. 28 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, mogą być prowadzone po dniu 31 sierpnia 2025 r., o ile do dnia 30 listopada 2025 r.:

- 1) spełnią wymagania dotyczące żłobków i klubów dziecięcych określone w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798) oraz
- 2) podmiot prowadzący odpowiednio żłobek lub klub dziecięcy wystąpi do organu prowadzącego rejestr żłobków i klubów dziecięcych, o którym mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, z wnioskiem o zmianę danych obejmujących wymagania dotyczące odpowiednio żłobka i klubu dziecięcego określone w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

2. Dzienny opiekun sprawujący opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 zgodnie z przepisami art. 28 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, może sprawować tę opiekę po dniu 31 sierpnia 2025 r., o ile do dnia 30 listopada 2025 r.:

- 1) spełni wymagania dotyczące dziennego opiekuna określone w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz
- 2) odpowiednio podmiot zatrudniający dziennego opiekuna lub dzienny opiekun prowadzący działalność na własny rachunek wystąpi do organu prowadzącego wykaz dziennych opiekunów, o którym mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, z wnioskiem o zmianę danych obejmujących wymagania dotyczące dziennych opiekunów określone w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

3. Organ prowadzący odpowiednio rejestr żłobków i klubów dziecięcych lub wykaz dziennych opiekunów, o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, jest obowiązany do dnia 31 grudnia 2025 r. do uzupełnienia danych zawartych odpowiednio w rejestrze lub wykazie o dane, o których mowa odpowiednio w ust. 1 pkt 2 lub ust. 2 pkt 2.

Art. 15. Ograniczenie, o którym mowa w art. 42a ust. 1a ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się do przypadków udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy na podstawie art. 42a ust. 1 tej ustawy w okresie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 16. W latach 2025 i 2026 środki rezerwy, o której mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572 i 1717) mogą być przeznaczone na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego, w szczególności dla jednostek samorządu terytorialnego, które realizują zadania oświatowe związane z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie ustawy zmienianej w art. 1 albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa. Przy podziale środków rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego mogą być uwzględniane zdarzenia, które wystąpiły w latach poprzednich.

Art. 17. 1. Do postępowań w sprawie decyzji, o których mowa art. 7 ust. 1d ustawy zmienianej w art. 4, wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. W przypadku osób, które uzyskały zgodę, o której mowa w art. 7 ust. 2a albo ust. 9 lub 10 ustawy zmienianej w art. 4, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, bieg terminu, o którym mowa w art. 7 ust. 2da i ust. 12c ustawy zmienianej w art. 4, na złożenie wniosku o przyznanie prawa wykonywania zawodu rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Do postępowań w sprawie przyznania prawa wykonywania zawodu, o którym mowa w art. 7 ust. 2e lub ust. 13 ustawy zmienianej w art. 4, wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Przepisy art. 7 ust. 2e, 13 i 21a ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się także do rozstrzygnięć podjętych w wyniku postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 18. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1:

- 1) pkt 3 lit. c, który wchodzi w życie po upływie 4 miesięcy od ogłoszenia;
- 2) pkt 7 lit. a, który wchodzi w życie z dniem 1 października 2025 r.;
- 3) pkt 7 lit. c–j, które wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2025 r.;
- 4) pkt 11 i art. 5, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.;
- 5) pkt 14, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2025 r.;

- 6) pkt 16 i 17, które wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 33 ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 854).

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą”, „ustawą o pomocy” lub „ustawą specjalną”, została uchwalona w celu stworzenia szczególnej regulacji prawnej zapewniającej doraźną podstawę prawną do legalnego pobytu obywatelom Ukrainy, którzy w wyniku działań wojennych zostali zmuszeni do opuszczenia swojego kraju pochodzenia.

Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2024/1836 z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony wprowadzonej decyzją wykonawczą (UE) 2022/382, przedłuża ochronę tymczasową udzielaną obywatelom Ukrainy uciekającym przed wojną do dnia 4 marca 2026 r., co wymaga wprowadzenia stosownych zmian do ustawy. Dlatego też projektowana ustawa przedłuża okres obowiązywania ochrony tymczasowej w Rzeczypospolitej Polskiej do dnia wskazanego w ww. decyzji. Stosowanie ustawy przyniosło doświadczenia wskazujące na potrzebę kolejnej jej nowelizacji, polegającej na doprecyzowaniu niektórych jej przepisów oraz dostosowaniu części przyjętych rozwiązań do aktualnej sytuacji uchodźców z Ukrainy.

Przedłużenie obowiązywania ustawy o pomocy

W związku z powyższym kluczowa projektowana zmiana sprowadza się do przedłużenia do dnia 4 marca 2026 r. okresu, w którym pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli Ukrainy, którzy przybyli na to terytorium Polski w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy, jest uznawany za legalny (**zmiana art. 2 ust. 1 i 2** ustawy) oraz związanego z tym dostępu do świadczeń zdrowotnych, świadczeń na rzecz rodzin i świadczeń socjalnych oraz możliwości pobytu w obiektach zbiorowego zakwaterowania osób, należących do grup wrażliwych.

Obecnie okres, w którym pobyt obywateli Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny (obywateli Ukrainy korzystających na tym terytorium z ochrony czasowej poprzez instytucje ustawy specjalnej) kończy się z dniem 30 września 2025 r., co zostało ukształtowane przepisami ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 854). Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2024/1836 z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony wprowadzonej decyzją wykonawczą (UE) 2022/382, wydana na podstawie art. 4 ust. 2 dyrektywy Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz

środków wspierających równowagę wysiłków między Państwami Członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz. Urz. UE L 212 z 07.08.2001, str. 12 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 4, str. 162), zwanej dalej „dyrektywą 2001/55/WE”, dokonała przedłużenia okresu udzielania tej ochrony do dnia 4 marca 2026 r. W ocenie projektodawcy zasadne jest, aby wykonanie zobowiązań wynikających z dyrektywy 2001/55/WE, w odniesieniu do tych cudzoziemców, którzy objęci są zakresem przepisów ustawy specjalnej, odbyło się przez wydłużenie funkcjonowania instytucji uregulowanych w tej ustawie.

Projekt przewiduje ponadto przedłużenie do dnia 4 marca 2026 r.:

- a) okresu, w którym organ gminy może upoważnić pracowników administracji publicznej lub jednostek organizacyjnych danej gminy, zgłoszonych przez ich pracodawców jako wolontariuszy do wykonywania czynności wynikających z art. 4 ustawy i art. 10 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2025 r. poz. 274) (zmiana art. 4 ust. 20a ustawy),
- b) okresu, w którym dopuszcza się tymczasowe wykorzystanie oddanego do użytkowania obiektu budowlanego, na potrzeby zamieszkania zbiorowego obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy (zmiana art. 12a ust. 1 ustawy),
- c) okresu ważności wizy krajowej obywatela Ukrainy oraz zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego obywatelowi Ukrainy, terminu do opuszczenia przez obywatela Ukrainy terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz terminu dobrowolnego powrotu obywatela Ukrainy, okresu ważności kart pobytu, polskich dokumentów tożsamości cudzoziemca oraz dokumentów „zgoda na pobyt tolerowany” wydanych obywatelom Ukrainy,
- d) okresu, w którym pobyt obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie: wizy Schengen wydanej przez organ polski, wizy wydanej przez inne państwo obszaru Schengen, dokumentu, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającego jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, str. 3, z późn. zm.), wydanego przez właściwy organ innego państwa obszaru Schengen, albo innego dokumentu pobytowego wydanego przez organ tego państwa, uprawniającego do podróży po terytorium innych państw tego obszaru oraz w ramach ruchu bezwizowego uznaje się za legalny, okresu niestosowania art. 142 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2024 r. poz. 769,

z późn. zm.) w postępowaniach w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej (zmiana art. 42 ustawy),

- e) okresu, w którym udziela się obywatelowi Ukrainy zezwolenia na pobyt czasowy na okres 1 roku licząc od dnia wydania decyzji, w przypadku gdy nie spełnia on wymogów udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na deklarowany cel pobytu lub okoliczności, które są podstawą ubiegania się o to zezwolenie, nie uzasadniają jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące, lub wobec obywatela Ukrainy zachodzą okoliczności uzasadniające odmowę udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy inne niż określone w art. 100 ust. 1 pkt 2–5 lub art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub gdy udziela się obywatelowi Ukrainy zezwolenia na pobyt czasowy na okres 6 miesięcy w sytuacji o której mowa w art. 181 ust. 1 lub art. 185a ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (zmiana art. 42a ust. 1 ustawy),
- f) okresu, w którym można nie wszczynać, w przypadkach, o których mowa w art. 302 ust. 1 pkt 1–8 i 10–16 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, postępowania w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu wobec obywatela Ukrainy, a wszczęte postępowanie w tej sprawie umorzyć, jeżeli przemawia za tym ważny interes tego obywatela (zmiana art. 42b ustawy),
- g) okresu, w którym minister właściwy do spraw zdrowia może nadać numer odpowiadający numerowi prawa wykonywania zawodu na wniosek lekarza albo lekarza dentystry, który uzyskał zaświadczenie, o którym mowa w art. 9 ust. 7 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2024 r. poz. 1287, z późn. zm.), i zgłosił zamiar udzielania świadczeń zdrowotnych obywatelom Ukrainy (zmiana art. 63 ustawy),
- h) okresu, w którym niewypłacana jest dotacja oświatowa na słuchaczy niepublicznych szkół kształcących osoby dorosłe będących obywatelami Ukrainy, którzy nie są uwzględniani przy podziale środków z Funduszu Pomocy (zmiana art. 50a),
- i) okresu, w którym umożliwia się prowadzenie w grupie międzyszkolnej dodatkowej nauki języka polskiego, o której mowa w art. 165 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.) do dnia 4 marca 2026 r. (zmiana art. 55b).

Dodatkowo propozycja przedłużenia art. 100d ust. 1 ustawy specjalnej zmierza do wydłużenia okresu spoczywania terminów załatwiania przez wojewodów określonych spraw administracyjnych cudzoziemców do dnia 4 marca 2026 r. Dotyczy to postępowań w sprawach

udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, udzielenia zezwolenia na pobyt stały, udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zmiany zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, zmiany zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, cofnięcia cudzoziemcom zezwolenia na pobyt czasowy, cofnięcia zezwolenia na pobyt stały oraz cofnięcia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej. Ustanowienie podstawy prawnej dla „spoczywania” terminów dla rozpatrzenia spraw administracyjnych cudzoziemców przez wojewodów uzasadnione było od początku kolejnymi wzrostami liczby wniosków o udzielenie zezwoleń pobytowych, stanowiącymi skutki pośrednie agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę w dniu 24 lutego 2022 r. oraz masowego napływu cudzoziemców, głównie obywateli Ukrainy, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jako przykład takiego skutku należy wskazać choćby to, że wraz z rozpoczęciem działań wojennych utracona została prawie w całości możliwość wydawania wiz przez polskie urzędy konsularne znajdujące się na terytorium Ukrainy, a które to wizy stanowiły częstokroć podstawy legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli Ukrainy, niedecydujących się na składanie wniosków do wojewodów o udzielenie zezwoleń pobytowych. Z chwilą utraty tej możliwości zwiększyła się grupa przebywających już na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (przed dniem 24 lutego 2022 r.) obywateli Ukrainy zainteresowanych ubieganiem się o udzielenie zezwoleń pobytowych, w szczególności zezwoleń na pobyt czasowy. Z dniem 1 kwietnia 2023 r. wprowadzono w art. 42 ust. 13 i n. ustawy specjalnej możliwość ubiegania się przez obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy specjalnej, a zatem korzystających w Rzeczypospolitej Polskiej z ochrony czasowej, o określone rodzaje zezwolenia na pobyt czasowy. Dodatkowo obecnie trwają prace legislacyjne nad projektem ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (UD163) przewidującym możliwość składania wniosków w postaci elektronicznej z wykorzystaniem usługi online za pośrednictwem Modułu Obsługi Spraw (MOS). Wprowadzenie ww. rozwiązań ma jednocześnie umożliwić składanie tzw. wniosków o status „CUKR”. Możliwość zalegalizowania pobytu obywateli Ukrainy (posiadających status „UKR” oraz mających przedłużone tytuły pobytowe na podstawie właściwych przepisów ustawy pomocowej) oznaczałoby konieczność zalegalizowania pobytu około 1 miliona obywateli Ukrainy, którzy złożąliby wnioski w zbliżonym czasie.

W ocenie projektodawcy powody dla ustanowienia czasowego „spoczywania” terminów trwają dalej i zasadne jest, aby okres tego „spoczywania” przedłużyć do dnia 4 marca 2026 r., tj. do dnia proponowanej w całokształcie perspektywy stosowania instytucji pomocowych

wobec obywateli Ukrainy w związku z wojną trwającą na terytorium tego państwa. Podkreślenia wymaga fakt, że liczbę obywateli Ukrainy posiadających status „UKR” szacuje się w Polsce na około 986 tysięcy osób. Natomiast przez cały 2024 r. do wszystkich wojewodów wpłynęło, według aktualnych danych statystycznych, ponad 600 tysięcy wniosków o legalizację pobytu. Przy tak dużej liczbie wniosków rezygnacja z zawieszenia terminów na załatwienie spraw wiązałaby się ze składaniem ponagleń, skarg zwykłych, podań oraz skarg do sądów wojewódzkich na bezczynność wojewodów przez pośredników w sprawach cudzoziemców, które miałyby wymusić na organie procedowanie wniosków poza przyjętą organizacją pracy, tj. realizacją wniosków według kolejności wpływów. W związku z powyższym część pracowników, która obecnie prowadzi postępowania dotyczące legalizacji pobytu cudzoziemców musiałaby zostać przekierowana do obsługi tychże skarg i ponagleń, kosztem wydawania decyzji administracyjnych. Wszystkie powyższe czynności paraliżowałyby działania organów administracji zmuszając je do procedowania w pierwszej kolejności ponagleń, skarg zwykłych, podań oraz skarg do sądów wojewódzkich na bezczynność wojewodów, co wydłużałoby o kolejne tygodnie procedowanie wniosków pobytowych. Jednocześnie należy podkreślić, że przepis ten w żaden sposób nie zwalnia wojewodów z obowiązku prowadzenia postępowań administracyjnych.

Uszczelnienie systemu udzielania pomocy. Wygaszenie części działań pomocowych

Mając na uwadze wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-753/23 i konkluzje z ostatniego spotkania Rady Unii Europejskiej w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony, mówiące o tym, że nie należy przyjmować żadnej wykładni, która nakłada na państwo członkowskie obowiązek udzielenia ochrony czasowej osobie, która już taką ochronę otrzymała w innym państwie członkowskim, projekt przewiduje zmianę brzmienia art. 3 ust. 3 pkt 3. Dotychczas organy gmin niejednokrotnie zgłaszały wątpliwości, czy powinny nadawać numer PESEL ze statusem UKR osobom, które mają już, często od dłuższego czasu, przyznaną ochronę czasową w innym państwie członkowskim. Kontrowersje budziły w szczególności sytuacje, w których chęć zmiany kraju, udzielającego ochrony była podyktowana wysokością i rodzajem oferowanego przez poszczególne kraje wsparcia dla uchodźców i zmian w tym obszarze. Dlatego też jasne stanowisko, wyrażone na poziomie unijnym, pozwala na doprecyzowanie przepisów projektowanej ustawy w taki sposób, który jednoznacznie wyklucza możliwość udzielenia ochrony tymczasowej osobom, które po wybuchu wojny taką ochronę już nabyły w innym kraju. W ślad za zmianą w art. 3 odpowiednim zmianom uległy zapisy w art. 4 ust. 17a oraz w art. 11 ust. 4.

Projekt przewiduje również rozwiązanie odstępujące od możliwości nadawania uprawnień obywatelom Ukrainy, którzy krótkoterminowo przekraczają granicę na podstawie zezwolenia na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego. Osoby te bowiem przekraczają granicę jedynie krótkoterminowo, a charakter ich pobytu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej nie jest związany bezpośrednio z działaniami wojennymi na terytorium Ukrainy (zmiana art. 2 ust. 3 pkt 4 ustawy). Konsekwencją tej zmiany jest również zmiana art. 4 ust. 4 pkt 20a w zakresie składanego oświadczenia.

Zaproponowana w art. 2 w ust. 3a ustawy zmiana doprecyzowująca, tj. przekazywanie przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców na bieżąco Komendantowi Głównemu Straży Granicznej, informacji o dokumentach, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 1 i 2, ma ułatwić prawidłowe prowadzenie rejestru Komendantowi Głównemu Straży Granicznej, w tym procesu odbierania obywatelom Ukrainy statusu UKR, którzy posiadają legalny pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zmiany art. 3 w ust. 4 pkt 1 lit e i f polegające na dodaniu rodzaju, numeru i serii dokumentu stanowiącego podstawę przekroczenia granicy wynikają z zebranych doświadczeń związanych z rozwojem i utrzymaniem Rejestru. Umożliwi to dokładniejszą identyfikację osoby oraz pomoże w wykrywaniu nadużyć związanych z tożsamością. Dalsze utrzymanie regulacji zawartej w ust. 6 nie znajduje uzasadnienia, gdyż brak jest możliwości wykorzystania odwzorowania własnoręcznego podpisu osoby, co z kolei stoi w kolizji z zasadą celowości i proporcjonalności. Propozycja dodania punktu 7 ma na celu, aby dane biometryczne w postaci odcisków linii papilarnych pobrane na podstawie niniejszej ustawy pozwalały na jednoznaczną identyfikację osób.

Zmiana w art. 4 ust. 2 i ust. 8 kończy możliwość złożenia wniosku o nadanie numeru PESEL UKR oraz złożenia odcisków palców w miejscu pobytu osoby. Powyższa zmiana wynika z potrzeby racjonalnego zarządzania i efektywnego wykorzystywania sprzętu teleinformatycznego (komputerów mobilnych – laptopów oraz wydzielonej sieci komórkowej z usługą APN), przekazanego do realizacji spraw związanych z obsługą spraw obywatelskich w Systemie Rejestrów Państwowych oraz optymalizacją kosztów ponoszonych w związku z zapewnieniem mobilnej obsługi tych procesów. Zwłaszcza, że część kosztów generuje konieczność zachowania gotowości do realizacji zadania, bez względu na to, czy pojawi się rzeczywista potrzeba realizacji.

Powyższa propozycja przede wszystkim opiera się na statystykach dotyczących stale zmniejszającej się liczby nadawanych numerów PESEL przez organy gmin, jak i wynikającym

z tego faktu znacznym ograniczeniem zużycia transferu sieci w usłudze APN. Trend stale zmniejszającego się zapotrzebowania na mobilną obsługę, przedstawiają poniższe dane.

- W 2022 r. zakupiono 2000 stacji mobilnych (laptopów) oraz modemów i kart SIM wraz z usługą APN (usługa do 31.03.2023 r.).
- W 2023 r. kontynuowano usługę tylko dla 1500 kart SIM z usługą APN (usługa w okresie 01.04.2023 r. do 31.03.2024 r.).
- W 2024 r. przedłużono usługę dla 1500 kart do 31.03.2025 r., przy czym na koniec 2024 r. w użyciu było tylko 500 aktywnych kart w usłudze, a w znacznej części z nich był to transfer na poziomie zupełnie pomijalnym. Dodatkowo, część urzędów wobec nierealizowania już tych zadań zwróciło sprzęt komputerowy oraz karty i modemy.

Wyeliminowanie usługi wyjazdowej zmniejsza koszty nie tylko sprzętowe, ale również koszty logistyczne i organizacyjne (transport, czas pracy urzędników), a także powoduje zmniejszenie obciążeń dla pracowników gmin, ograniczając opóźnienia i przeciążenia kadrowe.

Podkreślenia wymaga fakt, że zapis ten w żaden sposób nie utrudni nadawania numeru PESEL osobom, które ze względu na stan zdrowia lub niepełnosprawność nie są w stanie osobiście złożyć wniosku, co znajduje potwierdzenie w treści art. 4 ust. 3 ustawy pomocowej. Zgodnie z powołanym przepisem w imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych ubiegającej się o nadanie numeru PESEL albo osoby, która ze względu na stan zdrowia lub niepełnosprawność nie jest w stanie samodzielnie złożyć wniosku, wniosek może zostać złożony przez przedstawiciela. Ustawodawca wskazuje w tym zakresie szeroki katalog osób uprawnionych tj. jedno z rodziców, opiekun, kurator, opiekun tymczasowy, o którym mowa w art. 25, lub osoba sprawująca faktyczną pieczę nad dzieckiem. Natomiast w przypadku braku takich osób numer PESEL może zostać nadany z urzędu. Powyższe rozwiązania prawne skutecznie zabezpieczają interesy osób należących do grup wrażliwych i zapewniają im dostęp do procedury nadawania numeru PESEL.

Mając na uwadze sygnały z urzędów gmin dotyczące prób złożenia wniosków o nadanie numerów PESEL dzieciom, które nie przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, konieczne stało się wymaganie przy nadawaniu numeru PESEL obecności dzieci bez względu na wiek (zmiana art. 4 ust. 3a).

Przepis art. 4 ust. 11a wprowadza konieczność potwierdzenia więzów rodzinnych obywatela państwa trzeciego z obywatelem Ukrainy stosowną dokumentacją, tj. dokumentami stanu cywilnego lub innymi dokumentami wydanymi przez właściwe władze kraju. Z konieczności

przedłożenia właściwych dokumentów, które potwierdzają więzy rodzinne, zwolnione zostaną osoby, których więzi rodzinne będą możliwe do potwierdzenia na podstawie danych znajdujących się w rejestrze PESEL. Dotyczy to przykładowo dzieci obywateli Ukrainy urodzonych na terytorium Polski. W takim przypadku kierownik urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia oraz nadający numer PESEL, dokonuje rejestracji w rejestrze PESEL tzw. powiązania parentyzacyjnego. W rekordzie dziecka w rejestrze PESEL kierownik urzędu stanu cywilnego rejestruje numery PESEL rodziców, jeżeli zostały im nadane (art. 8 pkt 3a ustawy o ewidencji ludności). W takim przypadku nie będzie konieczne przedkładanie odpowiednich dokumentów, gdyż wskazane więzi rodzinne wynikają właśnie z rejestru PESEL.

Powyższa regulacja wynika z prób nadużycia przepisów ustawy pomocowej i prób zalegalizowania pobytu przez obywateli państw trzecich, którzy nigdy nie pozostawali w relacjach rodzinnych z obywatelami Ukrainy. Z tego obowiązku zwolnione zostaną osoby, których więzi rodzinne będą możliwe do potwierdzenia na podstawie danych, znajdujących się w polskich rejestrach państwowych, m.in. dzieci obywateli Ukrainy urodzonych na terytorium Polski.

Propozycja dodania w art. 4 ustępu 14a umożliwi wykorzystanie mechanizmów identyfikacji biometrycznej w obszarze wizerunku osoby przy nadawaniu numeru PESEL obywatelowi Ukrainy. Ust. 14a zakłada w procesie weryfikacji danych określonym w ust. 14 wykorzystanie fotografii i przekazanie jej do Komendanta Głównego Straży Granicznej, który przy użyciu mechanizmów identyfikacji biometrycznej zweryfikuje w swoich zasobach fakt przekroczenia granicy przez osobę i jej dane. W wyniku weryfikacji może dojść do sytuacji niezgodności między danymi przekazywanymi przez ministra w procesie weryfikacji a danymi osobowymi w bazie Komendanta Głównego Straży Granicznej. Projektowany przepis przejściowy w tym obszarze z kolei stwarza podstawy prawne dla możliwości przeprowadzenia procesu weryfikacji z wykorzystaniem biometrii czy danej osobie, której wizerunek posiada minister właściwy do spraw informatyzacji, nie został nadany więcej niż jeden numer PESEL, a tym samym utworzona więcej niż jedna tożsamość w rejestrze PESEL, w tym z różnymi danymi osobowymi. Efektem weryfikacji powinno być zidentyfikowanie zwielokrotnionych tożsamości w rejestrze PESEL lub tożsamości, do których przypisane są inne dane. Po zidentyfikowaniu nieprawidłowości powinny zostać one wyjaśnione przez organ gminy, który nadał numer PESEL, co pozwoli usunąć niezgodności w danych lub anulowanie jednego z numerów PESEL osoby. Do prowadzenia czynności wyjaśniających, a także zasad postępowania w przypadku wykazania w toku weryfikacji, że danej osobie nadano więcej niż

jeden numer PESEL zastosowanie będą mieć przepisy ustawy o ewidencji ludności. Mechanizmem BMS dysponuje obecnie jedynie Komendant Główny Straży Granicznej, natomiast nie są one jeszcze wykorzystywane w Systemie Rejestrów Państwowych (planowane w perspektywie kilku lat). Dlatego proces, którego dotyczy projekt będzie realizowany etapami i w zależności od dostępnych zasobów, poziomu gotowości instytucji. Wypracowanie zasad wymiany danych w celu wykorzystania mechanizmu BMS przez Straż Graniczną na podstawie danych Ministerstwa Cyfryzacji wymagać będzie przeprowadzenia analizy procesów, prac technicznych i wytwórczych. Na etapie prac legislacyjnych nie ma możliwości przewidzenia precyzyjnego terminu realizacji takich prac, ponieważ wiele czynników może zmieniać się w czasie – zarówno po stronie technicznej, jak i organizacyjnej (np. przepływ informacji między podmiotami, harmonogram prac wdrożeniowych). Przepis ma na celu stworzenie podstaw prawnych dla podjęcia współpracy pomiędzy Ministerstwem Cyfryzacji i Komendantem Głównym Straży Granicznej, w tym zapewnienie podstaw prawnych do wykorzystywania mechanizmów biometrycznych w sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych. Dlatego też korzystanie z mechanizmu jest w zaproponowanym brzmieniu fakultatywne i będzie mogło zostać uruchomione w momencie przeprowadzenia stosownych prac integracyjnych w obydwu instytucjach. Przepis ten ma na celu zostawienie organom dużego zakresu uznaniowości, aby uniknąć sztucznego przyspieszenia działań tylko po to, by dostosować się do sztywnej daty zawartej w przepisach, co mogło by prowadzić do błędów i nieefektywności. Zapis ten nie oznacza dowolności ani braku zobowiązań – stanowi raczej ramę dla odpowiedniego do sytuacji wdrożenia przepisów. Przepisy te są niezbędne w celu poprawy jakości danych w rejestrze PESEL i rejestrze obywateli Ukrainy, w tym wyeliminowania przypadków utworzenia więcej niż jednej tożsamości dla tej samej osoby, co jest szczególnie istotne w związku z istniejącą do 1 lipca 2024 r. możliwością nadania numeru PESEL UKR na podstawie innych niż ważny paszport dokumentów. Proces przewidziany w przepisie przejściowym służy weryfikacji danych wstecznie, dla numerów PESEL obywateli Ukrainy nadanych od wybuchu wojny na Ukrainie podczas gdy proces przewidziany w ust. 14a zakłada weryfikację bieżącą dla nowo nadawanych numerów PESEL.

Propozycja zmiany art. 4 ust. 17k ustawy sprowadza się do zmiany sposobu rejestracji w rejestrze PESEL danych dotyczących zmiany statusu UKR na status UE. Wynika ona z konieczności zapewnienia podmiotowi udzielającemu świadczeń na podstawie ustawy specjalnej możliwości weryfikacji, w jakim czasie w rekordzie cudzoziemca figurowały dane o statusie UKR, a tym samym egzekwowania zwrotu nienależnie pobranych przez cudzoziemca

świadczeń. Zmiana ma charakter techniczny i dotyczy jedynie sposobu rejestracji zmiany danych dotyczących statusu UKR.

Dodanie w art. 4 ust. 17l ma na celu uregulowanie w przepisach ustawy specjalnej sposobu zarządzania statusem UKR w przypadku cudzoziemców, którzy w dacie nadania statusu UKR posiadali jeden z dokumentów, wymienionych w art. 2 ust. 3 pkt 1. Mając na uwadze, że osoby takie mogły korzystać ze świadczeń przewidzianych w ustawie specjalnej, zmiana statusu na NUE powinna zostać dokonana przez rejestrację zmiany danych ze wskazaniem, jako daty zmiany statusu, daty nadania statusu UKR. Taki sposób rejestracji danych pozwoli na weryfikację przez podmiot, który przyznawał dane świadczenie, w jakim czasie w rekordzie cudzoziemca figurowały dane o statusie UKR, a tym samym egzekwowanie zwrotu nienależnie pobranych przez cudzoziemca świadczeń. Zmiana nie wpłynie na wzrost kosztów związanych z realizacją zadania. Zmiana formalizuje dotychczasową praktykę organów gmin.

Celem zmiany treści art. 4 ust. 20b jest wskazanie organu gminy właściwego do rejestracji danych małoletniego cudzoziemca ze statusem UKR, o których mowa w art. 8 pkt 3–3a ustawy o ewidencji ludności, tj. imienia i nazwiska rodziców oraz ich numerów PESEL. Gromadzenie takich danych w rejestrze PESEL pozwala na pobranie, na podstawie art. 10 ust. 1a pkt 1 ustawy specjalnej, danych dziecka przez rodzica posiadającego elektroniczny dokument DIIA. Zmiana formalizuje dotychczasową praktykę organów gmin.

Propozycja zmiany brzmienia przepisu art. 10 ust. 1a ustawy specjalnej ma na celu ujednolicenie odesłań zawartych w całym art. 10. W chwili obecnej w ust. 1 mowa jest o tym, że dokument elektroniczny udostępniany jest obywatelowi Ukrainy w aplikacji mObywatel w rozumieniu ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz. U. z 2024 r. poz. 1275, z późn. zm.). Takie brzmienie art. 10 ust. 1 ustawy specjalnej zostało ukształtowane z dniem 14 lipca 2023 r. na mocy art. 52 pkt 1 lit. a ustawy o aplikacji mObywatel. Ustawa ta nie zmieniła jednak art. 10 ust. 1a, który wszedł w życie z dniem 5 czerwca 2023 r. (dotyczy udostępniania dokumentu elektronicznego dla małoletniego obywatela Ukrainy). W konsekwencji przepis ten odwołuje się obecnie do publicznej aplikacji mobilnej, o której mowa w art. 19e ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, a zatem przepisu, który już nie obowiązuje (został uchylony z dniem 14 lipca 2023 r. na mocy ustawy o aplikacji mObywatel). W konsekwencji istnieje niewątpliwie potrzeba zawarcia również w art. 10 ust. 1a ustawy specjalnej właściwego odesłania do aplikacji mObywatel jako środka technicznego udostępniania dokumentu elektronicznego.

Zasadniczym celem zmiany **art. 12** ustawy jest określenie terminu zakończenia przyjmowania nowych osób do Ośrodków Zbiorowego Zakwaterowania (OZZ) na dzień 31 października 2025 r., poza grupami wrażliwymi wskazanymi w ustawie. Tym samym wygaszany jest częściowy system dopłat za zakwaterowanie.

Od dnia 1 listopada 2025 r. wojewoda będzie mógł udzielić pomocy w postaci zakwaterowania i wyżywienia:

- dzieciom, na które pobierane jest świadczenie wychowawcze w przypadku odpłatności 15zł/osobodzień,
- emerytom, którzy pobierają polskie świadczenie emerytalne w przypadku odpłatności w wysokości 15 zł/osobodzień,
- osobom posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności umiarkowanym i znacznym lub orzeczenie równoważne,
- tym, którzy ukończyli: w przypadku kobiet – 60. rok życia, w przypadku mężczyzn – 65. rok życia, o ile nie pobierają polskiego świadczenia emerytalnego;
- kobietom w ciąży lub osobom wychowującym dziecko do 12 miesiąca życia, na podstawie przedstawionych dokumentów;
- samotnie sprawującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej opiekę nad trojgiem i więcej dzieci, o ile przynajmniej jedno z dzieci nie ukończyło 7. roku życia, na podstawie przedstawionych dokumentów;
- małoletnim w pieczy zastępczej lub małoletnim, na których nie jest pobierane świadczenie wychowawcze;
- osobom sprawującym opiekę nad osobami, o których mowa w art. 12 ust. 17c pkt 1, o ile nie pobierają świadczenia pielęgnacyjnego;
- opiekunom tymczasowym ustanowionym dla małoletnich, o których mowa w art. 25a ust. 1 lub opiekunom ustanowionym przez władze ukraińskie, o których mowa w art. 25¹ ust. 1;
- pełnoletnim uczniom szkoły ponadpodstawowej prowadzącej kształcenie w formie dziennej, o której mowa w art. 18 ust 1 pkt 2 lit. a-d ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe nie dłużej niż do końca roku szkolnego, w którym ukończą 20 rok życia;
- osobom bezpośrednio po hospitalizacji finansowanej przez Narodowy Fundusz Zdrowia lub Fundusz Pomocy, trwającej przynajmniej 7 dni, nie dłużej niż do ustania przyczyny będącej powodem hospitalizacji.

Ze względu na brak jednolitości w sposobie rozpatrywania wniosków o zwolnienie z partycypacji w kosztach pomocy ze względu na trudną sytuację życiową w poszczególnych województwach, zdecydowano o nieprzedłużaniu tego narzędzia. W wyniku konsultacji społecznych rozszerzono za to katalog osób, którym wojewoda może udzielić wsparcia w postaci zakwaterowania i wyżywienia. W grupie tej znalazła się młodzież, która do osiągnięcia pełnoletności nie zdążyła jeszcze zakończyć edukacji na poziomie ponadpodstawowym oraz osoby z poważnymi schorzeniami, wymagającymi hospitalizacji, które po zakończonym leczeniu, nadal pozostają w szpitalu, gdyż nie mają gdzie odbyć rekonwalescencji i dojść do zdrowia. Przesłanka ta stanowi również odpowiedź na zdarzenia losowe, które są trudne do przewidzenia i dają możliwość wojewodzie zapewnienia bezpłatnego zakwaterowania i wyżywienia osobom po np. ciężkim wypadku, zawale, czy udarze.

Obecnie ponad 50% osób dopłaca do zamieszkiwania w OZZ. W dużej mierze są to osoby pracujące, które powinny się usamodzielniać i wyprowadzić z miejsc zbiorowego zakwaterowania lub ponosić pełne koszty zamieszkiwania. Prowadzony obecnie przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji projekt „Wspólnie do niezależności” współfinansowany ze środków europejskich, ma na celu pomóc takim właśnie osobom w osiągnięciu niezależności. Utrzymanie do 31 października 2025 r. obecnie obowiązujących przepisów pozwoli im na znalezienie mieszkania i wyprowadzenie z ośrodka. Zmiany zaprojektowane w ustawie od 1 listopada 2025 r. dotyczą w równym stopniu osób nowoprzybyłych, jak i tych, które obecnie zamieszkują w OZZ. W przypadku decyzji o chęci kontynuowania zamieszkiwania w obiekcie, który pełni również funkcję ośrodka zbiorowego zakwaterowania przez osoby nieuprawnione na podstawie projektowanej ustawy, może się ono odbywać wyłącznie na zasadach komercyjnych i nie może powodować prawa do roszczeń ze środków Skarbu Państwa. Dodatkowo z zachowaniem wyjątków przewidzianych w ustawie, zwiększono do 20 minimalną liczbę osób, które muszą zamieszkiwać w obiekcie aby można było go uznać za OZZ z wyłączeniem osób, w ukraińskiej pieczy zastępczej za zgodą Ministra właściwego do spraw rodziny.

Dotychczasowe doświadczenia pokazały, że większe obiekty łatwiej nadzorować i dotrzeć do ich mieszkańców z informacjami oraz ofertami wsparcia. Dodatkowo mniejsza liczba obiektów ułatwi NGO dostęp do grup wrażliwych w celu niesienia im stosownej pomocy. Wymóg minimalnej liczby 20 osób w obiekcie odnosi się wyłącznie do grup wrażliwych określonych w art. 12 ust. 17c, których pobyt w obiekcie jest finansowany ze środków Funduszu Pomocy,

a nie osób zamieszkujących tam komercyjnie. Dodatkowo proponowana zmiana zdejmuje warunek dotyczący minimalnej liczby mieszkańców w obiektach dedykowanych wyłącznie ukraińskiej instytucjonalnej pieczy zastępczej. W związku z powyższym nie będzie już konieczności przygotowywania dodatkowych wniosków przez wojewodów na podstawie art. 12 ust. 1 pkt. 4 dotyczących zasilenia z Funduszu Pomocy, a wymagana będzie jedynie zgoda Ministra właściwego do spraw rodziny, który potwierdzi, że w danym obiekcie finansowane są ze środków Funduszu Pomocy osoby uprawnione.

Według danych z czerwca 2025 r. funkcjonuje 6 ośrodków z dziećmi z ukraińskiej instytucjonalnej pieczy zastępczej, które spełniają nowe kryteria definicji ośrodka zbiorowego zakwaterowania.

Zmiana polegająca na dodaniu w art. 12 ust. 17k ma charakter porządkowy i jest potwierdzeniem dotychczasowej praktyki. Zapewnia godne mieszkanie w obiektach zakwaterowania zbiorowego dla obywateli Ukrainy dostosowujących się do obowiązujących norm społecznych i regulaminów. Zmiana ma na celu ograniczenie incydentów i interwencji Policji, Sądu Rodzinnego i pracowników socjalnych w obiektach OZZ. Stanowi ona również rozwiązanie problemu osób, które nie będą chciały się wyprowadzić z OZZ, pomimo braku podstaw do finansowania ich pobytu. Biorąc pod uwagę fakt, że zgodnie z obowiązującymi przepisami art. 12 wojewoda może zapewnić pomoc w postaci zakwaterowania i wyżywienia, natomiast nie stanowi to jego obowiązku, ani też prawa, które bezwarunkowo przysługuje uchodźcom z Ukrainy nie ma konieczności doprecyzowania formy wykwaterowania. Projektowany przepis ugruntowuje dotychczas stosowaną praktykę i stanowi jasny sygnał dla mieszkańców ośrodków, którzy nagminnie łamią zasady życia społecznego, bądź stanowią zagrożenie dla innych mieszkańców, że takie zachowania nie pozostaną bezkarne. Zakwaterowanie w ośrodku nie ma postaci formalnoprawnej. Nakaz wykwaterowania również nie wymaga określenia formy. W związku z faktem, że ten rodzaj wsparcia nie jest obligatoryjny, od jego nieudzielenia nie przysługuje odwołanie.

Budynki wykorzystywane na Ośrodki Zbiorowego Zakwaterowania

Obiekt, który jest przeznaczony do zakwaterowania więcej niż 20 osób, musi uzyskać pozytywną opinię dotyczącą spełniania podstawowych wymogów, wydaną przez nadzór budowlany, inspekcję sanitarną oraz straż pożarną. W tym przypadku liczone są wszystkie osoby, które zamieszkują dany obiekt, bez względu na źródło i sposób finansowania ich pobytu.

Z uwagi na ustabilizowaną sytuację w zakresie zakwaterowania osób, o których mowa w ustawie, zasadne jest wydłużenie z 5 do 10 dni roboczych terminu na wydanie przez wskazane w ustawie organy opinii o spełnieniu podstawowych wymagań w zakresie bezpieczeństwa użytkowania budynku, bezpieczeństwa pożarowego oraz higieny, zdrowia i środowiska, w przypadku gdy obiekt budowlany, o którym mowa w art. 12a ust. 1 ustawy, będzie przeznaczony do zakwaterowania więcej niż 20 osób. Okres ten pozwoli na wnikliwszą weryfikację przez służby, czy wszystkie wymagane warunki zostały spełnione.

Doprecyzowanie przepisów dotyczących Funduszu Pomocy

Z punktu widzenia podmiotu sprawującego nadzór nad Funduszem Pomocy zasadne wydaje się finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań na rzecz pomocy Ukrainie ze środków Funduszu Pomocy, bez możliwości przeznaczania na realizację tych zadań odsetek od środków z Funduszu, bezpośrednio przez jednostki sektora finansów publicznych. Podstawą gospodarki finansowej Funduszu Pomocy jest plan finansowy, który określa w szczególności przeznaczenie środków Funduszu. Plan finansowy Funduszu Pomocy stanowi podstawę dokonywania wypłat ze środków Funduszu oraz podstawę do przeprowadzenia emisji obligacji. Finansowanie zadań na rzecz pomocy Ukrainie w ramach Funduszu Pomocy dokonywane jest zatem w oparciu o plan finansowy Funduszu, w którym określone są planowane wydatki Funduszu z podziałem na dysponentów i zadania. Plan ten określa dla każdego dysponenta limit wydatków możliwych do poniesienia w danym roku. Z kolei możliwość wydatkowania przez jednostki sektora finansów publicznych odsetek od środków z Funduszu Pomocy zaburza przejrzystość wydatków Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań na rzecz pomocy Ukrainie. Powoduje bowiem wzrost faktycznych wydatków dysponentów na realizację zadań na rzecz pomocy Ukrainie, przy czym kwota wykorzystanych odsetek nie jest ujmowana w sprawozdawczości Funduszu Pomocy. W związku z powyższym zasadne jest wprowadzenie rozwiązania, zgodnie z którym wszystkie odsetki od środków z Funduszu Pomocy podlegają zwrotowi do Funduszu i są ewidencjonowane jako wpływ do Funduszu. Zgodnie bowiem z art. 5 pkt 8 ustawy pomocowej, jednym ze źródeł finansowania Funduszu Pomocy są odsetki od środków Funduszu, pozostających na wydzielonych rachunkach bankowych, których obowiązek utworzenia wynika z obowiązujących przepisów lub umów, będących w dyspozycji kierownika jednostki organizacyjnej realizującej zadania finansowane ze środków Funduszu. Powyższe rozwiązanie przewiduje, że odsetki powstałe od wypłaconych środków z Funduszu Pomocy zasilają Fundusz i z tych wpływów mogą być finansowane zadania na rzecz pomocy Ukrainie, ale po uprzednim złożeniu przez dysponenta

wniosku o zasilenie rachunku pomocniczego, który to wniosek podlega weryfikacji w Ministerstwie Finansów, i dyspozycji wypłaty ze środków Funduszu.

Tym samym, takie rozwiązanie systemowe ogranicza wzrost zadłużenia Funduszu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych. Dysponenti mają również obowiązek dokonywania bieżących zwrotów odsetek na rachunek główny Funduszu w sytuacji, gdy beneficjent zwrócił na rachunek pomocniczy odsetki od wypłaconych środków. W kontekście powyższego należy wskazać, że przepisy ustawy pomocowej, umożliwiając jednostkom sektora finansów publicznych finansowanie zadań, o których mowa w art. 14 ust. 1, z odsetek od środków z Funduszu Pomocy, nie określają terminu na wydatkowanie odsetek od środków z Funduszu ani terminu na dokonanie zwrotu niewykorzystanych odsetek. W rezultacie może dochodzić do przetrzymywania tych odsetek na rachunkach jednostek sektora finansów publicznych, podczas gdy odsetki – zgodnie z proponowanym rozwiązaniem – będą mogły zostać zwrócone do Funduszu i jako wpływ do Funduszu będą wykorzystane na pokrycie bieżących zapotrzebowań dysponentów na środki Funduszu. Mając powyższe na uwadze, zasadne wydaje się określenie w ustawie pomocowej terminu zwrotu odsetek – raz na kwartał – w terminie 15 dni od dnia upływu każdego kwartału. Istotne wydaje się również uregulowanie w ustawie pomocowej mechanizmu zwrotu odsetek od środków z Funduszu Pomocy. W celu ujednolicenia przepisów, proponuje się, aby odsetki od zgromadzonych środków z Funduszu były zwracane na wydzielony rachunek prowadzony w Banku Gospodarstwa Krajowego.

Biorąc pod uwagę, że proponowana zmiana zakłada, że odsetki od środków z Funduszu Pomocy nadal będą mogły być wykorzystane na realizację zadań, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy pomocowej, należy uznać, że przedmiotowa zmiana nie rodzi skutków finansowych dla jednostek sektora finansów publicznych.

Z kolei zmiana w obrębie przepisów art. 14 ust. 16–22 wynika z tego, że obecnie przepisy pozwalają Ministrowi Finansów tylko w wąskim zakresie, odnoszącym się wyłącznie do niewykorzystanych środków i niewykorzystanych odsetek, sprawować nadzór nad wydatkowaniem środków Funduszu. Konieczne jest dodanie przepisu, na podstawie którego Minister Finansów będzie mógł żądać od upoważnionych podmiotów informacji i wyjaśnień w znacznie szerszym zakresie, uwzględniającym ogół działań podejmowanych w ramach realizacji zadań finansowanych lub dofinansowanych z Funduszu Pomocy, w tym także w zakresie niewykorzystanych środków.

Minister Finansów, jako organ nadzorujący Fundusz Pomocy, kontroluje upoważnione podmioty zgodnie z bieżącymi potrzebami, co powinno mieć odzwierciedlenie w przepisach ustawy.

Odnosząc się do kwestii niewykorzystanych środków Funduszu, należy zauważyć, że proponowany przepis ust. 17a pozwoli na precyzyjne określenie przez Ministra Finansów, jakie informacje w przedmiotowym zakresie mają zostać przekazane przez upoważnione podmioty, które dysponują rachunkami pomocniczymi Funduszu. Należy w tym miejscu podkreślić, że to dysponenti rachunków pomocniczych Funduszu Pomocy są odpowiedzialni za prawidłowe i efektywne gospodarowanie środkami Funduszu. Zgodnie z przedstawioną propozycją zmiany przepisów, minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie mógł zwrócić się do upoważnionych podmiotów, które dysponują rachunkami pomocniczymi Funduszu o przekazanie informacji w szerokim zakresie odnoszącym się do zadań finansowanych lub dofinansowanych z Funduszu Pomocy. Powyższe uprawnienie zostanie również przyznane dysponentom Funduszu oraz wojewodom wobec jednostek, którym zostały przekazane środki z Funduszu.

Mając na uwadze duże potrzeby płynnościowe Funduszu Pomocy, a także przedłużenie tymczasowej ochrony do dnia 4 marca 2026 r., rozszerzono katalog źródeł finansowania Funduszu Pomocy o kredyty i pożyczki zaciągane przez Bank Gospodarstwa Krajowego na rzecz Funduszu, które byłyby objęte gwarancją Skarbu Państwa. Uelastycznienie procesu finansowania potrzeb Funduszu Pomocy poprzez uzupełnienie możliwych źródeł pozyskania środków o kredyty i pożyczki jest szczególnie istotne z punktu widzenia możliwości skorzystania z finansowań oferowanych lub gwarantowanych przez międzynarodowe instytucje finansowe. Finansowania takie mają nierzadko charakter programów preferencyjnych, w tym we współpracy z bankami komercyjnymi, dających możliwość pozyskania środków po koszcie niższym, niż uzyskiwany w ramach standardowych instrumentów rynkowych. Ponadto, rozszerzając zakres instrumentów dłużnych, należało warunki finansowe zaciąganych pożyczek i kredytów poddać, podobnie jak emisje obligacji, akceptacji Ministra Finansów.

Likwidacja portalu „Praca w Polsce”

Wdrożenie przez Ministerstwo Cyfryzacji we współpracy z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej portalu Praca w Polsce miało na celu zwiększenie szans obywateli Ukrainy na szybką aktywizację zawodową, a jednocześnie dostosowanie systemów teleinformatycznych Publicznych Służb Zatrudnienia. Tego rodzaju prace dostosowawcze

zostały wykonane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i usługi związane z dostępem obywateli Ukrainy do rynku pracy w Polsce są realizowane zarówno w ramach Centralnej Bazy Ofert Pracy – w zakresie bezpłatnego dostępu do ofert pracy, w tym również dedykowanych dla obywateli Ukrainy, jak i w ramach serwisu Praca.gov.pl – w zakresie składania wniosków o dokonanie rejestracji jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku lub poszukująca pracy, wniosków o przyznanie finansowania opłaty pobieranej za postępowanie nostryfikacyjne lub w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie, czy powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy.

Z uwagi zatem na to, że systemy teleinformatyczne Publicznych Służb Zatrudnienia, o których mowa powyżej, umożliwiają publikację ofert pracy lub wnoszenie wniosków elektronicznych również w języku ukraińskim oraz, że planowane są także inne zmiany związane z przygotowaniem aplikacji mobilnej ePraca w wersji językowej angielskiej i ukraińskiej, a w szczególności mając na względzie niskie zainteresowanie obywateli Ukrainy portalem Praca w Polsce, brak uzasadnienia dla dalszego utrzymywania ww. portalu. Konsekwencją powyższej zmiany jest uchylenie art. 13aa w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557, z późn. zm.), który stanowi podstawę prawną dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do działania mające na celu rozwój i wykorzystanie ww. systemu teleinformatycznego. Jednocześnie nie ma konieczności dalszego przechowywania zgromadzonych danych, w związku z czym zostaną one usunięte w ciągu 30 dni po zakończeniu funkcjonowania portalu. Projektodawca nie przewiduje migracji danych użytkowników systemu „Praca w Polsce” do systemów Publicznych Służb Zatrudnienia ze względu na tymczasowy charakter systemu i jego działanie niezależnie od systemów resortu pracy. Dane przetwarzane w systemie były ograniczone do potrzeb interwencyjnych i nie obejmowały pełnej rejestracji w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Dodatkowo z uwagi na brak podstawy prawnej do migracji danych, różnice funkcjonalne systemów oraz zasady wynikające z RODO (m.in. celowość i minimalizacja danych), nie było możliwe zintegrowanie baz danych.

Pieczka zastępcza

W art. 25¹ w ust. 2 ustawy proponuje się uzupełnienie tego przepisu poprzez wskazanie, iż sprawowanie nadzoru nad opiekunami przez jednostki powiatu powinno uwzględniać również przestrzeganie praw dziecka. Z założenia nadzór, o którym mowa w art. 25¹ ust. 2 ustawy obejmuje w szczególności kontrolę zapewnienia przez opiekuna, o którym mowa

w ust. 1, a także osoby, o których mowa w art. 27e pkt 2, osobom, o których mowa w art. 27e pkt 1, odpowiednich warunków opieki i wychowania – co z założenia mieści się w pojęciu „przestrzeganiu praw dziecka”. Wobec powyższego proponowany przepis należy traktować jako doprecyzowanie obecnego brzmienia przepisu art. 25¹ ust. 2. Brak rozporządzenia w tym zakresie nie uniemożliwia obecnie przeprowadzania takiego nadzoru, nastąpiła natomiast potrzeba m.in. jego ujednolicenia.

Dodatkowo w art. 25¹ ustawy proponuje się dodać ust. 13, zawierający przepis upoważniający ministra właściwego do spraw rodziny do wydania rozporządzenia określającego tryb i sposób nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna, o którym mowa w ust. 1, a także osób, o których mowa w art. 27e pkt 2, oraz nad zapewnieniem dziecku odpowiednich warunków opieki i wychowania w celu zapewnienia skutecznego, jednolitego i kompleksowego nadzoru.

Świadczenie wychowawcze

Zmiana w art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy jest konieczna, gdyż w obecnym brzmieniu przepisów na dzieci, które ukończyły szkołę ponadpodstawową przed ukończeniem 18. roku życia, a spełniają obowiązek nauki w inny, przewidziany polskim prawem sposób nie jest możliwe otrzymywanie świadczenia wychowawczego, gdyż informacja o ich kształceniu nie jest umieszczana w systemie informacji oświatowej. Dlatego też uzupełniono zapis o wskazanie sposobu spełnienia warunku realizacji obowiązku nauki poprzez naukę w szkole wyższej należącej do polskiego systemu szkolnictwa wyższego lub uczęszczanie na kwalifikacyjne kursy zawodowe albo praktykę absolwencką, potwierdzonych zaświadczeniem wydanym przez szkołę wyższą, należącą do polskiego systemu szkolnictwa wyższego lub przez organizatora kwalifikacyjnych kursów zawodowych albo praktyki absolwenckiej. Projektowany przepis stanowi również podstawę do wydawania przez wskazane podmioty stosownych zaświadczeń.

Powyższe rozwiązania dotyczą ujednolicenia prawa do świadczenia wychowawczego dla wszystkich uczących się dzieci ukraińskich posiadających status UKR i mają zastosowanie po raz pierwszy przy ustalaniu prawa do świadczenia wychowawczego na okres, który rozpoczął się 1 czerwca 2025 r. W sprawach dotyczących świadczenia wychowawczego za okresy, które rozpoczęły się przed 1 czerwca 2025 r. stosuje się przepisy dotychczasowe.

Placówki sprawujące opiekę nad dziećmi

Z uwagi na ustabilizowanie się sytuacji związanej z napływem obywateli Ukrainy do naszego kraju zasadne jest przywrócenie obowiązujących dla placówek sprawujących opiekę nad dziećmi wymogów gwarantujących zachowanie właściwego bezpieczeństwa dzieci. Wobec

powyższego uznaje się za zasadne uchylenie w całości art. 28 ustawy. Proponuje się, aby podmioty prowadzące żłobki, kluby dziecięce lub zatrudniające dziennego opiekuna na zasadach, wynikających z uchylanego art. 28, w terminie do dnia 30 listopada 2025 r. dostosowały placówki do warunków określonych w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798) oraz dokonały odpowiednich zmian bądź aktualizacji danych w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych lub w wykazie dziennych opiekunów. Po dniu 31 sierpnia 2025 r. nie będzie natomiast możliwości tworzenia żłobka lub klubu dziecięcego na zasadach określonych w art. 28 ustawy.

Uszczelnienie legalizacji pobytu

Proponuje się zachować mechanizm zapobiegający wprowadzaniu obywateli w nielegalny pobyt na terytorium Polski wynikający z art. 42a, jednakże taki mechanizm powinien być zastosowany tylko raz z uwagi na jego specyficzny charakter. Ograniczenie to stosuje się do przypadków udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy na podstawie art. 42a ust. 1 tej ustawy w okresie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Dodanie w art. 42a w ust. 5 pkt 3 i 4 przesłanek do cofnięcia udzielonego zezwolenia zostało poszerzone o przesłanki określone w art. 42a ust. 1 jako przesłanki, których zaistnienie obliguje organ administracji do odmowy udzielenia obywatelowi Ukrainy zezwolenia na pobyt czasowy.

Zastąpienie w art. 42c w pkt 1 i art. 42g ust. 4 pkt. 10 wyrazów „w dniu 4 marca 2024 r.” wyrazami „w dniu 4 czerwca 2025 r.” wynika z faktu, że nadal trwa proces legislacyjny umożliwiający składanie wniosków elektronicznych. Tak więc w chwili obecnej nie ma jeszcze możliwości złożenia wniosku o status CUKR.

Nowelizacja reguluje również sytuację osób, które złożą wniosek o status CUKR, który nie zostanie rozpatrzony do dnia 4 marca 2026 r. przedłużając im legalność pobytu do dnia odbioru karty pobytu lub jej unieważnienia w trybie art. 42r ust. 2, lub odmowy wydania karty pobytu lub umorzenia postępowania zgodnie z art. 42i (zmiana art. 42x).

Edukacja

Zmiany w art. 50 ust. 4 ustawy mają charakter doprecyzowujący związany z obowiązkiem zwrotu niewykorzystanych środków z Funduszu Pomocy przeznaczonych na realizację przez jednostki samorządu terytorialnego dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy.

Zmiana przepisu art. 50ba ustawy specjalnej ma na celu doprecyzowanie okresu, którego dotyczy wyłączenie dzieci i uczniów będących obywatelami Ukrainy z uwzględniania w ramach łącznej kwoty potrzeb oświatowych. Dotychczas wyłączenie obejmowało okres od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 30 września 2025 r. Obecnie okres ten został określony do 31 grudnia 2025 r. Sposób finansowania oświaty, począwszy od 1 stycznia 2026 r. zostanie określony przy kolejnej nowelizacji przepisów w tym zakresie po dokonaniu uzgodnień ze stroną samorządową.

W związku ze zwiększoną liczbą uczniów w szkołach, wynikającą z uczęszczania do polskich szkół uczniów przybyłych z Ukrainy, a co się z tym wiąże – ze zwiększonymi potrzebami kadrowymi – w dalszym ciągu zachodzi potrzeba zapewnienia rozwiązań ułatwiających organizację pracy szkół. W związku z powyższym proponuje się przedłużenie rozwiązań polegających na:

- umożliwieniu w szkole, w której utworzono dodatkowy oddział w celu zapewnienia kształcenia, wychowania i opieki dzieciom i uczniom będącym obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, przydzielenia nauczycielowi, za jego zgodą, godzin ponadwymiarowych w wymiarze wyższym niż określony w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986, z późn. zm.) – (art. 56 ustawy);
- umożliwieniu przydzielania godzin ponadwymiarowych w wymiarze wyższym niż określony w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela nauczycielowi języka polskiego, za jego zgodą, także w szkole, w której nie utworzono dodatkowego oddziału w celu zapewnienia kształcenia, wychowania i opieki dzieciom i uczniom będącym obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa – (art. 56a ustawy);

- wydłużeniu okresu zniesienia wymogu potwierdzenia znajomości języka polskiego dokumentem, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1135), w przypadku zatrudnienia na stanowisku pomocy nauczyciela, o którym mowa w art. 165 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego – osoba zatrudniona na tym stanowisku musi posiadać znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki – (art. 57 ustawy);
- wydłużeniu okresu zniesienia wymogu potwierdzenia znajomości języka polskiego dokumentem, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych, w przypadku zatrudnienia na stanowisku asystenta międzykulturowego, o którym mowa w art. 165 ust. 8a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego – osoba zatrudniona na tym stanowisku musi posiadać znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki – (art. 57a ustawy);
- wydłużeniu okresu zniesienia stosowania przepisu art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 174) w razie podjęcia przez uprawnionego pracy w jednostkach, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, na stanowisku (art. 58 ustawy):
 - pomocy nauczyciela, o którym mowa w art. 165 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
 - nauczyciela języka polskiego lub nauczyciela prowadzącego dodatkową naukę języka polskiego, o której mowa w art. 165 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
 - nauczyciela innego niż wymieniony powyżej, jeżeli w dniu nawiązania z nauczycielem stosunku pracy do szkoły uczęszcza co najmniej jeden uczeń będący obywatelem Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie ustawy albo który przebywa legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybył na terytorium Rzeczypospolitej

Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.

Pomoc psychologiczna

Do 31 grudnia 2025 r. przedłużono okresu, w którym możliwe jest świadczenie usług psychologicznych na rzecz obywateli Ukrainy przez przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli Ukrainy posiadających odpowiednie wykształcenie uzyskane w Ukrainie (zmiana art. 64b ustawy).

Ochrona międzynarodowa

Sytuacja obecności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej znaczącej liczby cudzoziemców, którzy przybyli z terytorium Ukrainy w związku agresją zbrojną Federacji Rosyjskiej na to państwo w dniu 24 lutego 2022 r., powoduje konieczność wprowadzenia również czasowego, do dnia 4 marca 2026 r., spoczywania terminów na załatwienie przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców spraw udzielenia ochrony międzynarodowej. Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, z późn. zm.) co do zasady załatwienie sprawy udzielenia ochrony międzynarodowej powinno nastąpić w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku o udzielenie takiej ochrony. Art. 34 ust. 2 tej ustawy pozwala zaś na wydłużenie tego terminu do 15 miesięcy w przypadku, gdy sprawa jest szczególnie skomplikowana, z wnioskami występuje w krótkich odstępach czasu duża liczba cudzoziemców i uniemożliwia to rozpoznanie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej w terminie 6 miesięcy lub gdy wnioskodawca nie wykonuje swoich obowiązków proceduralnych określonych w art. 41 tej ustawy. Należy zwrócić uwagę na to, że w 2022 r., a zatem w pierwszym roku kalendarzowym, w którym nastąpił masowy napływ wysiedleńców z terytorium Ukrainy, do organów polskich złożono wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej, które dotyczyły 9 933 osób, z czego tylko 1 778 to byli obywatele Ukrainy. W 2023 r. złożono wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej, które dotyczyły 9 511 osób, z czego 1 770 to byli obywatele Ukrainy. Jednakże w 2024 r. odnotowano wpływ wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, które dotyczyły aż 17 053 cudzoziemców, z czego aż 7 060 to byli obywatele Ukrainy. Natomiast w samym tylko miesiącu styczniu 2025 r. odnotowano wpływ wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej dotyczących aż 1 696 cudzoziemców, z czego 1 063 to byli obywatele Ukrainy. Nie ulega zatem wątpliwości, że pomimo trwania ochrony czasowej i stosowania szeregu instytucji pomocowych adresowych do obywateli Ukrainy, jak również pomimo szeregu rozwiązań mających na celu wzmocnienie trwałości legalności ich pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, obywatele Ukrainy coraz częściej decydują się na

składanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej. Generuje to ogromne obciążenia dla organu właściwego w tych sprawach, tj. Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, skutkujące tym, iż może nie być możliwe zachowanie terminu na załatwienie tych spraw, przewidzianego w art. 34 ust. 2 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W ocenie projektodawcy należy wyważyć względy szybkości postępowania oraz względy związane z zapewnieniem koniecznych warunków do tego, żeby czynione w postępowaniu w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej ustalenia faktyczne były wszechstronne i dokładne. Zwiększająca się wciąż liczba wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej znacząco utrudnia ich prawidłowe rozpatrywanie, tj. takie rozpatrywanie, które prowadzi do jednoznacznego ustalenia, który wnioskodawca spełnia przesłanki nadania statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej, a który nie, względnie, który z wnioskodawców powinien podlegać wyłączeniu od tych form ochrony z uwagi na popełnione dotąd czyny lub stwarzanie zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa lub społeczeństwa. W tych uwarunkowaniach w ocenie projektodawcy zasadne jest, aby wzorem art. 100d ustawy specjalnej, dotyczącego określonych spraw cudzoziemców załatwianych przez wojewodów, czasowo wstrzymać bieg terminów na załatwienie przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców spraw udzielenia ochrony międzynarodowej, jak również wyłączyć w okresie spoczywania terminów realizację przez ten organ obowiązku zawiadamiania o nowym terminie załatwienia sprawy, jak również wyłączyć stosowanie przepisów o bezczynności oraz przepisów o przewlekłym prowadzeniu postępowania, wyłączyć możliwość wymierzenia grzywny lub zasądzenia sumy pieniężnej od Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, jak również wprowadzić regulację stanowiącą, iż w okresie spoczywania terminów zaprzestanie czynności przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców lub dokonywanie ich z opóźnieniem nie może być podstawą wywodzenia środków prawnych dotyczących bezczynności, przewlekłości lub naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki.

Projektowany przepis art. 100da ustawy specjalnej będzie miał zaś charakter czasowy. Nie jest zatem tak, że projektodawca w sposób bezterminowy usunie z krajowego porządku prawnego terminy załatwiania spraw udzielenia ochrony międzynarodowej. Projektowane, szczególne rozwiązania są związane z określonym, trudnym dla całej administracji rządowej, stanem zwiększonego obciążenia wpływem nowych spraw, będącego skutkiem zdarzenia zewnętrznego, obiektywnego, któremu nie można skutecznie przeciwdziałać (wojna skutkująca bardzo dużymi, bezprecedensowymi w historii Polski ruchami migracyjnymi). W dalszym jednak ciągu przepisy prawa o charakterze permanentnym będą przewidywać skutki niedochowania terminów wynikających z art. 31 dyrektywy 2013/32/UE. I tak niedochowanie

terminu skutkuje z założenia powstaniem stanu beczynności, który może być stwierdzony w drodze postanowienia Rady do Spraw Uchodźców wydanego na skutek rozpoznania ponaglenia, o którym mowa w art. 37 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572, z późn. zm.), lub w drodze prawomocnego wyroku sądu administracyjnego rozpoznającego skargę w tym przedmiocie, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 8 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935, z późn. zm.). Skutkiem pierwszego jest powstanie po stronie Rady do Spraw Uchodźców obowiązku dokonania oceny, czy beczynność miała miejsce z rażącym naruszeniem prawa czy też nie (art. 37 § 6 pkt 1 K.p.a.), zobowiązania Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców do załatwienia sprawy, z wyznaczeniem terminu do jej załatwienia, jeżeli postępowanie jest niezakończony (art. 37 § 6 pkt 2 lit. a K.p.a.), jak również zarządzenia wyjaśnienia przyczyn i ustalenia osób winnych beczynności lub przewlekłości, a w razie potrzeby także podjęcie środków zapobiegających beczynności lub przewlekłości w przyszłości (art. 37 § 6 pkt 2 lit. b K.p.a.). Skutkiem drugiego, jest konieczność zobowiązania przez sąd administracyjny Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców do wydania decyzji w określonym terminie (art. 149 § 1 pkt 1 P.p.s.a.) lub stwierdzenia, że organ ten dopuścił się beczynności (art. 149 § 1 pkt 3 P.p.s.a.), jak również do stwierdzenia czy beczynność miała miejsce z rażącym naruszeniem prawa (art. 149 § 1a P.p.s.a.). Dodatkowym skutkiem może być wymierzenie organowi grzywny lub zasądzenie na rzecz strony skarżącej sumy pieniężnej (art. 149 § 2 P.p.s.a.). Skuteczność wyroku stwierdzającego beczynność jest dodatkowo zabezpieczona skargą na niewykonanie wyroku (art. 154 § 1 P.p.s.a.). Tożsame skutki można odnieść do sytuacji, w której w drodze postanowienia Rady do Spraw Uchodźców czy wyroku sądu administracyjnego stwierdzono by przewlekłe prowadzenie postępowania przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Można jednak argumentować, że w ramach pewnej swobody w kształtowaniu skutków niedochowania terminów określonych w art. 31 ust. 3 dyrektywy 2013/32/UE, którą to swobodę można wywieść z tego, iż w samej dyrektywie nie przewidziano wprost skutków uchybienia terminom, ustawodawca krajowy, może czasowo, uznając, iż istnieją poważne ku temu argumenty, wyłączyć występowanie określonych, ogólnych konsekwencji niedochowania terminów ustanowionych w prawie krajowym w zgodzie z dyrektywą. I takie właśnie czasowe wyłączenie skutków ma przewidzieć projektowany przepis art. 100da ustawy specjalnej. Dodatkowo proponuje się, aby w przypadku upływu 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej mógł mieć zastosowanie przepis art. 35 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis ten

ustanawia podstawę prawną do tego, aby Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców wydał zaświadczenie, które wraz z tymczasowym zaświadczeniem tożsamości cudzoziemca (dokument stwierdzający tożsamość wydawany na okres trwania postępowania w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej) będzie uprawniać do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Podstawę prawną dla dostępu do polskiego rynku pracy ustanawia w tym przypadku art. 87 ust. 1 pkt 6a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 214) stanowiąc wdrożenie art. 15 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową (Dz. Urz. UE L 180 z 29.06.2013, str. 96), zwanej dalej „dyrektywą 2013/33/UE”. Przesłanki kumulatywne wydania zaświadczenia przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców na wniosek cudzoziemca ubiegającego się o udzielenie ochrony międzynarodowej, są następujące:

- brak załatwienia sprawy w terminie określonym w art. 34 ust. 1 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- opóźnienie w załatwieniu sprawy nie nastąpiło z winy wnioskodawcy.

Z uwagi na to, że projektowana regulacja wprowadzi czasowe spoczywanie terminu określonego w art. 34 ust. 1 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, i w konsekwencji brak możliwości spełnienia pierwszego z powyższych warunków, proponuje się dodatkowo, aby w przypadku, w którym upłynął okres 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej (odpowiadający terminowi ustawowemu), Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców mógł stosując art. 35 tej ustawy ocenić czy zachodzi drugi z powyższych warunków, i w przypadku uznania, że został on spełniony, wydać zaświadczenie. Taki zabieg spowoduje, że sytuacja prawna cudzoziemców ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej nie ulegnie pogorszeniu i nie uchybi się zobowiązaniu wynikającemu z art. 15 ust. 1 dyrektywy 2013/33/UE.

Sprawozdanie

Konieczne stało się uregulowanie kwestii złożenia ostatniego sprawozdania Rady Ministrów z wykonania ustawy. Zgodnie z zaproponowanym zapisem ostatnie sprawozdanie składa się w terminie 6 miesięcy od daty wskazanej w art. 2 ust. 1, określającej legalny pobyt obywateli Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej.

Zmiany w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych

Proponowane zmiany w podatku PIT i podatku CIT mają na celu wydłużenie o rok preferencji podatkowych stanowiących podatkowe wsparcie w związku z trwającym konfliktem w Ukrainie. Preferencje przewidziane obecnie w tych ustawach obowiązują do końca 2025 r. Zasadne jest jednak dalsze przedłużenie obowiązywania preferencji do końca 2026 r. Preferencje te dotyczą:

- możliwości zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów kosztów wytworzenia lub ceny nabycia rzeczy lub praw będących przedmiotem darowizn przekazanych określonym podmiotom na cele związane z przeciwdziałaniem skutkom działań wojennych na terytorium Ukrainy oraz kosztów poniesionych z tytułu nieodpłatnego świadczenia, którego celem było przeciwdziałanie skutkom działań wojennych na terytorium Ukrainy, realizowanego na rzecz określonych podmiotów (niezaliczonych wcześniej do takich kosztów, w tym przez odpisy amortyzacyjne),
- niezaliczania do przychodów wartości otrzymanych darowizn i nieodpłatnych świadczeń przez podatników, o których mowa powyżej,
- niezaliczania do wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą, o których mowa w art. 28m ust. 1 pkt 3 ustawy CIT (tzw. estoński CIT), wydatków odpowiadających wysokości poniesionych kosztów wytworzenia lub cenie nabycia rzeczy lub praw będących przedmiotem darowizn, o których mowa powyżej i kosztów poniesionych z tytułu nieodpłatnego świadczenia, o których mowa powyżej,
- zwolnienia z PIT pomocy humanitarnej otrzymanej przez podatników będących obywatelami Ukrainy, którzy po dniu 23 lutego 2022 r. przybyli z terytorium Ukrainy, na skutek toczących się na tym terytorium działań wojennych, na terytorium RP,
- możliwości ustalenia rezydencji podatkowej obywatela Ukrainy w Polsce na podstawie pisemnego oświadczenia o istnieniu w Polsce centrum interesów życiowych.

Za projektowanym rozwiązaniem przemawiają nadzwyczajne uwarunkowania gospodarcze spowodowane przedłużającą się wojną, a także trwające projekty służące usamodzielnieniu się przez uchodźców wojennych z Ukrainy. Konieczne jest zatem utrzymanie w mocy szczególnych regulacji prawnych zapewniających obywatelom Ukrainy doraźne wsparcie również na gruncie podatków dochodowych.

Zmiana w ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty

Propozycje zmian w ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty mają na celu uszczelnienie tzw. systemu uproszczonego umożliwiającego wykonywanie zawodu lekarza i lekarza dentysty przez obywateli Ukrainy oraz inne osoby, które uzyskały kwalifikacje lekarza lub lekarza dentysty poza Unią Europejską i polegają na wprowadzeniu w:

- art. 7 ust. 1d ww. ustawy możliwości uznania czasu wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach trybu uproszczonego za równoważny z odbyciem stażu podyplomowego, jeżeli wymagany czas 2 lat wykonywania zawodu, miał miejsce w okresie 4 lat bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku o uznanie czasu wykonywania zawodu za równoważny z odbyciem stażu podyplomowego;
- art. 7 ust. 2da–2 dc ww. ustawy przepisów zgodnie z którymi lekarze i lekarze dentyści, którzy uzyskali zgodę na wykonywanie zawodu na określony zakres czynności zawodowych, okres i miejsce zatrudnienia będą obowiązani do wystąpienia po raz pierwszy o prawo wykonywania zawodu w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania decyzji zawierającej zgodę;
- art. 7 ust. 2e ww. ustawy, w celach porządkowych, obowiązku, aby okręgowe rady lekarskie niezwłocznie informowały ministra właściwego do spraw zdrowia, nie tylko o odmowie przyznania prawa wykonywania zawodu, ale również o przyznaniu prawa wykonywania zawodu oraz o innym rozstrzygnięciu lub działaniu skutkującym nieprzyznaniem prawa wykonywania zawodu przez radę, jednocześnie wskazując przyczyny takiego rozstrzygnięcia lub działania;
- art. 7 ust. 12b–12d ww. ustawy przepisów zgodnie z którymi lekarze i lekarze dentyści, którzy uzyskali zgodę na warunkowe wykonywanie zawodu będą zobowiązani do wystąpienia po raz pierwszy o przyznanie prawa wykonywania zawodu w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania decyzji zawierającej zgodę;
- art. 7 ust. 13 ww. ustawy, w celach porządkowych, przepisu zobowiązującego okręgowe rady lekarskie do niezwłocznego informowania ministra właściwego do spraw zdrowia, nie tylko o odmowie przyznania warunkowego prawa wykonywania zawodu, ale również o przyznaniu warunkowego prawa wykonywania zawodu oraz o innych rozstrzygnięciach lub działaniach skutkujących nieprzyznaniem warunkowego prawa

wykonywania zawodu przez radę, oraz zobowiązującego do wskazania przyczyny takiego rozstrzygnięcia lub działania;

- art. 7 ust. 18c ww. ustawy zobowiązania dla lekarzy, którzy uzyskali zgodę na wykonywanie zawodu lekarza albo zgodę na wykonywanie zawodu lekarza dentysty w ramach tzw. „procedury uproszczonej” do informowania ministra właściwego do spraw zdrowia o zmianie danych osobowych oraz o zmianie adresu do korespondencji, aby minister mógł skuteczniej realizować swoje uprawnienia określone w ustawie;
- art. 7 ust. 21a ww. ustawy rozwiązaną zgodnie z którym okręgowa rada lekarska albo Naczelna Rada Lekarska niezwłocznie informują ministra właściwego do spraw zdrowia o wszelkich znanych im rozstrzygnięciach, w tym rozstrzygnięciach sądów administracyjnych, zapadłych w ramach postępowania w sprawie przyznania prawa wykonywania zawodu lekarza albo lekarza dentysty, o którym mowa art. 7 ust. 21 ww. ustawy, oraz przekazuje potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopię tych rozstrzygnięć.

Zmiana ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej

Zmiana zawarta w dodawanych ust. 30 i 31 w art. 35a ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 814, z późn. zm.) umożliwi właściwym okręgowym izmom pielęgniarek i położnych przedłużenie warunkowego prawa wykonywania zawodu, które zostało wydane na podstawie zgody Ministra Zdrowia na wykonywanie zawodu pielęgniarki lub położnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach tzw. procedury uproszczonej, do czasu ukończenia kształcenia zgodnego z wymogami Unii Europejskiej i kontynuację zatrudnienia w zawodzie pielęgniarki lub położnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jednak nie dłużej niż o 3 lata. Projektowane przepisy będą dotyczyły osób, które wykonują zawód pielęgniarki lub położnej w Polsce i jednocześnie kształcą się w szkole pielęgniarskiej lub szkole położnych. Z uwagi na brak możliwości wydania rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia studiów dla pielęgniarek i położnych (upoważnienie ustawowe zawarte w art. 55a), które uzyskały kwalifikacje zawodowe poza terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej zgodnego z wymaganiami unijnymi, odstąpiono od procedowania oraz wprowadzono do ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw przepisu uchylającego upoważnienie ustawowe.

Wejście w życie projektowanej ustawy proponuje się określić po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

1) art. 1 pkt 3 lit. c, który wchodzi w życie po upływie 4 miesięcy od ogłoszenia
Okres ten jest niezbędny do przygotowania rozwiązań technicznych, pozwalających na wdrożenie rozwiązania;

2) art. 1 pkt 7 lit. a, który wchodzi w życie 1 października 2025 r.
Wojewodowie będą musieli przeprowadzić relokacje uprawnionych do dalszego wsparcia uchodźców, zamieszkujących ośrodki poniżej 20 osób do większych obiektów. Wiąże się to z koniecznością przygotowania całego procesu relokacji, który wymaga czasu;

3) art. 1 pkt 7 lit. c–j, który wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2025 r.
Zgodnie z projektowanym w ustawie nowym brzmieniem art. 12 ust. 17 po dniu 31 października 2025 r. wygaszana jest forma pomocy polegająca na zapewnieniu zakwaterowania i wyżywienia w OZZ z wyjątkiem grup wrażliwych, które nadal będą tam mogły zamieszkiwać i być przyjmowane. Wskazanie terminu 1 listopada 2025 r. na wejście w życie nowych przepisów wynika z faktu, iż mieszkańcy OZZ muszą mieć czas na wyprowadzkę i usamodzielnienie się;

4) art. 1 pkt 11 i art. 5, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.
Wygaszenie przepisów dotyczących portalu Praca w Polsce i przepisów związanych z rozwojem tego portalu wymaga przygotowań technicznych;

5) art. 1 pkt 14, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2025 r.
Przywrócenie obowiązujących dla nowych placówek, chcących sprawować opiekę nad dziećmi, czasowo zawieszonych wymogów gwarantujących zachowanie właściwego bezpieczeństwa dzieci wchodzi w życie od początku roku szkolnego;

6) art. 1 pkt 16 i 17 wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 33 ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw.

Powyższe zmiany dotyczą przepisów, które jeszcze nie weszły w życie, gdyż brak jest jeszcze rozwiązań technicznych umożliwiających ich stosowanie. Zostaną one wdrożone komunikatem ministra właściwego do spraw wewnętrznych ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. W związku z tym proponowane przepisy ze względu na ich charakter również winny być wdrożone łącznie z nimi.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677). W ramach procedury lobbingsowej nie zgłosił się żaden podmiot zainteresowany pracami nad projektem.

Projekt nie podlega dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji – wiodące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – współpracujące Ministerstwo Edukacji Narodowej – współpracujące Ministerstwo Zdrowia – współpracujące Ministerstwo Cyfryzacji – współpracujące Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Maciej Duszczyk – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Grzegorz Ziomek – Dyrektor Departamentu Administracji Publicznej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji tel. +48 47 728 17 77, sekretariat.dap@mswia.gov.pl	Data sporządzenia 11.07.2025 r. Źródło: inicjatywa własna Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD249
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą”, została uchwalona w celu stworzenia szczególnej regulacji prawnej zapewniającej doraźną podstawę prawną do legalnego pobytu obywatelom Ukrainy, którzy w wyniku działań wojennych zostali zmuszeni do opuszczenia swojego kraju pochodzenia. Decyzją wykonawczą Rady (UE) 2024/1836 z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony wprowadzonej decyzją wykonawczą (UE) 2022/382, przedłużono ochronę tymczasową udzielaną obywatelom Ukrainy uciekającym przed wojną do dnia 4 marca 2026 r., co wymaga wprowadzenia stosownych zmian do ustawy. Dlatego też projektowana ustawa przedłuża okres obowiązywania ochrony tymczasowej w Rzeczypospolitej Polskiej do dnia 4 marca 2026 r.

Ja wynika z raportu BGK z marca 2025 r. obecność migrantów z Ukrainy wywiera pozytywny wpływ na polski PKB, rynek pracy oraz sytuację budżetową. Wpływa ona pozytywnie, przede wszystkim przez zwiększenie zasobu siły roboczej oraz impuls popytowy wspierający konsumpcję. Z badań wynika, że napływ przedwojennych imigrantów i uchodźców przekłada się co roku na wzrost polskiego PKB o od 0,5% do nawet 2,7% – wg *Analizy wpływu uchodźców z Ukrainy na gospodarkę Polski*, opracowanego przez Deloitte i UNHCR. Wg danych ZUS pod koniec 2024 r. Ukraińcy stanowili 5% osób pracujących w Polsce. Natomiast wg danych CEIDG w 2024 r. co 8 firma, będąca JDG w Polsce zakładana była przez obywateli Ukrainy.

Ponadto dotychczasowe ponad trzyletnie stosowanie ustawy przyniosło doświadczenia wskazujące na potrzebę kolejnej jej nowelizacji, polegającej na doprecyzowaniu niektórych jej przepisów, a także zmianie części przyjętych rozwiązań, tak aby w jak największym stopniu odpowiadały aktualnej sytuacji. Biorąc pod uwagę, że uchodźcy z Ukrainy odnoszą coraz większe sukcesy w zakresie integracji na rynku pracy oraz w społeczeństwie, a obecny poziom napływu nowych uchodźców jest stabilny, po trzech latach od wybuchu wojny niektóre przepisy nadzwyczajne i formy pomocy mogą już zostać wygaszone.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie w szczególności następujących rozwiązań prawnych:

- przedłużenie do dnia 4 marca 2026 r.:
 - a) okresu, w którym pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli Ukrainy, którzy przybyli na to terytorium w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy, jest uznawany za legalny, związanego z tym dostępu do rynku pracy, edukacji, świadczeń zdrowotnych, świadczeń na rzecz rodzin i świadczeń socjalnych, oraz możliwości pobytu osób należących do grup wrażliwych w obiektach zbiorowego zakwaterowania,

- b) okresu, w którym organ gminy może upoważnić pracowników administracji publicznej lub jednostek organizacyjnych danej gminy, zgłoszonych przez ich pracodawców jako wolontariuszy do wykonywania czynności wynikających z art. 4 ustawy i art. 10 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2025 r. poz. 274),
- c) okresu, w którym dopuszcza się tymczasowe wykorzystanie oddanego do użytkowania obiektu budowlanego, na potrzeby zamieszkania zbiorowego obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy,
- d) okresu ważności wizy krajowej obywatela Ukrainy oraz zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego obywatelowi Ukrainy, terminu do opuszczenia przez obywatela Ukrainy terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz terminu dobrowolnego powrotu obywatela Ukrainy, okresu ważności kart pobytu, polskich dokumentów tożsamości cudzoziemca oraz dokumentów „zgoda na pobyt tolerowany” wydanych obywatelom Ukrainy, okresu, w którym pobyt obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie: wizy Schengen wydanej przez organ polski, wizy wydanej przez inne państwo obszaru Schengen, dokumentu, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającego jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, z późn. zm.) – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, str. 3, z późn. zm.), wydanego przez właściwy organ innego państwa obszaru Schengen, albo innego dokumentu pobytowego wydanego przez organ tego państwa, uprawniającego do podróży po terytorium innych państw tego obszaru oraz w ramach ruchu bezwizowego uznaje się za legalny, okresu niestosowania art. 142 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2024 r. poz. 769, z późn. zm.) w postępowaniach w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej,
- e) okresu, w którym udziela się obywatelowi Ukrainy zezwolenia na pobyt czasowy na okres 1 roku, licząc od dnia wydania decyzji, w przypadku gdy nie spełnia on wymogów udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na deklarowany cel pobytu lub okoliczności, które są podstawą ubiegania się o to zezwolenie, nie uzasadniają jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące, lub wobec obywatela Ukrainy zachodzą okoliczności uzasadniające odmowę udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy inne niż określone w art. 100 ust. 1 pkt 2–5 lub art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub gdy udziela się obywatelowi Ukrainy zezwolenia na pobyt czasowy na okres 6 miesięcy w sytuacji, o której mowa w art. 181 ust. 1 lub art. 185a ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- f) okresu, w którym można nie wszczynać, w przypadkach, o których mowa w art. 302 ust. 1 pkt 1–8 i 10–16 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, postępowania w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu wobec obywatela Ukrainy, a wszczęte postępowanie w tej sprawie umorzyć, jeżeli przemawia za tym ważny interes tego obywatela,
- g) okresu, w którym niewypłacana jest dotacja oświatowa na słuchaczy niepublicznych szkół kształcących osoby dorosłe będących obywatelami Ukrainy, którzy nie są uwzględniani przy podziale środków z Funduszu Pomocy,
- h) okresu, w którym umożliwia się prowadzenie w grupie międzyszkolnej dodatkowej nauki języka polskiego, o której mowa w art. 165 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.),
- i) okresu, w którym minister właściwy do spraw zdrowia może nadać numer odpowiadający numerowi prawa wykonywania zawodu na wniosek lekarza albo lekarza dentysty, który uzyskał zaświadczenie, o którym mowa w art. 9 ust. 7 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2024 r. poz. 1287, z późn. zm.), i zgłosił zamiar udzielania świadczeń zdrowotnych obywatelom Ukrainy,
- j) okresu, w którym bieg terminów na załatwienie spraw dotyczących udzielenia cudzoziemcowi: a) zezwolenia na pobyt czasowy, b) zezwolenia na pobyt stały, c) zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej; zmiany: a) zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, b) zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji; cofnięcia cudzoziemcowi: a) zezwolenia na pobyt czasowy, b) zezwolenia na pobyt stały, c) zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej – w postępowaniach prowadzonych przez wojewodę nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres;
- wykluczenie możliwości nadawania uprawnień obywatelom Ukrainy, którzy krótkoterminowo przekraczają granicę na podstawie zezwolenia na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego;
- doprecyzowanie obowiązku przekazywania przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, który tworzy oraz prowadzi w systemie teleinformatycznym krajowy zbiór rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, informacji

o dokumentach potwierdzających posiadanie statusu powodującego wyłączenie stosowania ustawy na podstawie art. 2 ust. 3, co pozwoli na prawidłowe prowadzenie rejestru Komendantowi Głównemu Straży Granicznej;

- zmianę zakresu danych przechowywanych w rejestrze Komendanta Głównego Straży Granicznej poprzez usunięcie własnoręcznego podpisu, doprecyzowanie obowiązku wpisywania danych z dokumentów stanowiących podstawę przekroczenia granicy oraz dodanie odcisków linii papilarnych w celu jednoznacznej identyfikacji osób;
- nałożenie wymogu przy nadawaniu numeru PESEL osobistej obecności dzieci bez względu na wiek;
- zniesienie konieczności zapewnienia przez organ gminy realizacji zadania pobierania odcisków palców w miejscu pobytu osoby;
- doprecyzowanie sposobu potwierdzania więzów rodzinnych, o których mowa w art. 4 ust. 4 pkt 20, dokumentami stanu cywilnego lub innymi dokumentami wydanymi przez właściwe władze kraju;
- wprowadzenie możliwości wykorzystania mechanizmów identyfikacji biometrycznej w obszarze wizerunku osoby przy nadawaniu numeru PESEL;
- umożliwienie zmian technicznych sposobu rejestracji w rejestrze PESEL danych dotyczących zmiany statusu UKR;
- wskazanie organu gminy właściwego do rejestracji danych cudzoziemca ze statusem UKR, o których mowa w art. 8 pkt 3–3a ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności;
- ujednolicenie odesłań zawartych w art. 10 dotyczących pobrania dokumentu elektronicznego do aktualnych przepisów prawnych;
- podniesienie wymaganego minimum liczby mieszkańców, aby uznać ośrodek za obiekt zbiorowego zakwaterowania, z 10 do 20 z jednoczesnym zachowaniem wszystkich wyjątków od tej zasady oraz dodaniem wyjątku odnośnie ośrodków dedykowanych dla osób, o których mowa art. 27e, za zgodą ministra właściwego do spraw rodziny;
- określenie terminu zakończenia przyjmowania uchodźców wojennych z Ukrainy do ośrodków zbiorowego zakwaterowania na 31 października 2025 r., poza grupami wrażliwymi wskazanymi w ustawie;
- doprecyzowanie grup wrażliwych, którym wojewoda nadal będzie mógł udzielać pomocy;
- doprecyzowanie przypadków, w których wojewoda może wykwaterować obywatela Ukrainy z ośrodka;
- zmianę części przyjętych rozwiązań dotyczących Funduszu Pomocy, w zakresie wykorzystywania odsetek, pełnienia nadzoru przez Ministra Finansów oraz katalogu źródeł finansowania;
- zakończenie utrzymywania portalu Praca w Polsce oraz związana z tym zmiana ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557, z późn. zm.);
- doprecyzowanie przepisów dotyczących pieczy zastępczej poprzez wskazanie, iż sprawowanie nadzoru nad opiekunami przez jednostki powiatu powinno uwzględniać również przestrzeganie praw dziecka;
- doprecyzowanie przesłanek do otrzymania świadczenia wychowawczego, tak by wypłacane było również na dzieci, które ukończyły szkołę ponadpodstawową przed ukończeniem 18. roku życia oraz spełniają obowiązek nauki poprzez uczęszczanie do uczelni, należącej do polskiego systemu szkolnictwa wyższego, uczęszczanie na kwalifikacyjne kursy zawodowe albo na praktykę absolwencką;
- przywrócenie wymogów, obowiązujących dla placówek sprawujących opiekę nad dziećmi, których stosowanie mogło być czasowo zawieszone;
- doprecyzowanie, że zezwolenia, o których mowa w art. 42a ust. 1 (tj. zezwolenia na pobyt czasowy wydawane na okres 1 roku, licząc od dnia wydania decyzji, w przypadku gdy obywatel Ukrainy nie spełnia wymogów udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na deklarowany cel pobytu lub okoliczności, które są podstawą ubiegania się o to zezwolenie, nie uzasadniają jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące, lub wobec obywatela Ukrainy zachodzą okoliczności uzasadniające odmowę udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy), mogą być udzielone tylko raz;
- rozszerzenie katalogu przesłanek do uchylenia zezwolenia z art. 42a, w sytuacji gdy obywatel Ukrainy:
 - a) złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje, lub
 - b) zeznał on nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu użycia go jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego,

- c) w przypadku gdy związek małżeński został zawarty w celu obejścia przepisów określających zasady i warunki wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ich przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu z niego;
- aktualizację wymogów do nabycia statusu CUKR oraz uregulowanie legalności pobytu obywateli Ukrainy, którzy do 4 marca 2026 r. złożą wnioski o status CUKR, do czasu uzyskania rozstrzygnięcia;
- kontynuowanie do 31 grudnia 2025 r. wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy;
- wydłużenie obowiązywania przepisów umożliwiających w szkole, w której utworzono dodatkowy oddział w celu zapewnienia kształcenia, wychowania i opieki dzieciom i uczniom będącym obywatelami Ukrainy, przydzielenia nauczycielowi, za jego zgodą, godzin ponadwymiarowych;
- umożliwienie przydzielania godzin ponadwymiarowych w wymiarze wyższym niż określony w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986, z późn. zm.) nauczycielowi języka polskiego, za jego zgodą, także w szkole, w której nie utworzono dodatkowego oddziału w celu zapewnienia kształcenia, wychowania i opieki dzieciom i uczniom będącym obywatelami Ukrainy, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa;
- wydłużenie okresu, w którym zniesiono:
 - a) wymóg potwierdzenia znajomości języka polskiego dokumentem, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1135), w przypadku zatrudnienia na stanowisku pomocy nauczyciela, o którym mowa w art. 165 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego – osoba zatrudniona na tym stanowisku musi posiadać znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki,
 - b) wymóg potwierdzenia znajomości języka polskiego dokumentem, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych, w przypadku zatrudnienia na stanowisku asystenta międzykulturowego, o którym mowa w art. 165 ust. 8a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego – osoba zatrudniona na tym stanowisku musi posiadać znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki,
 - c) stosowanie przepisu art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 174) w razie podjęcia przez uprawnionego pracy w jednostkach, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, na stanowisku:
 - pomocy nauczyciela, o którym mowa w art. 165 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
 - nauczyciela języka polskiego lub nauczyciela prowadzącego dodatkową naukę języka polskiego, o której mowa w art. 165 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
 - nauczyciela innego niż wymieniony powyżej, jeżeli w dniu nawiązania z nauczycielem stosunku pracy do szkoły uczęszcza co najmniej jeden uczeń będący obywatelem Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo który przebywa legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa;
- wydłużenie do 31 grudnia 2025 r. okresu, w którym możliwe jest świadczenie usług psychologicznych na rzecz obywateli Ukrainy przez przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli Ukrainy posiadających odpowiednie wykształcenie uzyskane w Ukrainie;
- wprowadzenie przepisów umożliwiających zawieszenie biegu terminów w sprawach administracyjnych dotyczących wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej;
- doprecyzowanie terminu, w jakim należy złożyć ostateczne sprawozdanie z wykonania ustawy;

- zmiany w ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty mające na celu uszczelnienie tzw. systemu uproszczonego umożliwiającego wykonywanie zawodu lekarza i lekarza dentysty przez obywateli Ukrainy oraz inne osoby, które uzyskały kwalifikacje lekarza lub lekarza dentysty poza Unią Europejską;
- przedłużenie na kolejny rok preferencji podatkowych stanowiących podatkowe wsparcie w związku z trwającym konfliktem w Ukrainie. Preferencje przewidziane obecnie obowiązują do końca 2025 r. Zasadne jest jednak przedłużenie ich obowiązywania do końca 2026 r. Za projektowanym rozwiązaniem przemawiają nadzwyczajne uwarunkowania gospodarcze spowodowane przedłużającą się wojną oraz trwające programy pomocowe dla uchodźców wojennych z Ukrainy;
- zmiany ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 814, z późn. zm.) umożliwiające właściwym okręgowym izbom pielęgniarstwa i położnych przedłużenie warunkowego prawa wykonywania zawodu, które zostało przyznane na podstawie zgody Ministra Zdrowia na wykonywanie zawodu pielęgniarstwa lub położnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach tzw. procedury uproszczonej, do czasu ukończenia kształcenia zgodnego z wymogami Unii Europejskiej i kontynuację zatrudnienia w zawodzie pielęgniarstwa lub położnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jednak nie dłużej niż o 3 lata.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Celem ustawy jest uregulowanie niektórych spraw w związku z masowym wjazdem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemców będących obywatelami Ukrainy oraz cudzoziemców nieposiadających obywatelstwa tego państwa, zamieszkałych na stałe na jego terytorium, którzy opuścili terytorium Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Projekt dostosowuje polskie regulacje do decyzji wykonawczej Rady (UE) 2024/1836 z dnia 25 czerwca 2024 r.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Uchodźcy z Ukrainy	Ok. 1 mln	Dane ze strony dane.gov.pl	Przedłużenie obowiązywania ustawy pozwoli na kontynuowanie pomocy uchodźcom należącym do grup szczególnie wrażliwych, przy jednoczesnym podniesieniu jakości gromadzonych w rejestrach państwowych danych. Obowiązek osobistej obecności małoletnich bez względu na wiek przy nadawaniu numeru PESEL UKR. Wprowadzenie nowych przesłanek utraty zezwolenia z art. 42a oraz określenie ile razy można o nie wnioskować. Doprecyzowanie przesłanek uzyskania świadczenia wychowawczego również na dzieci, które ukończyły szkołę ponadpodstawową przed ukończeniem 18. roku życia oraz spełniają obowiązek nauki przez naukę w szkole wyższej należącej do polskiego systemu szkolnictwa wyższego i nauki lub uczęszczanie na kwalifikacyjne kursy zawodowe. Od 1 listopada 2025 r. pobyt w ośrodkach zbiorowego zakwaterowania jedynie dla grup wrażliwych. Uregulowanie legalności pobytu dla osób, które złożyły do 4 marca 2026 r. wniosek o

			kartę pobytu (tzw. status CUKR), a jej jeszcze nie otrzymają.
Straż Graniczna	– Komendant Główny Straży Granicznej – 9 Komendantów oddziałów Straży Granicznej – 97 Komendantów placówek Straży Granicznej	Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 914, z późn. zm.)	Kontynuowanie realizacji dotychczasowych zadań. Obowiązek wprowadzania do systemu Straży Granicznej dokumentów tożsamości. Współpraca z ministrem właściwym do spraw informatyzacji w zakresie wymiany danych biometrycznych.
województwie	16 wojewodów	Ustawa z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (Dz. U. poz. 603, z późn. zm.)	Kontynuowanie realizacji zadań w związku z projektowanym wydłużeniem obowiązywania ustawy oraz od dnia 1 listopada 2025 r. zmniejszenie obowiązków związanych z organizacją ośrodków zakwaterowania zbiorowego.
Jednostki samorządu terytorialnego	2 873 (16 województw, 314 powiatów i 66 miasta na prawach powiatu oraz 2479 gmin)	Główny Urząd Statystyczny	Kontynuowanie do dnia 31 grudnia 2025 r. wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy.
ZUS	1	Dane administracyjne	Kontynuowanie realizacji zadań w związku z projektowanym wydłużeniem terminów.
Organy realizujące świadczenia rodzinne (gminy)	2479 gmin	Dane administracyjne	Kontynuowanie realizacji zadań w związku z projektowanym wydłużeniem terminów.
Liczba obywateli Ukrainy wykonujących zawody medyczne, których dotyczą zmiany proponowane w projekcie	Liczba obywateli Ukrainy, którzy otrzymali zgodę na wykonywanie zawodu: – pielęgniarki – 2 633 – położnej – 397	Dane Ministerstwa Zdrowia na dzień 30 czerwca 2025 r.	Uszczelnienie tzw. systemu uproszczonego umożliwiającego wykonywanie zawodu lekarza i lekarza dentysty przez obywateli Ukrainy oraz inne osoby, które uzyskały kwalifikacje lekarza lub lekarza dentysty poza Unią

	– lekarza i lekarza dentysty – 5 248		Europejską. Umożliwienie właściwym okręgowym izbom pielęgniarek i położnych przedłużenia warunkowego prawa wykonywania zawodu, które zostało przyznane na podstawie zgody Ministra Zdrowia na wykonywanie zawodu pielęgniarstwa lub położnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach tzw. procedury uproszczonej, do czasu ukończenia kształcenia zgodnego z wymogami Unii Europejskiej i kontynuację zatrudnienia w zawodzie pielęgniarstwa lub położnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jednak nie dłużej niż o 3 lata.
Instytucje opieki nad dziećmi do lat 3	1131, z tego 675 w instytucjach gminnych oraz 456 w instytucjach tworzonych przez podmioty inne niż jst	Dane administracyjne	1. Uchylenie art. 28 ustawy, spowoduje, że od 1 września 2025 r. nie będą mogły być wpisane do rejestru żłobków, klubów dziecięcych i wykazu dziennych opiekunów instytucje niespełniające wymogów z ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. 2. Instytucje, które powstały na podstawie art. 28 ustawy pomocowej w terminach określonych w zmienianej ustawie będą musiały potwierdzić spełnienie wymogów określonych w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3: a) poprzez likwidację miejsc opieki stworzonych na mocy wyłączeń z ustawy pomocowej, b) poprzez pozyskanie stosownych dokumentów potwierdzających spełnienie wymogów sanitarnych i przeciwpożarowych (w przypadku żłobków decyzja właściwego państwowego inspektora sanitarnego i decyzja komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, w przypadku klubów dziecięcych pozytywna opinia wójta, burmistrza lub prezydenta miasta i decyzja komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej). Obie te czynności będą wymagały złożenia wniosków o zmianę wpisu a następnie dokonania przez gminy stosownych zmian w rejestrze. W przypadku lit. a dzieci, dla których zostaną zlikwidowane miejsca opieki, będą mogły zostać objęte opieką przez inną instytucję. Z rejestru wynika, że statystycznie 20%

			miejsc opieki w skali kraju jest nieobsadzonych. Należy także zaznaczyć, że w ramach programów MRPiPS są tworzone nowe miejsca opieki.
--	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677). W ramach procedury lobbingsowej nie zgłosił się żaden podmiot zainteresowany pracami nad projektem.

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania następującym podmiotom:

- 1) wojewodom;
- 2) Prokuratorowi Krajowemu;
- 3) Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego;
- 4) Prezesowi Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 5) Rzecznikowi Praw Obywatelskich;
- 6) Rzecznikowi Praw Dziecka;
- 7) Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 8) Głównemu Inspektorowi Pracy.

W ramach konsultacji publicznych projekt został przekazany następującym podmiotom:

- 1) Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej;
- 2) PCK;
- 3) UNHCR;
- 4) IOM;
- 5) Caritas;
- 6) Koalicja Organizacji Mniejszościowych i Migrantów;
- 7) Konsorcjum Migracyjne;
- 8) Stowarzyszenie Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć;
- 9) Helsińska Fundacja Praw Człowieka;
- 10) Fundacja „W stronę Dialogu”;
- 11) Fundacja Emic;
- 12) Fundacja dla Migrantów „Dobry Start” im. A. G. Farah;
- 13) Fundacja Dialog;
- 14) Klub Inteligencji Katolickiej;
- 15) Stowarzyszenie „Dla Ziemi”;
- 16) NGO Forum „Razem”.

Konsultacje publiczne i opiniowanie zostały przeprowadzone w trakcie trwania uzgodnień międzyresortowych przedmiotowego projektu ustawy. Omówienie wyników konsultacji publicznych i opiniowania zostało przedstawione w Raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania.

Upoważniony przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego Zespół do Spraw Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli KWRiST do wydania opinii wiążącej – przedstawił pozytywne stanowisko wobec projektowanych rozwiązań.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]										
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Łącznie
Dochody ogółem											
budżet państwa											
JST											
pozostałe jednostki (oddzielnie)											
Wydatki ogółem											

budżet państwa											
JST											
pozostałe jednostki (oddzielnie)											
Saldo ogółem											
budżet państwa											
JST											
pozostałe jednostki (oddzielnie)											
Źródła finansowania	Fundusz Pomocy, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy. Przewiduje się ewentualne zasilenie Funduszu Pomocy z oszczędności powstałych w jednostkach sektora finansów publicznych lub budżetowych rezerwach celowych na podstawie mechanizmów określonych w ustawie. Rozszerzono również katalog źródeł finansowania Funduszu Pomocy o kredyty i pożyczki zaciągane przez Bank Gospodarstwa Krajowego na rzecz Funduszu, które byłyby objęte gwarancją Skarbu Państwa. Uelastycznienie procesu finansowania potrzeb Funduszu Pomocy poprzez uzupełnienie możliwych źródeł pozyskania środków o kredyty i pożyczki jest szczególnie istotne z punktu widzenia możliwości skorzystania z finansowań oferowanych lub gwarantowanych przez międzynarodowe instytucje finansowe. Finansowania takie mają nierzadko charakter programów preferencyjnych, w tym we współpracy z bankami komercyjnymi, dających możliwość pozyskania środków po koszcie niższym, niż uzyskiwany w ramach standardowych instrumentów rynkowych.										
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Obecny plan finansowy Funduszu Pomocy do 30 września 2025 r. wynosi 8 241 mln zł. W związku z rozwiązaniami, proponowanymi w nowelizacji ustawy, prognozuje się, że wydatki w zakresie zbiorowego zakwaterowania będą spadać. Niezbędne jest jednak zapewnienie finansowania określonych narzędzi w okresie, o który przedłużone zostaje obowiązywanie ustawy. Zapotrzebowanie na IV kw. 2025 r. zostało oszacowane w wysokości 924,6 mln, a na I kw. 2026 r. w wysokości 1 207,3 mln zł (uwzględniając fakt, że zobowiązania powstałe w grudniu 2025 r. zostaną zapłacone na początku roku ze środków przewidzianych na 2026 r.). Środki te zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków edukacji małoletnich, poniesionych do 31 grudnia 2025 r., oraz świadczeń zdrowotnych, świadczeń na rzecz rodziny, wypłacanych przez ZUS, pobytu uchodźców w ośrodkach zbiorowego zakwaterowania do czasu ustania obowiązywania ustawy. Ponadto na I kw. 2026 r. w części, której dysponentem jest MSWiA, zaplanowano również środki w wysokości 43 mln zł na zadania Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, której wydatki w latach ubiegłych były pokrywane z części, której dysponentem jest KPRM. Wskazane w załączniku kwoty są wynikiem wyliczeń dokonanych przez resorty w oparciu o wysokość wydatków dotychczas ponoszonych na poszczególne zadania przy uwzględnieniu zmiany wysokości niektórych świadczeń lub zmiany liczby świadczeniobiorców. Wydłużenie finansowania zadań oświatowych z Funduszu Pomocy do końca 2025 r. przełoży się na koszt dodatkowych zadań oświatowych, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w wysokości ok. 500 mln zł w 2025 r. (październik-grudzień). Kwota ta została skalkulowana na podstawie liczby dzieci i uczniów w roku szkolnym 2024/2025. Wydatki na zadania oświatowe w IV kw. 2025 r. zostaną pokryte z oszczędności, powstałych w trakcie 2025 r., w związku z czym plan Funduszu Pomocy w tym zakresie na 2025 r. nie ulegnie zwiększeniu. Ministerstwo Finansów w porozumieniu z Ministerstwem Edukacji planuje, że finansowanie zadań oświatowych związanych z dziećmi ukraińskimi odbywać się będzie na ogólnych zasadach i zostanie uwzględnione w kalkulacji potrzeb oświatowych dla jednostek samorządu terytorialnego na 2026r. Podział potrzeb oświatowych będzie przedmiotem konsultacji ze										

	stroną samorządową. Sposób finansowania oświaty, począwszy od 2026 r. zostanie określony przy kolejnej nowelizacji przepisów w tym zakresie po dokonaniu uzgodnień ze stroną samorządową. Załącznik obejmuje również zapotrzebowanie ministra właściwego ds. informatyzacji na realizację zadań związanych z zapewnieniem łączności na terytorium Ukrainy dla obywateli tego państwa, udostępnieniem i utrzymaniem mobilnego centrum przetwarzania danych na potrzeby państwowych zasobów informatycznych i publicznych rejestrów elektronicznych Państwowej Służby Podatkowej Ukrainy oraz na potwierdzanie tożsamości obywateli Ukrainy i wprowadzanie danych do rejestru danych kontaktowych na podstawie ustawy. Pozostałe zmiany ze względu na swój charakter doprecyzowujący bądź uelastyczniający i stosowane procedury nie będą generowały dodatkowych wydatków ze strony budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw		-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne	-	-						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie mieć wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców i na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz: Informowanie obywateli Ukrainy o nowych przepisach odbywać się będzie za pośrednictwem kanałów komunikacji w tym stron internetowych resortów odpowiedzialnych merytorycznie za wprowadzone zmiany do przepisów, strony internetowej Urzędu do Spraw Cudzoziemców, stron internetowych wojewodów. Informacje zostaną również przygotowane w języku ukraińskim i rosyjskim, w celu ułatwienia ich zrozumienia. Planowane jest również docieranie z informacją o planowanych zmianach w funkcjonowaniu ośrodków zbiorowego zakwaterowania do osób je zamieszkujących poprzez

pracowników urzędów wojewódzkich jak i partnerów współpracujących z MSWiA przy projekcie „Wspólnie do niezależności”. W kampanię informacyjną zostaną również włączone organizacje pozarządowe wspierające uchodźców. Informacje będą również udzielane przez kampanię medialną jak i kanały komunikacyjne używane przez obywateli Ukrainy. Projekt zmniejsza obciążenia wojewodów oraz podmiotów, które mogą zapewnić pomoc obywatelom Ukrainy polegającą na zapewnieniu zakwaterowania i wyżywienia przez ograniczenie liczby osób zamieszkujących te obiekty jedynie do grup wrażliwych oraz zwiększenie minimalnej liczby osób mogących zamieszkiwać te obiekty. Miejsca w instytucjach opieki nad dziećmi do lat 3 chcąc dalej prowadzić obiekty muszą dostosować wymagania do norm określonych w przepisach prawa dla tego typu obiektów.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Przedłużenie dotychczasowych rozwiązań związanych z rynkiem pracy oraz legalnością pobytu osób, które złożyły wniosek o kartę pobytu (tzw. status CUKR), a jej nie otrzymają do dnia 4 marca 2026 r. ma przeciwdziałać odpływowi pracowników z rynku pracy w sektorach o niskiej atrakcyjności dla obywateli polskich.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Projektowana ustawa wejdzie w życie – co do zasady – po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie ma konieczności dokonywania analizy prawno-porównawczej w kwestii rozwiązań stosowanych w projektowanej regulacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Zapotrzebowanie dysponentów Funduszu Pomocy na środki w IV kw. 2025 i I kw. 2026 r.		

Środki z Funduszu Pomocy

Dysponent	Zapotrzebowanie na IV kw. 2025 r.	Zapotrzebowanie na I kw. 2026 r.
Minister właściwy ds. rodziny	72 200 000,00 zł	76 505 000,00 zł
Minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego	22 926 000,00 zł	14 559 000,00 zł
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	443 678 000,00 zł	561 415 000,00 zł
Minister właściwy ds. zdrowia	112 027 000,00 zł	197 596 900,00 zł
Minister właściwy ds. wewnętrznych	231 355 000,00 zł	321 196 000,00 zł
Minister właściwy ds. oświaty i wychowania	- zł	2 000 000,00 zł
Minister właściwy ds. finansów publicznych	- zł	- zł
Minister właściwy ds. informatyzacji	42 445 000,00 zł	34 077 000,00 zł
Razem	924 631 000,00 zł	1 207 348 900,00 zł

RAPORT

Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH I OPINIOWANIA PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O POMOCY OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA ORAZ NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW (UD249)

1. Informacje ogólne

Zgodnie z § 36 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) projekty ustaw lub projekty rozporządzeń przedstawia się do konsultacji publicznych, w tym konsultacji z organizacjami społecznymi lub innymi zainteresowanymi podmiotami albo instytucjami w celu przedstawienia ich stanowiska. Niniejszy dokument stanowi wypełnienie obowiązku, o którym mowa w § 51 ust. 1 Regulaminu, zgodnie z którym organ wnioskujący sporządza raport z konsultacji obejmujący omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania.

2. Przebieg konsultacji i opiniowania

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677).

Projekt ustawy został opracowany w resorcie spraw wewnętrznych. W celu wykonania wynikającego z przepisów obowiązującego prawa obowiązku zasięgnięcia opinii projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania następującym podmiotom:

- 1) wojewodom;
- 2) Prokuratorowi Krajowemu;
- 3) Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego;
- 4) Prezesowi Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 5) Rzecznikowi Praw Obywatelskich;
- 6) Rzecznikowi Praw Dziecka;
- 7) Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 8) Głównemu Inspektorowi Pracy.

W ramach konsultacji publicznych projekt został przekazany następującym podmiotom:

- 1) Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej;
- 2) PCK;
- 3) UNHCR;
- 4) IOM;
- 5) Caritas;
- 6) Koalicja Organizacji Mniejszościowych i Migranckich;
- 7) Konsorcjum Migracyjne;
- 8) Stowarzyszenie Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć;
- 9) Helsińska Fundacja Praw Człowieka;
- 10) Fundacja „W stronę Dialogu”;
- 11) Fundacja Emic;
- 12) Fundacja dla Migrantów „Dobry Start” im. A. G. Farah;
- 13) Fundacja Dialog;
- 14) Klub Inteligencji Katolickiej;
- 15) Stowarzyszenie „Dla Ziemi”;
- 16) NGO Forum „Razem”.

Projekt został również przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

W dniu 24 czerwca 2025 r. projekt ustawy został skierowany do zaopiniowania i konsultacji publicznych z prośbą o przekazanie uwag w terminie do dnia 27 czerwca 2025 r. do godz. 12.00. Wyznaczenie krótszego terminu na zajęcie stanowiska wynikało z potrzeby utrzymania – w świetle decyzji wykonawczej Rady (UE) w sprawie przedłużenia do dnia 4 marca 2026 r. tymczasowej ochrony udzielonej obywatelom Ukrainy uciekającym przed wojną – rozwiązań przewidzianych w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, z późn. zm.), która obecnie obowiązuje do dnia 30 września 2025 r.

Uwagi w tym zakresie przedstawili:

- 1) Rzecznik Praw Obywatelskich;
- 2) Rzecznik Praw Dziecka;
- 3) Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 4) Wojewoda Kujawsko-Pomorski;
- 5) Wojewoda Lubelski;
- 6) Wojewoda Łódzki;
- 7) Wojewoda Małopolski;
- 8) Wojewoda Mazowiecki;
- 9) Wojewoda Opolski;
- 10) Wojewoda Śląski;
- 11) Wojewoda Podkarpacki
- 12) Wojewoda Podlaski;
- 13) Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 14) stowarzyszenia i fundacje.

Zestawienie zgłoszonych uwag wraz ze stanowiskiem projektodawcy do tych uwag zostało zaprezentowane w załączniku do niniejszego Raportu.

Upoważniony przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego Zespół do Spraw Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli KWRiST do wydania opinii wiążącej – przedstawił pozytywne stanowisko wobec projektowanych rozwiązań.

4. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

5. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informacji o ich braku

Nie odnotowano zgłoszeń zainteresowanych podmiotów w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Załącznik do Raportu z konsultacji publicznych i opiniowania

projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz
niektórych innych ustaw (UD249)

08.07.2025 r.

**ZESTAWIENIE UWAG ZGŁOSZONYCH W RAMACH KONSULTACJI PUBLICZNYCH DO PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY
O POMOCY OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA ORAZ NIEKTÓRYCH
INNYCH USTAW (UD249)**

Podmiot zgłaszający	Przepis projektu	Treść uwagi	Stanowisko projektodawcy
Fundacja „Ukraiński Dom”, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej	ogólna	Wydłużenie obowiązywania ustawy do dnia 4 marca 2027 r. W przypadku nieuwzględnienia Stowarzyszenie Interwencji Prawnej proponuje przedłużenie obowiązywania do września 2026 r. ze względu na naukę dzieci.	Nieuwzględniona Termin obowiązywania projektowanej ustawy został skorelowany z terminem, określonym w obecnie obowiązującej decyzji wykonawczej Rady (UE) 2024/1836 z dnia 25 czerwca 2024 r. Dalsze decyzje o ewentualnym przedłużeniu obowiązywania ustawy będą podejmowane po wejściu do obrotu prawnego kolejnej decyzji Rady UE, przedłużającej okres obowiązywania ochrony czasowej na terytorium UE.
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Fundacja Ocalenie, Lewiatan, Fundacja To Proste (Grupa Robocza ds. Rzecznictwa sieci Mapuj Pomoc)	Art. 1 pkt 1	Wykreślenie wydłużenia obowiązywania art. 100d.	Nieuwzględniona Szeroka argumentacja dotycząca wydłużenia obowiązywania artykułu 100d została ujęta w uzasadnieniu do projektu. Uwzględnienie tej uwagi nie przyczyniłoby się do realizacji celu, jaki wskazują w uzasadnieniu podmioty zgłaszające, czyli do skrócenia terminów rozpatrywania spraw. Przy tak dużej liczbie wniosków rezygnacja z zawieszenia terminów na załatwienie spraw wiązałaby się ze składaniem ponagleń, skarg

			zwykłych, podań oraz skarg do sądów wojewódzkich na bezczynność wojewodów przez pośredników w sprawach cudzoziemców, które miałyby wymusić na organie procedowanie wniosków poza przyjętą organizacją pracy, tj. realizacją wniosków według kolejności wpływów. Część pracowników, która obecnie prowadzi postępowania dotyczące legalizacji pobytu cudzoziemców musiałaby zostać przekierowana do obsługi tychże skarg i ponagleń, kosztem wydawania decyzji administracyjnych, co wiązałoby się z wydłużeniem czasu rozpatrywania spraw.
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Fundacja Ocalenie, Fundacja To Proste (Grupa Robocza ds. Rzecznictwa sieci Mapuj Pomoc), UNHCR	Art. 1 pkt 2 lit. a	Rezygnacja z wprowadzanej zmiany ze względu na to, że sytuacja osób w ruchu bezwizowym będzie lepsza niż osób w ramach małego ruchu granicznego.	Nieuwzględniona Charakter pobytu osób przekraczających granice na podstawie zezwolenia w ramach MGR ma charakter krótkoterminowy i nie jest związany bezpośrednio z działaniami wojennymi, w związku z czym osoby takie nie są beneficjentami ustawy.
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, PCK, Fundacja To Proste (Grupa Robocza ds. Rzecznictwa sieci Mapuj Pomoc)	Art. 1 pkt 4 lit. a i d	Rezygnacja z wprowadzanej zmiany ze względu na to, że regulacja uniemożliwi osobom z grup wrażliwych składanie wniosku o nadanie numeru PESEL.	Nieuwzględniona Sytuację osób z grup wrażliwych, które nie są w stanie samodzielnie wystąpić o nadanie numeru PESEL, reguluje już art. 4 ust. 3 ustawy.
Fundacja To Proste (Grupa Robocza ds. Rzecznictwa sieci Mapuj Pomoc)	Art. 1 pkt 4 lit. b	Nałożenie wymogu przy nadawaniu numeru PESEL osobistej obecności dzieci bez względu na ich wiek może być nadmiernym obciążeniem dla rodzin z małymi dziećmi i rodzin wielodzietnych.	Nieuwzględniona Mając na uwadze sygnały z urzędów gmin dotyczące prób złożenia wniosków o nadanie numerów PESEL dzieciom, które nie przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, konieczne stało się wymaganie przy nadawaniu numeru PESEL obecności dzieci bez względu na wiek. Ustawa nie wprowadza natomiast sankcji za nie wystąpienie o numer PESEL.

PCK, Fundacja To Proste (Grupa Robocza ds. Rzecznictwa sieci Mapuj Pomoc	Art. 1 pkt 4 lit. e	Wykreślenie regulacji ze względu na trudności w uzyskiwaniu dokumentów.	Nieuwzględniona Wprowadzenie regulacji wynika z prób nadużycia przepisów ustawy pomocowej i prób zalegalizowania pobytu przez obywateli państw trzecich, którzy nigdy nie pozostawali w relacjach rodziny z obywatelami Ukrainy. Z tego obowiązku zwolnione zostaną osoby, których więzi rodzinne będą możliwe do potwierdzenia na podstawie danych, znajdujących się w polskich rejestrach państwowych, m. in. dzieci obywateli Ukrainy urodzonych na terytorium Polski.
Fundacja „Ukraiński Dom”	Art. 1 pkt 7	Rezygnacja z pkt 7 w całości.	Nieuwzględniona Wsparcie zostało dostosowane do sytuacji uchodźców z Ukrainy po trzech latach od wybuchu wojny, a także możliwości finansowania wsparcia przez budżet państwa. Obecnie ponad 50% osób dopłaca do zamieszkiwania w OZZ. W dużej mierze są to osoby pracujące, które powinny się usamodzielić i wyprowadzić z miejsc zbiorowego zakwaterowania lub ponosić pełne koszty zamieszkiwania. Prowadzony obecnie przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji projekt „Wspólnie do niezależności” współfinansowany ze środków europejskich, ma na celu pomóc takim właśnie osobom w osiągnięciu niezależności. Utrzymanie do 31 października 2025 r. obecnie obowiązujących przepisów pozwoli im na znalezienie mieszkania i wyprowadzenie z ośrodka.
Fundacja „Ukraiński Dom”	Art. 1 pkt 7	Zastosowanie analogicznych rozwiązań jak w art. 4a i art. 31 ¹ przy nagłym napływie osób.	Nieuwzględniona Projektodawca nie widzi potrzeby wprowadzania takich rozwiązań.

Fundacja To Proste (Grupa Robocza ds. Rzecznictwa sieci Mapuj Pomoc)	Art. 1 pkt 7 lit. a	Ryzyko „wypadnięcia” wielu małych OZZ poza regulację specustawy, które kwalifikują się pod regulację, a potrzebują być uznawane jako OZZ.	Nieuwzględniona Dotychczasowe doświadczenia pokazały, że większe obiekty łatwiej nadzorować i dotrzeć do ich mieszkańców z informacjami oraz ofertami wsparcia. Dodatkowo mniejsza liczba obiektów ułatwi NGO dostęp do grup wrażliwych w celu niesienia im stosownej pomocy. Zachowane zostały również dotychczasowe wyjątki od tej reguły. Dodatkowo proponowana zmiana zdejmuje warunek dotyczący minimalnej liczby mieszkańców z obiektów, dedykowanych wyłącznie ukraińskiej instytucjonalnej pieczy zastępczej.
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Fundacja „Ukraiński Dom”, IOM, Fundacja To Proste (Grupa Robocza ds. Rzecznictwa sieci Mapuj Pomoc), UNHCR, Fundacja Leny Grochowskiej, PCK, IOM, UNHCR	Art. 1 pkt 7 lit. b	Usunięcie projektowanej regulacji. Rozszerzenie kręgu podmiotów uprawnionych do wsparcia w zakwaterowaniu na dalsze grupy wrażliwe oraz wprowadzenie regulacji pozwalającej na udzielenie wsparcia osobom znajdującym się w trudnej sytuacji, co pozwoli każdorazowo na analizę indywidulanej sytuacji osobistej cudzoziemca. Przywrócenie do przepisu możliwości przyjmowania nowych uchodźców nawet na okres krótszy niż 120 dni czyli 90/60/30.	Częściowo uwzględniona Zasadniczym celem zmiany art. 12 ustawy jest określenie terminu zakończenia przyjmowania nowych osób do Ośrodków Zbiorowego Zakwaterowania (OZZ) na 31 października 2025 r., poza grupami wrażliwymi wskazanymi w ustawie. Tym samym wygaszany jest częściowy system dopłat za zakwaterowanie. Od dnia 1 listopada 2025 r. wojewoda będzie mógł udzielić pomocy w postaci zakwaterowania i wyżywienia osobom, należącym do grup wrażliwych, które spełniają warunki określone w ustawie. Ze względu na brak jednolitości w sposobie rozpatrywania wniosków o zwolnienie z partycypacji w kosztach pomocy ze względu na trudną sytuację życiową w poszczególnych województwach, zdecydowano o nieprzedłużaniu tego narzędzia. W wyniku konsultacji społecznych rozszerzono za to katalog osób, którym wojewoda może udzielić wsparcia w postaci zakwaterowania i wyżywienia. W grupie tej znalazła się młodzież,

			która do osiągnięcia pełnoletności nie zdążyła jeszcze zakończyć edukacji na poziomie ponadpodstawowym oraz osoby z poważnymi schorzeniami, wymagającymi hospitalizacji, które po zakończonym leczeniu, nadal pozostają w szpitalu, gdyż nie mają gdzie odbyć rekonwalescencji i dojść do zdrowia. Przestanka ta stanowi również odpowiedź na zdarzenia losowe, które są trudne do przewidzenia i dają możliwość wojewodzie zapewnienia bezpłatnego zakwaterowania i wyżywienia osobom po np. ciężkim wypadku, zawale, czy udarze.
Fundacja To Proste (Grupa Robocza ds. Rzecznictwa sieci Mapuj Pomoc)	Art. 1 pkt 7 lit. b	Sugeruje się wprowadzenie terminu przewidującego etap przejściowy, aby uniknąć wprowadzenia tak znaczącej w praktyce zmiany z dnia na dzień.	Uwzględniona Przepisy wchodzi w życie później, niż cała ustawa, czyli od 1 listopada 2025 r. Dalsze przesuwanie daty wejścia w życie tych przepisów spowodowałoby ich wejście w życie w okresie zimowym, co nie jest intencją projektodawcy.
Fundacja „Ukraiński Dom”, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, IOM, PCPM, PCK, Fundacja To Proste (Grupa Robocza ds. Rzecznictwa sieci Mapuj Pomoc), UNHCR, Fundacja Leny Grochowskiej	Art. 1 pkt 7 lit. d ppkt 2	Doprecyzowanie przepisu, że chodzi tylko o emeryturę polską lub doprecyzowanie wysokości świadczenia.	Uwzględniona
PCK	Art. 1 pkt 7 lit. d ppkt 9	Uregulowanie nadzoru nad opłatami uiszczanymi za dzieci i emerytów, uregulowanie ministerstw właściwych sprawujących opiekę nad grupami wrażliwymi.	Nieuwzględniona Obecny sposób regulacji tej kwestii nie budzi wątpliwości organów.
Fundacja To Proste (Grupa Robocza ds. Rzecznictwa sieci Mapuj Pomoc), Fundacja „Ukraiński Dom”,	Art. 1 pkt 7 lit. k	Wprowadzenie możliwości odwołania się do wojewody. Wykwaterowaniu nie powinny podlegać osoby z kategorii wrażliwych. Wykwaterowania powinny być dokonywane zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o	Nieuwzględniona Zgodnie z obowiązującymi przepisami art. 12 wojewoda może zapewnić pomoc w postaci zakwaterowania i wyżywienia, nie stanowi to jednak jego obowiązku, ani prawa, które

Stowarzyszenie Interwencji Prawnej		ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Niepartycypowanie w kosztach pobytu z góry w OZZ nie powinno być przesłaną do wykwaterowania osób. Brak przewidzianego środka zaskarżenia takiej decyzji o wydaleniu osoby z OZZ.	przysługuje uchodźcom z Ukrainy. Projektowany przepis ugruntowuje dotychczas stosowaną praktykę i stanowi jasny sygnał dla mieszkańców ośrodków, którzy nagminnie łamią zasady życia społecznego, bądź stanowią zagrożenie dla innych mieszkańców, że takie zachowania nie pozostaną bezkarne. Zakwaterowanie w ośrodku nie ma postaci formalnoprawnej. Nakaz wykwaterowania również nie wymaga określenia formy. W związku z faktem, że ten rodzaj wsparcia nie jest obligatoryjny, od jego nieudzielenia nie przysługuje odwołanie.
IOM, Fundacja Leny Grochowskiej	Art. 1 pkt 7 lit. k	Pisemne udokumentowanie wystąpienia przesłanek ustawowych (np. łamania regulaminu). Rezygnacja z doprecyzowania w jakim zakresie naruszany jest regulamin lub dopisania „naruszają zasady współżycia społecznego”. Dopisanie „stosują przemoc fizyczną i psychiczną”.	Częściowo uwzględniona w zakresie dopisania „stosują przemoc fizyczną i psychiczną”.
Fundacja To Proste (Grupa Robocza ds. Rzecznictwa sieci Mapuj Pomoc), Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę	Art. 1 pkt 11 lit. a	Potrzeba nadzoru nad dziećmi także tymi pozostającymi bez opieki rodziny (czyli tymi, które przebywają w Polsce w kontekście edukacyjnym) – rozszerzenie kręgu osób. Konieczność obowiązku posiadania Standardów Ochrony Małoletnich oraz wpisania wprost organów kontrolnych nad SOM.	Częściowo uwzględniona Przed przyjazdem do Polski, opiekun jest weryfikowany przez Państwową Służbę Ukrainy ds. Dzieci, Obwodowe Administracje Państwowe oraz Zakłady Opieki Instytucjonalnej. Wskazane instytucje prowadzą weryfikację opiekunów przez system rejestrów państwowych oraz wymagane procedury sprawdzenia. Nie ma potrzeby dublowania zakresu ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich w kontekście specustawy ukraińskiej.

			Ponadto zgodnie z ogólną zasadą prawa międzynarodowego publicznego i prywatnego, prawo państwa, na którego terytorium znajduje się dana instytucja lub osoba, ma zastosowanie (tzw. zasada terytorialności). Bezpośrednie obowiązki wynikające z prawa polskiego jednoznacznie nakładają obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich na "podmioty pracujące z dziećmi" oraz "instytucje i placówki". W przepisach tych nie ma żadnego wyłączenia dla podmiotów zagranicznych działających na terytorium Polski. To oznacza, że ukraińskie instytucje, działając w Polsce, są traktowane na równi z polskimi podmiotami w zakresie ochrony dzieci.
Fundacja To Proste (Grupa Robocza ds. Rzecznictwa sieci Mapuj Pomoc)	Art. 1 pkt 13	Rezygnacja z wprowadzonej regulacji	Nieuwzględniona Po ponad 3 latach funkcjonowania wyłączeń zasadne jest przywrócenie obowiązujących dla placówek sprawujących opiekę nad dziećmi wymogów gwarantujących zachowanie właściwego bezpieczeństwa dzieci. Proponuje się, aby podmioty prowadzące żłobki, kluby dziecięce lub zatrudniające dziennego opiekuna na zasadach, wynikających z uchylanego art. 28, w terminie do dnia 30 listopada 2025 r. dostosowały placówki do warunków określonych w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz dokonały odpowiednich zmian bądź aktualizacji danych w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych lub w wykazie dziennych opiekunów. Po 31 sierpnia 2025 r. nie będzie natomiast możliwości tworzenia żłobka lub klubu dziecięcego na zasadach określonych w art. 28 ustawy.

Fundacja „Ukraiński Dom”, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej	Art. 1 pkt 14	Dodanie przepisu przejściowego, „przepis ma zastosowanie po 30 września 2025 r.”.	Uwzględniona Dodano przepis przejściowy.
IOM, Fundacja „Ukraiński Dom”	Art. 1 pkt 15	Pozostawienie jako jedynej przesłanki uzyskania statusu CUKR numeru PESEL.	Nieuwzględniona Przesłanki, do uzyskania statusu CUKR pozostają bez zmian, z wyjątkiem wskazania bardziej aktualnej daty, w której status ten miał być aktywny. Status CUKR został przewidziany dla osób, które już od dłuższego czasu przebywają w Polsce i wiążą z nią swoją najbliższą przyszłość.
Fundacja To Proste (Grupa Robocza ds. Rzecznictwa sieci Mapuj Pomoc)	Art. 1 pkt 20-21	Proponuje się, aby zmiany w sektorze edukacji były wdrażane w cyklach spójnych z kalendarzem lat szkolnych (tj. od 1 września do 31 sierpnia danego roku).	Nieuwzględniona Termin obowiązywania projektowanej ustawy został skorelowany z terminem, określonym w obecnie obowiązującej decyzji wykonawczej Rady (UE) 2024/1836 z dnia 25 czerwca 2024 r. Dalsze decyzje o ewentualnym przedłużeniu obowiązywania ustawy będą podejmowane po wejściu do obrotu prawnego kolejnej decyzji Rady UE, przedłużającej okres obowiązywania ochrony czasowej na terytorium UE.
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Fundacja Ocalenie	Art. 1 pkt 23	Rezygnacja z wprowadzonej regulacji modyfikującej w sposób istotny bieg terminów załatwienia przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców spraw o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium RP, jak również uprawnienia strony przysługujące jej w związku z naruszeniem przez organy administracji przepisów dotyczących terminów załatwiania spraw w tym postępowaniu administracyjnym.	Nieuwzględniona Szeroka argumentacja dotycząca wprowadzenia artykułu 100da została ujęta w uzasadnieniu do projektu. Uwzględnienie tej uwagi nie przyczyniłoby się do realizacji celu, jaki wskazują w uzasadnieniu podmioty zgłaszające, czyli do skrócenia terminu realizacji spraw. Przy tak dużej liczbie wniosków rezygnacja z zawieszenia terminów na załatwienie spraw wiązałaby się ze składaniem ponagleń, skarg zwykłych, podań oraz skarg do sądów wojewódzkich na bezczynność

			wojewódzów przez pośredników w sprawach cudzoziemców, które miałyby wymusić na organie procedowanie wniosków poza przyjętą organizacją pracy, tj. realizacją wniosków według kolejności wpływów. W związku z powyższym część pracowników, która obecnie prowadzi postępowania musiałaby zostać przekierowana do obsługi tychże skarg i ponagleń, kosztem wydawania decyzji administracyjnych, co wiązałoby się z wydłużeniem czasu rozpatrywania spraw.
Pozostałe zmiany przepisów ustawy pomocowej nieuwjęte w projekcie ustawy			
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej	Art. 1 ust. 2	Rozszerzenie kręgu podmiotów objętych zakresem regulacji o nieposiadających obywatelstwa ukraińskiego wstępnych w linii prostej małoletnich obywateli Ukrainy oraz osoby pełnoletnie odpowiedzialne za małoletnich obywateli Ukrainy zgodnie z prawem obowiązującym w RP, o ile przybyli oni na terytorium RP z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa i nie są obywatelami polskimi ani obywatelami innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich Unii Europejskiej.	Nieuwzględniona Zgłoszona uwaga wykracza poza materię określoną w projektowanej ustawie i poza wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

Stowarzyszenie Interwencji Prawnej	Art. 22	Wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą praca wykonywana przez obywateli Ukrainy w sytuacji niedopełnienia przez podmiot powierzający wykonywanie pracy obowiązku powiadomienia nie ma charakteru pracy nielegalnej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.	Nieuwzględniona Zgłoszona uwaga wykracza poza materię określoną w projektowanej ustawie i poza wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej	Art. 42	Wyłączenie stosowania art. 116 pkt 5 oraz 7-8 ustawy o cudzoziemcach wobec obywateli Ukrainy korzystających z przedłużeń ważności dokumentów pobytowych czy prawa pobytu w Polsce przewidzianych w art. 42 specustawy.	Nieuwzględniona Zmiany zostały wprowadzone do ustawy o cudzoziemcach ustawą z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym Rzeczypospolitej polskiej (art. 6 pkt 7 tej ustawy). Ta grupa obywateli Ukrainy już od dłuższego czasu przebywa w Polsce i już odpowiednio wcześniej powinna skorzystać z możliwości legalizacji swojego pobytu w Polsce.
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej	Art. 42 ust. 12	Wyłączenie zastosowania art. 131 pkt 8 ustawy o cudzoziemcach wobec obywateli Ukrainy korzystających w Polsce z ochrony czasowej, ubiegających się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji.	Nieuwzględniona Zmiana dotycząca wyłączenia stosowania art. 131 pkt 8 ustawy o cudzoziemcach wobec obywateli Ukrainy korzystających z ochrony czasowej w Polsce ubiegających się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji jest już procedowana w ramach projektu ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (UD163) (MOS).
Fundacja Dobra Szkoła	Art. 50a	Rezygnacja z wydłużenia terminu nieotrzymywania dotacji przez niepubliczne szkoły podstawowe dla dorosłych, niepubliczne licea ogólnokształcące dla dorosłych, niepubliczne branżowe szkoły II	Nieuwzględniona Zgłoszona uwaga wykracza poza materię określoną w projektowanej ustawie i poza wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

		stopnia oraz niepubliczne szkoły policealne do 4 marca 2026 r. (usunięcie art. 50a z treści art. 1 pkt 1 ww. projektu).	
Fundacja „Ukraiński Dom”	Art. 54	Uchylenie art. 54 specustawy ukraińskiej.	Nieuwzględniona Zgłoszona uwaga wykracza poza materię określoną w projektowanej ustawie i poza wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.
Fundacja „Ukraiński Dom”	Art. 64b	Przedłużenie obowiązywania art. 64b ustawy pomocowej do końca okresu, w którym obowiązują pozostałe kluczowe założenia tej ustawy.	Nieuwzględniona Zgłoszona uwaga wykracza poza materię określoną w projektowanej ustawie i poza wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.
Fundacja To Proste (Grupa Robocza ds. Rzecznictwa sieci Mapuj Pomoc)	Art. 35 ust. 1 pkt 8 ustawy z 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej	Rozszerzenie art. 35 ust. 1 pkt 8 poprzez wprowadzenie możliwości uznania czasu pracy zawodowej w Polsce w miejsce 6 - miesięcznego stażu adaptacyjnego.	Nieuwzględniona Zgłoszona uwaga wykracza poza materię określoną w projektowanej ustawie i poza wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.
Oleh Sopilniak, Grupa Inicjatywna Diaspory Liberty UA	Art. 106 i następ. ustawy o cudzoziemcach	Możliwość wykorzystania nieważnych ukraińskich paszportów zagranicznych przynajmniej przy ubieganiu się o zezwolenia na pobyt jako innego dokumentu potwierdzającego tożsamość.	Nieuwzględniona Zgłoszona uwaga wykracza poza materię określoną w projektowanej ustawie i poza wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.
Oleh Sopilniak, Grupa Inicjatywna Diaspory Liberty UA	Art. 252 ustawy o cudzoziemcach	Umożliwienie obywatelom Ukrainy posiadającym zezwolenie na pobyt czasowy oraz inne podstawy prawne pobytu w Polsce, w tym ochronę czasową uzyskania polskiego dokumentu podróży.	Nieuwzględniona Zgłoszona uwaga wykracza poza materię określoną w projektowanej ustawie i poza wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

Fundacja Dobra Szkoła	Art. 7, art. 31, art. 39 pkt 3 ustawy z 4 kwietnia 2025 r. o zmianie niektórych ustaw	Wykreślenie art. 7, art. 31, art. 39 pkt 3 ustawy z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym Rzeczypospolitej Polskiej.	Nieuwzględniona Zgłoszona uwaga wykracza poza materię określoną w projektowanej ustawie i poza wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.
IOM		Umożliwienie rodzicowi, który uzyskał nowy tytuł pobytowy, zachowanie dostępu do Diia.pl dziecka poniżej 13. roku życia, przynajmniej do momentu, gdy dziecko uzyska własny tytuł pobytowy lub zostanie wprowadzony inny mechanizm potwierdzenia statusu dziecka w formie elektronicznej.	Nieuwzględniona Zgłoszona uwaga wykracza poza materię określoną w projektowanej ustawie i poza wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.
Obywatel		„Czy Państwo Polskie kontroluje przepływ gotówki z wschodu, chodzi mi tutaj o Ukraińców, którzy za gotówkę wykupują mieszkania. Nas Polaków rozliczacie z każdej złotówki a Ukraińcy są ponad prawem w naszym kraju. Dlaczego nie kontrolujecie tego? Kolejna sprawa dostęp do pomocy psychiatrycznej przykład z mojego miasta Bielsko-Biała, dzieci Polskie są od lat na listach rezerwowych a kto w poczekalni Ukraińcy! pytam się jak to możliwe i kiedy zakończycie Ukranizację kraju! czemu Polak jest obywatelem drugiej kategorii? Kiedy uchodźcy wojenni opuszczą Polskę? dlaczego przyjmujecie wszystkich a nie tych którzy pochodzą z terenów wojennych?”	Nieuwzględniona Zgłoszone uwagi wykraczają poza materię określoną w projektowanej ustawie. Przedmiotowa ustawa nie służy ukrainizacji kraju, a jedynie pomocy obywatelom Ukrainy uciekającym przed wojną.

Obywatel		„Kiedy przestaniecie wpuszczać Ukraińców do Polski? Czy kontrolujecie w ogóle kto wjeżdża na teren Polski? Czy Urzędy Skarbowe kontrolują skąd pochodzą pieniądze, za które Ukraińcy kupują mieszkania za gotówkę? Dlaczego Ukraińcy mogą pobierać 800 + ? Niepokojący jest fakt, że Ukraińscy przestępcy wykupują biznesy, mieszkania w Polsce. Czy rząd chce stworzyć unię Polsko-Ukraińską? Czy o co chodzi w tym całym przedsięwzięciu unikania się Ukraińcom? w tej chwili brakuje pracy Polakom. Ukraińcy piorą brudne pieniądze w Polsce. Kraków, Wrocław, Warszawa wykupione przez Ukraińców... pytam czy za parę lat Polska będzie istnieć? Czy wynarodowienie nam grozi? Apeluje o zaprzestanie wpuszczania Ukraińców.”	Nieuwzględniona Zgłoszone uwagi wykraczają poza materię określoną w projektowanej ustawie. Przedmiotowa ustawa nie służy stworzeniu „unii Polsko-Ukraińskiej” ani „wynarodowieniu”, a jedynie pomocy obywatelom Ukrainy uciekającym przed wojną. Dodatkowo należy wskazać, że decyzja wykonawcza Rady (UE) 2024/1836 z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony wprowadzonej decyzją wykonawczą (UE) 2022/382, wydana na podstawie art. 4 ust. 2 dyrektywy Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między Państwami Członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz. Urz. UE L 212 z 07.08.2001, str. 12 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 4, str. 162), dokonała przedłużenia okresu udzielania tej ochrony do dnia 4 marca 2026 r.
----------	--	---	---

08.07.2025 r.

ZESTAWIENIE UWAG ZGŁOSZONYCH W RAMACH OPINIOWANIA DO PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O POMOCY OBYWATEŁOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA ORAZ NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW (UD249)

Podmiot zgłaszający	Przepis projektu	Treść uwagi	Stanowisko projektodawcy
Wojewoda Opolski	Uwaga ogólna	Określenie w OSR środków dla UW na nowe etaty i doposażenie sprzętowe w związku z obsługą wniosków o przyznanie statusu tzw. CUKR.	Nieuwzględniona Środki na nowe etaty przyznane z innego źródła.
Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych	Uwaga ogólna	Wymagana pogłębiona analiza pod kątem ochrony danych osobowych i gwarancji dotyczących prawa do prywatności. Za pożądane należy uznać objęcie w toku procesu legislacyjnego zawartych w projekcie rozwiązań dotyczących przetwarzania danych osobowych testem prywatności wynikającym z rozporządzenia 2016/679.	Przeprowadzono analizę.
RPO	Art. 1 pkt 1	Wykreślenie wydłużenia art. 100d.	Nieuwzględniona Szeroka argumentacja dotycząca wydłużenia obowiązywania artykułu 100d została ujęta w uzasadnieniu do projektu. Uwzględnienie tej uwagi nie przyczyniłoby się do realizacji celu, jaki wskazują w uzasadnieniu podmioty zgłaszające, czyli do skrócenia terminów rozpatrywania spraw. Przy tak dużej liczbie wniosków rezygnacja z zawieszenia terminów na załatwienie spraw wiązałaby się ze składaniem ponagleń, skarg zwykłych, podań oraz skarg do sądów wojewódzkich na bezczynność wojewodów przez pośredników w sprawach cudzoziemców, które miałyby wymusić na organie procedowanie wniosków poza przyjętą organizacją pracy, tj. realizacją wniosków według kolejności wpływów. Część pracowników, która obecnie prowadzi

			postępowania dotyczące legalizacji pobytu cudzoziemców musiałaby zostać przekierowana do obsługi tychże skarg i ponagleń, kosztem wydawania decyzji administracyjnych, co wiązałoby się z wydłużeniem czasu rozpatrywania spraw.
Wojewoda Małopolski	Art. 1 pkt 4 lit. a	Uwaga o charakterze technicznym – powinno być „wykreśla się zdanie trzecie” zamiast „drugie”.	Uwzględniona
RPO	Art. 1 pkt 4 lit. a i d	Rezygnacja z wprowadzanej zmiany ze względu na to, że regulacja uniemożliwi osobom z grup wrażliwych składanie wniosku o nadanie numeru PESEL.	Nieuwzględniona Sytuację osób z grup wrażliwych, które nie są w stanie samodzielnie wystąpić o nadanie numeru PESEL reguluje już art. 4 ust. 3 ustawy.
Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych	Art. 1 pkt 4 lit. f	Należy poddać pod rozagę rozbudowę projektu o szczegółowe rozwiązania uściślające procedurę udostępniania między organami fotografii obywateli Ukrainy.	Uwzględniona Przepis doprecyzowano.
RPO	Art. 1 pkt 7 lit. a	Zmiana prowadzi do likwidacji mniejszych placówek, czego konsekwencją może być ograniczenie dostępności zakwaterowania w mniejszych miejscowościach. Mniejsze placówki mogą w sposób bardziej elastyczny i indywidualny odpowiadać na potrzeby mieszkańców.	Nieuwzględniona Dotychczasowe doświadczenia pokazały, że większe obiekty łatwiej nadzorować i dotrzeć do ich mieszkańców z informacjami oraz ofertami wsparcia. Dodatkowo mniejsza liczba obiektów ułatwi NGO dostęp do grup wrażliwych w celu niesienia im stosownej pomocy. Zachowane zostały również dotychczasowe wyjątki od tej reguły. Dodatkowo proponowana zmiana zdejmuje warunek dotyczący minimalnej liczby mieszkańców z obiektów, dedykowanych wyłącznie ukraińskiej instytucjonalnej pieczy zastępczej.
Wojewoda Śląski	Art. 1 pkt 7 lit. a	Proponowane brzmienie przepisu: „Art. 12 ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie: Wojewoda może zapewnić pomoc obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1, polegającą na zapewnieniu zakwaterowania zbiorowego, za które uznaje się zakwaterowanie w obiekcie, w którym przebywa co najmniej 20 osób.”	Nieuwzględniona Konieczność zachowania wyjątków od reguły w odniesieniu do obiektów, o których mowa w art. 27e i obiektów będących własnością lub przedmiotem trwałego zarządu jednostek sektora finansów publicznych oraz obiektów, prowadzonych na podstawie umowy z OPP.
RPO	Art. 1 pkt 7 lit. b	Usunięcie projektowanej regulacji, ewentualnie rozszerzenie kręgu podmiotów uprawnionych do wsparcia w zakwaterowaniu na dalsze grupy wrażliwe oraz	Częściowo uwzględniona Zasadniczym celem zmiany art. 12 ustawy jest określenie terminu zakończenia przyjmowania

		wprowadzenie regulacji pozwalającej na udzielenie wsparcia osobom znajdującym się w trudnej sytuacji, co pozwoli każdorazowo na analizę indywidualnej sytuacji osobistej cudzoziemca.	nowych osób do Ośrodków Zbiorowego Zakwaterowania (OZZ) na 31 października 2025 r., poza grupami wrażliwymi wskazanymi w ustawie. Tym samym wygaszany jest częściowy system dopłat za zakwaterowanie. Od dnia 1 listopada 2025 r. wojewoda i podmioty określone ustawie będą mogły udzielić pomocy w postaci zakwaterowania i wyżywienia osobom, należącym do grup wrażliwych, które spełniają warunki określone w ustawie. Ze względu na brak jednolitości w sposobie rozpatrywania wniosków o zwolnienie z partycypacji w kosztach pomocy ze względu na trudną sytuację życiową w poszczególnych województwach, zdecydowano o nieprzedłużaniu tego narzędzia. W wyniku konsultacji społecznych rozszerzono za to katalog osób, którym wojewoda może udzielić wsparcia w postaci zakwaterowania i wyżywienia. W grupie tej znalazła się młodzież, która do osiągnięcia pełnoletności nie zdążyła jeszcze zakończyć edukacji na poziomie ponadpodstawowym oraz osoby z poważnymi schorzeniami, wymagającymi hospitalizacji, które po zakończonym leczeniu, nadal pozostają w szpitalu, gdyż nie mają gdzie odbyć rekonwalescencji i dojść do zdrowia. Przestanka ta stanowi również odpowiedź na zdarzenia losowe, które są trudne do przewidzenia i dają możliwość wojewodzie zapewnienia bezpłatnego zakwaterowania i wyżywienia osobom po np. ciężkim wypadku, zawale, czy udarze.
Wojewoda: Opolski, Mazowiecki, Lubelski	Art. 1 pkt 7 lit. d pkt 2	Doprecyzowanie przepisu, że chodzi tylko o emeryturę polską lub doprecyzowanie wysokości świadczenia.	Uwzględniona

Wojewoda Śląski	Art. 1 pkt 7 lit. d	Dodanie do katalogu nowej kategorii: „jest dzieckiem młodzieżą/osobą z ukraińskiej pieczy zastępczej, przebywającą w ośrodkach zbiorowego zakwaterowania.”	Uwzględniona
Wojewoda Małopolski	Art. 1 pkt 7 lit. d	Dodanie zwrotu „lub rentowego” po wyrazach – „o ile nie pobiera świadczenia emerytalnego”	Nieuwzględniona Świadczenie rentowe jest związane z chorobą, w związku z czym projektodawca nie miał na celu wprowadzania odpłatności dla tej grupy osób w wieku emerytalnym.
Wojewoda Lubelski	Art. 1 pkt 7 lit. d	Doprecyzowanie przesłanki „jest pełnoletnim uczniem szkoły średniej lub branżowej w trybie dziennym, który nie ukończył 20 roku życia, na podstawie zaświadczenia ważnego nie dłużej niż 3 miesiące”	Uwzględniona przez uzupełnienie przepisu o sformułowanie „na podstawie przedstawionych dokumentów”. O częstotliwości potwierdzania spełnienia warunków, określonych w ustawie decyduje wojewoda.
Wojewoda Małopolski	Art. 1 pkt 7 lit. d	Doprecyzowanie zwolnienia pełnoletniego ucznia szkoły średniej lub branżowej w trybie dziennym, który nie ukończył 20 roku życia poprzez dodanie „i nie uzyskuje dochodów”.	Nieuwzględniona Wprowadzenie propozycji w tym brzmieniu nałożyłoby na wojewodów dodatkowy obowiązek badania spełnienia tej przesłanki bez jednoczesnego dostępu do narzędzi, które w sposób nie budzący wątpliwości pozwoliłyby to stwierdzić.
Wojewoda Lubelski	Art. 1 pkt 7 lit. d	Zawarty w tym przepisie zwrot „uciekającemu przed wojną” może stwarzać trudności związane z ustaleniem faktycznych intencji obywatela Ukrainy, nawet jeśli spełnia przesłanki określone w tym przepisie.	Nieuwzględniona Wsparcie w postaci zakwaterowania z wyżywieniem możliwe jest wyłącznie dla obywateli Ukrainy, którzy uciekają przed wojną. Obowiązkiem wojewody oraz podmiotów, określonych w ustawie, jest zbadanie sytuacji i intencji osoby, która ubiega się o to wsparcie, tak by nie było ono udzielane np. pracownikom sezonowym.
Wojewoda Podlaski	Art. 1 pkt. 7 lit. d	Dodanie po każdej z przesłanek wymienionych w art. 12 ust. 17c sformułowania „na podstawie przedstawionych dokumentów”.	Częściowo uwzględniona Dodano tam, gdzie możliwe jest spełnienie tego warunku.
Wojewoda Wielkopolski Małopolski	Art. 1 pkt 7 lit. d ppkt 4	Limit wieku 14 lat jest zbyt wysoki dla dzieci, które pozostają same bez opieki rodzica. Zgodnie z polskim prawem, dziecko poniżej 7 roku życia nie powinno być pozostawiane bez	Uwzględniona

		opieki w domu. Po ukończeniu 7 lat dziecko może pozostać same bez opieki lub pod opieką starszego rodzeństwa.	
Wojewoda Mazowiecki; RPD	Art. 1 pkt 7 lit. g	Rezygnacja z wprowadzonej zmiany (uchylenie przesłanki humanitarnej).	Nieuwzględniona Ze względu na brak jednolitości w sposobie rozpatrywania wniosków o zwolnienie z partycypacji w kosztach pomocy ze względu na trudną sytuację życiową w poszczególnych województwach, zdecydowano o nieprzedłużaniu tego narzędzia. W wyniku konsultacji społecznych rozszerzono za to katalog osób, którym wojewoda może udzielić wsparcia w postaci zakwaterowania i wyżywienia. W grupie tej znalazła się młodzież, która do osiągnięcia pełnoletności nie zdążyła jeszcze zakończyć edukacji na poziomie ponadpodstawowym oraz osoby z poważnymi schorzeniami, wymagającymi hospitalizacji, które po zakończonym leczeniu, nadal pozostają w szpitalu, gdyż nie mają gdzie odbyć rekonwalescencji i dojść do zdrowia. Przesłanka ta stanowi również odpowiedź na zdarzenia losowe, które są trudne do przewidzenia i dają możliwość wojewodzie zapewnienia bezpłatnego zakwaterowania i wyżywienia osobom po np. ciężkim wypadku, zawale, czy udarze. Uchylenie przepisu jest następstwem wniosków wojewodów.
Wojewoda Podlaski	Art. 1 pkt 7 lit. i	„Art. 12 ust. 17h. Pomoc o której mowa w ust. 17c może być świadczona przez wojewodę oraz podmioty określone w ust. 3 i 4, po przedłożeniu przez obywatela Ukrainy, stosownego dokumentu potwierdzającego brak pobierania świadczenia wychowawczego lub emerytalnego lub pielęgnacyjnego. Wojewoda oraz podmioty, o których mowa w ust. 3 i 4, mają prawo do weryfikacji przedłożonych dokumentów, a organy odpowiedzialne za ich wydanie obowiązane są do udzielenia informacji, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia wpływu wniosku.”	Nieuwzględniona Wprowadzenie propozycji byłoby nadmiernym obciążeniem zarówno dla obywateli Ukrainy, jak i organów, które musiałyby odpowiadać na indywidualne zapytania. Wojewoda może wystąpić z zapytaniem zbiorczym o wszystkie osoby, które ubiegają się o pomoc.

Wojewoda Łódzki	Art. 1 pkt 7 lit. j	Dodanie w art. 12 ust. 17j: „lub w obiektach, na podstawie zgody właściwego ministra, w których zapewnione jest zakwaterowanie wyłącznie dla osób, o których mowa w ust. 17c pkt 5 i 6.”	Uwzględniona w inny sposób, zgodny z propozycją MRPiPS
Wojewoda Małopolski	Art. 1 pkt 7 lit. k ppkt 2	Doprecyzowanie, że przepis dotyczy również osób stosujących przemoc psychiczną w stosunku do innych osób	Uwzględniona
Wojewoda Lubelski, Wojewoda Mazowiecki; Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych	Art. 1 pkt 7 lit. k	Brak regulacji zasad wykwaterowania osób dorosłych. Uregulowanie w przepisach przejściowych trybu i terminu wykwaterowania zamieszkujących ww. punkty, egzekucji obowiązku wykwaterowania ze względu na nieskuteczność dotychczasowych rozwiązań. Należy rozbudować projektowany art. 12 ust. 17k ustawy o przepisy zawierające odpowiednie do regulacji gwarancje, określające przy tym sposób przetwarzania przez wojewodę danych osobowych dla realizacji przedmiotowej procedury.	Nieuwzględniona Zgodnie z obowiązującymi przepisami art. 12 wojewoda może zapewnić pomoc w postaci zakwaterowania i wyżywienia, nie stanowi to jednak jego obowiązku, ani prawa, które przysługuje uchodźcom z Ukrainy. Projektowany przepis ugruntowuje dotychczas stosowaną praktykę i stanowi jasny sygnał dla mieszkańców ośrodków, którzy nagminnie łamią zasady życia społecznego, bądź stanowią zagrożenie dla innych mieszkańców, że takie zachowania nie pozostaną bezkarne. Zakwaterowanie w ośrodku nie ma postaci formalnoprawnej. Nakaz wykwaterowania również nie wymaga określenia formy. W związku z faktem, że ten rodzaj wsparcia nie jest obligatoryjny, od jego nieudzielenia nie przysługuje odwołanie. Należy dodać, że wojewoda już jest w posiadaniu danych, w tym wrażliwych dotyczących osób, którym udziela wsparcia, gdyż jest to niezbędne do pokrycia kosztów pomocy z FP.
Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych	Art. 1 pkt 10	Projektowane przepisy, jak i uzasadnienie do nich nie zawierają informacji i rozwiązań odnośnie postępowania z danymi osobowymi już zgromadzonymi w systemie teleinformatycznym (portal „Praca w Polsce”), który przeznaczony jest do likwidacji.	Uwzględniona
ZUS	Art. 1 pkt 12	Projektowane zmiany nie uwzględniają, że na podstawie art. 36 ust. 12 ustawy Prawo oświatowe, w brzmieniu obowiązującym od 1 czerwca 2025 r. uczeń, który ukończył szkołę ponadpodstawową przed ukończeniem 18. roku życia, może spełniać obowiązek nauki nie tylko przez	Uwzględniona

		uczęszczanie do uczelni czy kwalifikacyjny kurs zawodowy, ale również na praktykę absolwencką, o której mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich. Doprecyzowanie przepisów w zakresie realizacji przez dziecko obowiązku nauki poprzez uczęszczanie na uczelnię czy kwalifikacyjne kursy zawodowe, z jednoczesnym odwołaniem się do art. 36 ust. 12 ustawy Prawo oświatowe, powoduje wątpliwości interpretacyjne w zakresie uprawnień do świadczenia wychowawczego na dziecko, które realizuje obowiązek nauki poprzez uczęszczanie na praktykę absolwencką.	
RPO	Art. 1 pkt 14 lit. a	Rezygnacja z wprowadzonej zmiany	Nieuwzględniona Proponuje się zachować mechanizm zapobiegający wprowadzaniu obywateli w nielegalny pobyt na terytorium Polski wynikający z art. 42a, jednakże taki mechanizm powinien być zastosowany tylko raz z uwagi na jego specyficzny charakter. Ograniczenie to stosuje się do przypadków udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy na podstawie art. 42a ust. 1 tej ustawy w okresie od dnia wejścia w życie ustawy.
RPO, RPD	Art. 1 pkt 23	Rezygnacja z wprowadzonej regulacji modyfikującej w sposób istotny bieg terminów załatwienia przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców spraw o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium RP, jak również uprawnienia strony przysługujące jej w związku z naruszeniem przez organy administracji przepisów dotyczących terminów załatwiania spraw, w tym postępowaniu administracyjnym. Dodanie art. 100da (zawieszenie terminów w sprawach udzielania ochrony międzynarodowej w postępowaniach prowadzonych przez Szefa UdSC) budzi wątpliwości natury konstytucyjnej i systemowej oraz niesie realne zagrożenie dla zapewnienia ochrony prawnej małoletnich cudzoziemców, zwłaszcza tych, którzy wraz z rodzinami	Nieuwzględniona Szeroka argumentacja dotycząca wprowadzenia artykułu 100da została ujęta w uzasadnieniu do projektu. Uwzględnienie tej uwagi nie przyczyniłoby się do realizacji celu, jaki wskazują w uzasadnieniu podmioty zgłaszające, czyli do skrócenia terminu realizacji spraw. Przy tak dużej liczbie wniosków rezygnacja z zawieszenia terminów na załatwienie spraw wiązałaby się ze składaniem ponagleń, skarg zwykłych, podań oraz skarg do sądów wojewódzkich na bezczynność wojewodów przez pośredników w sprawach cudzoziemców, które miałyby wymusić na organie procedowanie wniosków poza przyjętą organizacją pracy, tj. realizacją wniosków według kolejności

		ubiegają się o nadanie statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej. W przypadku wprowadzenia ww. przepisu należy odnieść go wyłącznie do obywateli Ukrainy objętych ochroną czasową, zgodnie z pierwotnym celem ustawy.	wpływów. W związku z powyższym część pracowników, która obecnie prowadzi postępowania musiałaby zostać przekierowana do obsługi tychże skarg i ponagleń, kosztem wydawania decyzji administracyjnych, co wiązałoby się z wydłużeniem czasu rozpatrywania spraw.
Wojewoda Małopolski	Dodanie art. 7a	Dodanie: Art. 7a 1. Decyzje i rozstrzygnięcia, na mocy których przyznano prawo do świadczeń rodzinnych, albo świadczenia „aktywnie w żłobku”, przyznane na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 zmienia się w zakresie okresu, na jaki przyznano prawo do tych świadczeń, zasiłków albo dodatków, z uwzględnieniem zasad dotyczących okresu ich przyznania wskazanych w: – ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, – w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, – w ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka - „Aktywny rodzic”, nie dłużej jednak niż do dnia 4 marca 2026 r. 2. Postępowanie w sprawie zmiany decyzji i rozstrzygnięć przyznających prawo do świadczeń, zasiłków albo dodatków, o których mowa w ust. 1, wszczyna się z urzędu. Przepisów art. 10 i art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572) nie stosuje się. 3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się także do decyzji i rozstrzygnięć, w których upłynął już okres, na który przyznano prawo do świadczeń, zasiłków albo dodatków.”.	Nieuwzględniona Decyzja co do treści przepisu pozostaje w kompetencji MRPiPS, które pomimo zmian do ww. przepisu nie zaproponowało tego typu rozwiązań.
Pozostałe zmiany przepisów ustawy pomocowej nie ujęte w projekcie ustawy			
Wojewoda Podkarpacki	Art. 12 ust. 1 pkt 2	Proponowane brzmienie: „2) prowadzenie punktów informacyjno-recepcyjnych”.	Nieuwzględniona Przepis nie wymaga doprecyzowania, funkcja informacyjna jest jedną z funkcji punktu recepcyjnego.

Wojewoda Mazowiecki	Art. 22 ¹ ust. 1	Wykreślenie zdania drugiego.	Nieuwzględniona Zgłoszona uwaga wykracza poza wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.
Wojewoda Lubelski	Art. 27 ust. 3	Przywrócenie limitów w pieczy zastępczej.	Nieuwzględniona Zgłoszona uwaga wykracza poza wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.
Wojewoda Lubelski	Art. 42 ust. 13	Dodanie pkt 6, w następującym brzmieniu: „6) zezwolenie na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach, o którym mowa w art. 144 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.”	Nieuwzględniona Zgłoszona uwaga wykracza poza materię określoną w projektowanej ustawie i poza wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.
Wojewoda Podkarpacki	uzasadnienie	Doprecyzowania w uzasadnieniu do art. 12 ust. 1 pkt: „czy wskazane osoby będą wliczane do wymaganej liczby 20 osób, od której uzależnione jest uznanie obiektu za OZZ”.	Uwzględniona
Wojewoda Kujawsko-Pomorski		Ujednolicenie stawki za pobyt obywateli Ukrainy w OZZ oraz zniesienie zapisu dotyczącego całodziennego wyżywienia.	Nieuwzględniona Propozycja dotycząca zniesienia obowiązku wyżywienia jest niezgodna z intencją projektodawcy. Określenie wysokości stawki wykracza poza materię, która powinna być regulowana na poziomie ustawy, zwłaszcza biorąc pod uwagę uwarunkowania i specyfikę poszczególnych województw.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ ¹⁾

z dnia

w sprawie nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna, o którym mowa w art. 25¹ ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, oraz osób, o których mowa w art. 27e pkt 2 tej ustawy, oraz nad zapewnieniem odpowiednich warunków opieki i wychowania

Na podstawie art. 25¹ ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, 620, 621 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób i tryb sprawowania nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna, o którym mowa w art. 25¹ ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, zwanej dalej "ustawą", oraz osób, o których mowa w art. 27e pkt 2 ustawy oraz nad zapewnieniem odpowiednich warunków opieki i wychowania.

§ 2. Kontrola może być przeprowadzana w sposób:

- 1) kompleksowy – obejmujący całokształt działań kontrolowanego w zakresie realizacji zadań określonych w ustawie;
- 2) problemowy – obejmujący sprawdzenie realizacji wybranego zadania lub grupy zadań realizowanych przez kontrolowanego;
- 3) sprawdzający – obejmujący stwierdzenie wykonania zaleceń pokontrolnych;
- 4) doraźny – obejmujący badanie prawidłowości działania kontrolowanego w zakresie określonego zagadnienia wynikającego ze skargi, wniosku lub informacji pochodzących ze środków komunikacji społecznej;

1) Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – rodzina, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 2715).

§ 3. Kontrolę prowadzi się zgodnie z rocznym planem kontroli opracowanym przez dyrektora właściwej jednostki przeprowadzającej kontrolę, z wyjątkiem kontroli doraźnej i kontroli sprawdzającej.

§ 4. 1. Kontrolę przeprowadza się na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, zwanego dalej "upoważnieniem", wydanego w formie pisemnej przez organ upoważniony do kontroli.

2. Upoważnienie zawiera:

- 1) oznaczenie organu upoważnionego do kontroli;
- 2) datę wydania upoważnienia;
- 3) numer upoważnienia;
- 4) imię i nazwisko kontrolujących;
- 5) zakres kontroli;
- 6) miejsce i datę rozpoczęcia oraz datę zakończenia kontroli;
- 7) imię, nazwisko oraz podpis dyrektora jednostki udzielającej upoważnienia.

3. W trakcie przeprowadzania kontroli organ upoważniony do kontroli, w uzasadnionych przypadkach, może zmienić zakres i termin kontroli lub skład zespołu, o którym mowa w ust. 1 albo ust. 2, wydając nowe upoważnienie.

§ 5. 1. Kontrola jest przeprowadzana przez zespół składający się z co najmniej dwóch kontrolujących, zgodnie z programem kontroli zatwierdzonym przez organ upoważniony do kontroli przed wydaniem upoważnienia.

2. W szczególnych przypadkach kontrola może być przeprowadzona przez jedną osobę.

§ 6. Na co najmniej 3 dni przed rozpoczęciem kontroli, o której mowa w § 2 pkt 1 i 2, organ upoważniony do kontroli zawiadamia w postaci papierowej lub elektronicznej kontrolowanego o miejscu, zakresie i terminie kontroli.

§ 7. 1. Przed przystąpieniem do kontroli kontrolujący okazują kontrolowanemu upoważnienie oraz legitymacje służbowe.

2. Czynności kontrolne mogą być dokonywane w obecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej.

3. Kontrolowany pisemnie wskazuje osobę upoważnioną, o której mowa w ust. 2, reprezentującą go w trakcie kontroli.

§ 8. 1. Kontrolujący dokonują ustaleń stanu faktycznego na podstawie zebranych w toku kontroli dowodów.

2. Czynności kontrolne polegają na:

- 1) badaniu dokumentów;
- 2) żądaniu udzielenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie oraz na przyjmowaniu wyjaśnień;
- 3) przeprowadzaniu oględzin.

3. Dowodami są w szczególności: dokumenty, wyniki oględzin, pisemne wyjaśnienia i oświadczenia świadków oraz opinie specjalistów.

4. Kontrolowany potwierdza za zgodność z oryginałem sporządzone kopie dokumentów i wydruków. W przypadku odmowy potwierdzenia za zgodność z oryginałem kopii dokumentów i wydruków potwierdza je kontrolujący, o czym czyni wzmiankę w protokole kontroli.

5. Protokół kontroli zawiera:

- 1) nazwę miejsca podlegającego kontroli, jego adres, a także, jeżeli jest to potrzebne, imiona i nazwiska opiekunów wskazanych przez władze ukraińskie;
- 2) datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 3) imiona i nazwiska kontrolujących oraz osób ze strony kontrolowanego uczestniczących w czynnościach związanych z postępowaniem kontrolnym, a także osób składających wyjaśnienia w toku kontroli;
- 4) określenie miejsca kontroli, szczegółowego zakresu kontroli i okresu objętego kontrolą;
- 5) opis stanu faktycznego stwierdzonego w toku kontroli, w tym opis ustalonych nieprawidłowości lub naruszeń prawa, z uwzględnieniem, o ile to możliwe, przyczyn powstania, zakresu i skutków tych nieprawidłowości lub naruszeń oraz wskazanie osób za nie odpowiedzialnych;
- 6) w przypadku załączników, opis załączników stanowiących część składową protokołu kontroli;
- 7) określenie stwierdzonych zagrożeń dla prawidłowej realizacji zadań wynikających z nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna, o którym mowa w art. 25¹ ust. 1 ustawy, a także osób, o których mowa w art. 27e pkt 2 ustawy, w szczególności zapewnienia przez wymienionego wyżej opiekuna, a także osoby, o których mowa w art. 27e pkt 2 ustawy, osobom, o których mowa w art. 27e pkt 1 ustawy, odpowiednich warunków opieki i wychowania;
- 8) informację o możliwości zgłaszania umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole kontroli, o których mowa w §10 ust. 3.

6. Protokół kontroli sporządza się w postaci papierowej lub elektronicznej w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach - po jednym dla kontrolowanego i dla organu upoważnionego do kontroli.

§ 9. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości lub naruszeń prawa, w protokole kontroli dokonuje się odpowiedniej adnotacji.

§ 10. 1. Protokół kontroli podpisują kontrolujący i przekazują kontrolowanemu w celu podpisania w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu przez kontrolowanego. Jeżeli protokół kontroli jest sporządzony w postaci papierowej, każda strona protokołu kontroli jest parafowana przez kontrolujących i kontrolowanego.

2. Protokół kontroli może być dostarczony kontrolowanemu za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1640 oraz z 2024 r. poz. 467, 1222 i 1717) lub w sposób przewidziany w art. 4 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045 i 1841); w przypadku dostarczania protokołu za pośrednictwem operatora pocztowego stosuje się odpowiednio art. 44 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572).

3. Kontrolowany może zgłosić, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowane zastrzeżenia co do ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się w postaci papierowej lub elektronicznej w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

4. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń kontrolujący dokonują ich analizy i, w miarę potrzeby, podejmują dodatkowe czynności kontrolne, a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń – zmieniają lub uzupełniają odpowiednią część protokołu kontroli.

5. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości lub w części kontrolujący przekazują na piśmie swoje stanowisko zgłaszającemu zastrzeżenia.

§ 11. 1. Kontrolowany może odmówić podpisania protokołu kontroli.

2. O odmowie podpisania protokołu kontroli kontrolujący zamieszczają wzmiankę w protokole.

3. Brak podpisanego protokołu kontroli przekazanego kontrolowanemu zgodnie z §10 ust. 1 albo niezgłoszenie zastrzeżeń do jego treści w terminie, o którym mowa w §10 ust. 3, uznaje się za odmowę podpisania protokołu kontroli.

§ 12. 1. W przypadku stwierdzenia w wyniku kontroli nieprawidłowości lub naruszeń prawa w zakresie przedmiotu kontroli organ upoważniony do kontroli, niezwłocznie po

podpisaniu protokołu kontroli, sporządza wystąpienie pokontrolne, które przekazuje kontrolowanemu.

2. Wystąpienie pokontrolne zawiera opis stwierdzonych nieprawidłowości lub naruszeń prawa, a także uwagi i zalecenia pokontrolne zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub naruszeń prawa oraz termin wykonania zaleceń.

3. Jeżeli stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości lub naruszenia prawa wskazują na konieczność podjęcia działań przez właściwe organy państwowe lub samorządowe, organ upoważniony do kontroli przekazuje wystąpienie pokontrolne do tych organów oraz informuje o tym kontrolowanego.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER RODZINY, PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

UZASADNIENIE

Przedmiotowy projekt rozporządzenia został sporządzony na podstawie art. 25¹ ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, z późn. zm.). W związku z nowelizacją tej ustawy dodany został przepis upoważniający do wydania rozporządzenia dotyczącego nadzoru, zgodnie z którym minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna, o którym mowa w art. 25¹ ust. 1, a także osób, o których mowa w art. 27e pkt 2, oraz nad zapewnieniem dziecku odpowiednich warunków opieki i wychowania, biorąc pod uwagę przestrzeganie praw dziecka i dobro dziecka.

Celem wprowadzanych rozwiązań jest dookreślenie norm art. 25¹ ust. 2 w kwestii nadzoru i kontroli nad osobami opiekującymi się dziećmi z ukraińskich placówek pieczy zastępczej przebywającymi w Polsce.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa kontrolę sprawuje powiatowe centrum pomocy rodzinie właściwe ze względu na miejsce pobytu dziecka z ukraińskiej instytucjonalnej pieczy zastępczej. W ustawie brak jest opisu prowadzenia czynności kontroli oraz zapisów dot. stosowania harmonogramów kontroli. Zmiana ma na celu zbliżenie standardu opieki nad dziećmi z ukraińskiej instytucjonalnej pieczy zastępczej do wymagań obowiązujących w polskiej instytucjonalnej pieczy zastępczej biorąc pod uwagę przestrzeganie praw dziecka i dobro dziecka.

W związku z faktem, że kwestia ww. nadzoru wynika z aktualnie obowiązujących przepisów, zmiana nie będzie generować skutków finansowych.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projektowana regulacja nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), więc nie podlega obowiązkowi notyfikacji.

Projektowane rozporządzenie nie będzie wymagało notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, o którym mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projektowane rozporządzenie zostanie przesłane do konsultacji, opiniowania, a także zostanie przekazane do uzgodnień międzyresortowych.

Projektowana regulacja:

- nie stwarza zagrożeń korupcyjnych,
- nie ma wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny i osób niepełnosprawnych ani osób starszych,
- nie wywiera skutków społeczno-gospodarczych i nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym działalność mikroprzedsiębiorców i małych i średnich przedsiębiorstw.

W ocenie projektodawcy nie ma możliwości osiągnięcia projektowanego celu w innym trybie niż droga legislacyjna.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna, o którym mowa w art. 25¹ ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, oraz osób, o których mowa w art. 27e pkt 2 tej ustawy, oraz nad zapewnieniem odpowiednich warunków opieki i wychowania Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pani Aleksandra Gajewska – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Michał Guć – Zastępca Dyrektora Departamentu Demografii Tel. 538 11 74 90	Data sporządzenia 11.07.2025 Źródło: Upoważnienie ustawowe Nr w wykazie prac
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Pobyt dzieci z ukraińskiej instytucjonalnej pieczy zastępczej w Polsce jest rozwiązaniem w wyjątkowym, spowodowanym sytuacją wojny w Ukrainie. Zgodnie z art. 25¹ ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 583) dziecko z ukraińskiej instytucjonalnej pieczy zastępczej reprezentuje oraz sprawuje pieczę nad jego osobą i majątkiem opiekun ustanowiony przez władze ukraińskie, natomiast w myśl art. 25¹ ust. 2 cytowanej ustawy, nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna sprawuje powiatowe centrum pomocy rodzinie właściwe ze względu na miejsce pobytu dziecka z ukraińskiej instytucjonalnej pieczy zastępczej. Należy przyjąć, że słowo „nadzór” jest pojęciem szerszym od słowa „kontrola” i swoim znaczeniem obejmuje nie tylko czynności sprawdzające, ale także bezpośrednią ingerencję w realizację obowiązków opiekuna. Istotą nadzoru jest możliwość wpływania na działania podejmowane przez podmiot, nad którym sprawowany jest nadzór. Dlatego kontrola wpisuje się w procedurę nadzoru i co do zasady stanowi etap poprzedzający ewentualne zastosowanie środków nadzorczych.

Charakter środków nadzorczych zastosowanych w art. 25¹ ust. 3 ustawy specjalnej – „nadzór, o którym mowa w ust. 2, obejmuje w szczególności kontrolę zapewnienia przez opiekuna, o którym mowa w ust. 1, a także osoby, o których mowa w art. 27e pkt 2, osobom, o których mowa w art. 27e pkt 1, odpowiednich warunków opieki i wychowania” – wymusza więc konieczność uregulowania ich zakresu przedmiotowego i podmiotowego.

Podsumowując, uzasadnienie dla przygotowania rozporządzenia jest silnie umotywowane potrzebą zapewnienia skutecznego, jednolitego i kompleksowego nadzoru nad opiekunem wskazanym przez władze ukraińskie i odpowiednimi warunkami opieki i wychowania osób, o których mowa w art. 27e ust. 2. Precyzyjne uregulowanie zakresu przedmiotowego i podmiotowego nadzoru w rozporządzeniu jest niezbędne dla ochrony dobra dziecka i prawidłowego funkcjonowania całej instytucji opiekuna tymczasowego.

Pozostawienie tak ważnych kwestii bez szczegółowych wytycznych mogłoby prowadzić do braku jednolitości w działaniu ośrodków pomocy społecznej, potencjalnych zaniedbań lub nieefektywności nadzoru. Brak rozporządzenia skutkuje różnymi interpretacjami i praktykami w poszczególnych ośrodkach pomocy społecznej. Rozporządzenie jest niezbędne, aby zapewnić jednolite standardy nadzoru na terenie całego kraju.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozwiązaniem optymalnym jest wydanie rozporządzenia w sprawie nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna oraz zapewnieniem odpowiednich warunków opieki i wychowania. Efektem wprowadzenia aktu normatywnego będzie systemowe ujęcie uregulowania standardów środków nadzorczych wobec ustawowego nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna ustanowionego przez władze ukraińskie oraz odpowiednich warunków opieki i wychowania osób, o których mowa w art. 27e pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Dzięki rozporządzeniu, każdy małoletni z ukraińskiej pieczy zastępczej będzie objęty właściwą ochroną, niezależnie od miejsca pobytu w Polsce oraz gwarancją, że nadzór nad jego opiekunem będzie sprawowany w ten sam sposób i z taką samą dbałością o jego dobro. Dzięki rozporządzeniu wszystkie ośrodki pomocy społecznej będą stosować te same kryteria i procedury weryfikacji warunków opieki. Zapobiegnie to powstawaniu „wysp” lepszych lub gorszych praktyk i zapewni, że

Fundamentalnym efektem przyjętego rozwiązania będzie zwiększone bezpieczeństwo i dobro małoletnich. Precyzyjne określenie zakresu nadzoru (co kontrolować) i podmiotów go sprawujących (kto kontroluje) minimalizuje ryzyko zaniedbań, nadużyć czy braku odpowiedniej opieki. Dzieci, które już doświadczyły traumy wojennej, zyskują dodatkową warstwę ochrony, co jest kluczowe dla ich prawidłowego rozwoju fizycznego i psychicznego. Jasne wytyczne pozwalają szybko reagować na wszelkie nieprawidłowości.

Regularny i ustandaryzowany nadzór pozwala na systematyczne zbieranie informacji o sytuacji dzieci i opiekunów. Dzięki temu łatwiej jest zidentyfikować specyficzne potrzeby małoletnich (np. wsparcie psychologiczne, korepetycje, leczenie specjalistyczne) oraz problemy, z jakimi borykają się opiekunowie (np. brak zasobów, trudności wychowawcze). Umożliwia to wczesną interwencję i dostosowanie wsparcia.

Większość krajów UE do których ewakuowano ukraińską pieczę instytucjonalną przyjęła podejście ścisłego zaangażowania służb socjalnych w nadzór i wsparcie, starając się na bieżąco dostosowywać system prawny do bezprecedensowej sytuacji.

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Dzieci z ukraińskiej pieczy zastępczej w Polsce	934	Ewidencja małoletnich obywateli Ukrainy, Centralna Aplikacja Statystyczna	wzmocnienie odpowiednich warunków opieki, wychowania i ochrony
Opiekunowie	124	Ewidencja małoletnich obywateli Ukrainy	sprawowanie nadzoru nad opiekunem w sposób ujednolicony
(dodaj/usuń)			
(dodaj/usuń)			
(dodaj/usuń)			

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

[illegible]

Źródła finansowania								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
Komentarz:								
Projekt zakłada ujednolicenie obecnie stosowanych procedur.								
9. Wpływ na rynek pracy								
Nie dotyczy.								

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: ...	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
Omówienie wpływu	Regularny i ustandaryzowany nadzór pozwala na systematyczne zbieranie informacji o sytuacji dzieci i opiekunów. Dzięki temu łatwiej jest zidentyfikować specyficzne potrzeby małoletnich (np. wsparcie psychologiczne, korepetycje, leczenie specjalistyczne) oraz problemy, z jakimi borykają się opiekunowie (np. brak zasobów, trudności wychowawcze). Umożliwia to wczesną interwencję i dostosowanie wsparcia. Powyższe gwarantuje zapewnienie regularnych badań, leczenia w razie potrzeby, dostępu do specjalistów, zrównoważony rozwój psychofizyczny i emocjonalny: zapewnienie wsparcia psychologicznego, możliwości rozwijania zainteresowań, kontaktu z rówieśnikami, poczucia bezpieczeństwa i stabilności.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie dotyczy		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak		